

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ

TÜRKÇENİN İKİNCİ DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE
AĞ GÜNLÜKLERİNİN (BLOG) YAZMA BECERİSİNE ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Akın YAVUZ

ÇANAKKALE
Haziran, 2014

T.C.
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı
Türkçe Eğitimi

Türkçenin İkinci Dil Olarak Öğretiminde Ağ Günlüklerinin (Blog)
Yazma Becerisine Etkisi

Akın YAVUZ
(Yüksek Lisans Tezi)

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Mehmet TOK

Çanakkale
Haziran, 2014

Taahhütname

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Türkçenin İkinci Dil Olarak Öğretiminde Ağ
günlüklerinin (Blog) Yazma Becerisine Etkisi” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve
değerlere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin
kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yaparak yararlanmış olduğumu belirtir
ve bunu onurumla doğrularım.

20/06/2014

Akın YAVUZ

İmza

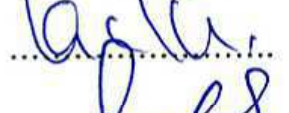

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Onay

Akın YAVUZ tarafından hazırlanan “Türkçenin İkinci Dil Olarak Öğretiminde Ağ Günlüklerinin (Blog) Yazma Becerisine Etkisi” adlı çalışma, 20.06.2014 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda jüri tarafından başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Referans No: ...10046018.....

	Akademik Unvan	Adı SOYADI	İmza
Danışman	Yrd. Doç. Dr.	Mehmet TOK	
Üye	Prof. Dr.	Aziz KILINÇ	
Üye	Yrd. Doç. Dr.	Osman ÇEKİÇ	

05 / 08 / 2014

İmza:

Doç. Dr. Ajda KAHVECİ

Enstitü Müdürü

Önsöz

Bu araştırmada, “Ağ günlüklerinin (Blog), Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin yazma becerisine etkisi incelenmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen bu çalışmada, birinci bölümde problem durumu betimlenmekte, ikinci bölümde konu ile ilgili kavramsal ere aktarılmakta, üçüncü bölümde araştırmanın nasıl ve hangi araçlarla gerçekleştirildiğinin, hangi inceleme tekniklerinin kullanıldığının belirtildiği yönteme ilişkin bilgiler verilmekte, dördüncü bölümde alt amaçlar doğrultusunda bulgular ve yorum ifade edilmekte ve son olarak beşinci bölümde tartışma, sonuç ve öneriler sunulmaktadır.

Çalışmam sırasında, değerli görüşleri ile bana rehberlik eden, çalışmamın her aşamasında ilgilerini eksik etmeyen, cevabına ihtiyaç duyduğum bütün sorularıma sıklımadan cevap veren değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Mehmet TOK ve benden yardımlarını ve desteklerini esirgemeyen ve uygulamam esnasında her türlü kolaylığı sağlayan Fatih Üniversitesi TMER yöneticileri ve akademisyen kadrosundan Ramazan KILIÇARSLAN, Ferdi BÜLBÜL ve Bayram BOZKURT’a teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmam boyunca bütün zorluklarda yanımda olan ve yardımını hiç esirgemeyen eşime manevi destekleri için teşekkürlerimi ve sevgilerimi sunarım.

Akın YAVUZ

20/06/2014

Özet

Türkçenin İkinci Dil Olarak Öğretiminde Ağ Günlüklerinin (Blog)

Yazma Becerisine Etkisi

Bu araştırmada, son dönem internet teknolojilerinden web 2.0 uygulamalarından biri olan ağ günlüklerinin Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen B1 seviyesi öğrencilerin yazma becerisi ve yazma tutumu üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Araştırmada yarı deneysel araştırma modeli ve odak grup görüşmesi kullanılmıştır. Yarı deneysel araştırma modeli nicel veri toplama tekniğinin kullanıldığı bir modeldir. Odak grup görüşmesi ise nitel veri toplama araçlarından biridir.

Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul il merkezinde öğrenim gören B1 seviyesi öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemi ise 24 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışmanın nicel boyutuna ilişkin veri toplama süreci aşamasında Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Değerlendirme Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır.

Ölçme süreci sonunda elde edilen verilerin analizinde Betimsel Analiz, İlişkisiz Örneklemeler T-testi, İlişkili Örneklemeler T-testi ve Shapiro Wilk testi kullanılmıştır. Nicel verilerin analizi SPSS 22.0 programıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışmada ulaşılan sonuçlar şu şekilde özetlenebilmektedir: Ağ günlükleri Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen öğrencilerin yazma becerileri üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir. Ağ günlüğü kullanan öğrencilerin yazma becerileri geleneksel yazma eğitimi alan öğrencilerin yazma becerilerinden yüksektir. Ağ günlükleri Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin yazma tutumlarına olumlu etki yapmış, öğrenciler Ağ günlükleri sayesinde daha iyi yazmaya başlamıştır. Ağ günlükleri yabancı öğrencilerin yazmaya karşı motivasyonlarını artırmıştır.

Anahtar Kelimeler: İkinci dil olarak Türkçe, Yazma Eğitimi, Web 2.0, Ağ günlükleri

Abstract

The Effects of Blogs on Writing Skills in Teaching Turkish as a Second Language

In this research, the effects of blogs, one of the web 2.0 applications of recent internet technologies, writing skills and writing attitudes of B1-level students learning Turkish as a second language were examined.

In this research, the quasi-experimental research model and focus group interview have been utilized. The quasi-experimental research model is a model where the quantitative data collection method is used. And the focus group interview is one of the qualitative data collection tools.

The study group of this study consists of B1-level students studying in city center of İstanbul. The sample of this study consists of 24 students. About the quantitative aspect of the study, the Composition (Written Expression) Evaluation Scale and Personal Information Form were used during data collection.

In the analyses of data which was gathered after scaling process, Descriptive Analysis, Independent Sample T-Test, Paired Samples T-Test and ShapiroWilk Test were run. Quantitative analysis of data were conducted using SPSS 22.0 program.

The results of this study can be summarized as follows; blogs have positive effects on writing skills of students learning Turkish as second language, the writing skills of students using blogs are higher than that of students receiving traditional writing education, blogs had positive effects on individuals learning Turkish as a second language, students started to write better under favor of blogs, and blogs improved the writing motivations of foreign students.

Keywords: Turkish as second language, Writing education, Web 2.0, Blogs (Network diaries)

İçindekiler

Onay.....	i
Önsöz	ii
Özet	iii
Abstract	iv
İçindekiler	v
Tablolar listesi.....	ix
Grafikler listesi	x
Kısaltmalar listesi	xi
I.Bölüm: Giriş.....	1
Problem Durumu	3
Araştırmanın Amacı.....	4
Araştırmanın Önemi	4
Araştırmanın Sınırlılıkları.....	5
Varsayımlar.....	5
Tanımlar.....	6
II. Bölüm: Kavramsal Çerçeve.....	7
İkinci Dil.....	7
İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi.....	9
İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitiminin Aşamaları.....	13
Alfabe Aşaması.....	14
Kelime Aşaması.....	14
Cümle Aşaması.....	16
Paragraf Aşaması.....	16
Metin Aşaması	17

İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Süreci.....	18
Motivasyon ve Ön bilgilendirme.....	20
Örnek Metin İnceleme.....	20
Hazırlık.....	20
Taslak Oluşturma	22
Düzenleyerek Yazma/ Gözden Geçirme.....	23
Düzeltilme.....	24
Yayımlama/sunum.....	24
Bilgisayar Destekli Eğitim.....	25
Öğretim Amaçlı Bilgisayar Uygulamaları.....	28
Alıştırma Amaçlı Bilgisayar Uygulamaları.....	29
Benzeşim Amaçlı Bilgisayar Uygulamaları.....	30
Oyun Amaçlı Bilgisayar Uygulamaları.....	30
Başvuru Kaynağı Amaçlı Bilgisayar Uygulamaları.....	31
Bilgisayar Destekli Eğitimin Yararları ve Sınırlılıkları.....	32
İnternet ve Web 2.0 Uygulamaları.....	36
İnternet	36
Web Uygulamaları.....	38
Web 1.0.....	39
Web 2.0.....	39
Web 3.0.....	40
Web 2.0 Uygulamaları ve Eğitim.....	40
Wiki.....	44
Podcast.....	44

Sosyal Medya.....	44
Çoklu Ortam Paylaşımı.....	45
Ağ Günlüğü (blog).....	45
Ağ Günlüğü (blog) Oluşturma Adımları.....	46
Ağ Günlüğü Türleri.....	48
İçeriğin Oluşturulma Şekline Göre Ağ günlükleri.....	48
Kullanım Amacına Göre Ağ Günlükleri.....	49
Medya Türüne Göre Ağ Günlükleri.....	51
Ağ Günlüklerinin Eğitimde Kullanılabilirliği.....	52
Ağ Günlüklerinin Dil Öğretiminde Kullanımı.....	55
Ağ Günlükleri Aracılığıyla Yazma.....	58
III. Bölüm: Yöntem.....	61
Araştırmanın Modeli.....	61
Araştırmanın Çalışma Grubu.....	64
Veri Toplama Araçları.....	68
Nicel Veri Toplama Araçları.....	68
Nitel Veri Toplama Araçları.....	72
Verilerin Analizi.....	74
Nicel Veri Analizi.....	74
Nitel Veri Analizi.....	75
IV. Bölüm: Bulgular ve Yorum.....	77
Nicel Araştırmalarda Bulgular.....	77
Nitel Araştırmalarda Bulgular.....	80
V. Bölüm: Tartışma, Sonuç ve Öneriler.....	88
Tartışma.....	88

Sonuç.....	90
Öneriler.....	93
Kaynakça.....	95
Ekler.....	105

Tablolar Listesi

Tablo Numarası	Başlık	Sayfa
1	Günümüzdeki ve Gelecekteki Öğrenme Biçimleri.....	28
2	Web 1.0 ve Web 2.0 Uygulamaları Arasındaki Fark.....	40
3	Web 2.0 ve Eğitim.....	43
4	Ağ Günlüğü Türleri.....	48
5	Yarı Deneysel Desen.....	63
6	Araştırma Çizelgesi.....	64
7	Çalışmaya Katılan Deney Grubundaki Öğrencilerin Demografik Özellikleri.....	66
8	Çalışmaya Katılan Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Demografik Özellikleri.....	67
9	Deney ve kontrol grubu öntest Normallik Tablosu	77
10	İlişkisiz Örneklem T-Testi Analiz Tablosu	78
11	Deney ve kontrol grubu Son-test Normallik Tablosu	78
12	İlişkisiz Örneklem T-Testi Analiz Tablosu	79
13	Deney Grubunun Ön test ve Son-test Normallik Tablosu	80
14	İlişkili Örneklem T-testi Analizi Tablosu	80

Şekiller Listesi

Şekil Numarası	Başlık	Sayfa
1	Yazma süreci.....	19
2	Öğretim amaçlı uygulamaların genel yapı ve akış şeması.....	29
3	Benzeşim amaçlı uygulamaların genel yapı ve akış şeması.....	30
4	Örnek bir oyun amaçlı uygulama ekranı.....	31
5	2007-2013 Hane halkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması.....	37
6	Ağ günlüklerinin eğitsel yararları.....	53

Kısaltmalar Listesi

ABOBM	: Avrupa Birliği Ortak Başvuru Metni
BDE	: Bilgisayar Destekli Eğitim
BDDÖ	: Bilgisayar Destekli Dil Öğretimi
CALL	: Computer Assisted Language Learning
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
SPSS	: Statistical Package for Social Sciences for Personal Computers
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
U	: Uzman

Bölüm I: Giriş

İnsanlık var olduğundan beri, çevrelerindeki diğer varlıklar ve diğer bireylerle iletişim kurma ihtiyacı hissetmişlerdir. İnsan hem bir biyolojik varlık, hem de sosyal bir varlıktır. Sosyal çevresiyle birlikte ele alınır ve incelenir. “İnsanın biyolojik bir varlıktan toplumsal bir varlığa dönüşmesini sağlayan en önemli unsurun iletişim olduğunu söylemek mümkündür” (Vural, 2012, s. 3). Dil iletişimin en temel öğelerinden biridir. Dil temel olarak bireylerin, genel manada ise toplumun iletişim yoluyla devamlılığını sağlayan en büyük unsurlardan biridir.

İnsanlığın iletişim sağlamasındaki temel unsurların en önemlilerinden biri dildir. Güngör (2011), dilin toplum gibi dinamik bir yapıya sahip olduğunu bu dinamizmin öznesinin ise dili geliştirmesi bakımından insan olduğunu belirtir. İnsanı çevreleyen emek, zaman, düşünce, hayal, bugün, yarın, dün, istek, hatta varlık ve yokluk kelimeleriyle ilişki olabilecek bütün kelimeler dil ile doğar, yaşar ve ölür. Bu nedenle insanlık, iletişimi sağlarken dili kullanır ve kullanılan bu dil, insan kadar canlılık ve varlık gösterir. Bu yüzden de dil için “...kendi kanunları içinde yaşayan ve gelişen canlı bir varlık; milleti birleştiren, koruyan ve onun ortak malı olan sosyal bir müessese” tanımı kullanılır (Ergin, 2004, s. 3).

Dil, bir yandan iletişim vasfını yerine getirirken bir diğer önemli niteliği olan kültür aktarımını beraberinde taşır. “Dil, hayatın hemen bütün alanlarında türlü düşünceleri, duyguları, tutumları, inançları, değer yargılarını anlama ve anlatmada; yaşanan olaylarla ilgili bilgileri, kültür birikimini aktarmada kullanılmaktadır” (Özbay, 2006, s. 2,3). İnsan bu yüzden paylaşma hissine sahiptir. Doğayı paylaşır, havayı, suyu en temelde dünyayı paylaşır. Bu yüzden insan kendinde yer alan duygu, düşünce, bilgi vb. unsurları paylaşmak için iletişim kurmak zorunda olduğundan dil kültür aktarımını gerçekleştirmiş olur.

İnsanlardaki farklı kültürler ve bu kültürlerin aktarımı dolayısıyla farklı dillerin birbirleriyle iletişimini zorunlu kılar. Dünya üzerinde konuşulan dillerin sayısı tam olarak bilinmemekte, özellikle Afrika'nın birçok ülkesinde yaşayan her kabilenin diğerlerinden tamamen farklı dilleri olduğu görülmektedir. Her milletin de kendine göre diğer diller diye adlandırdığı ama aslında öğrenmeye bir yerde mecbur olduğu diller vardır. Çünkü günümüz dünyasında sanal olarak da olsa devletlerin arasındaki sınır kalkmıştır. Artık dünya devletleri sanal âlemde bir küreselleşme boyutuna girmiş bulunmaktadır. “Dünyanın bu şekilde iç içe geçmiş hali dünya toplumları ve dolayısıyla dünya dilleri arasındaki etkileşimi de son derece farklı bir boyuta taşımıştır. Artık yabancı dil öğrenimi, bir ayrıcalık olmaktan çıkmış, birçok farklı nedenden dolayı bireyler için bir ihtiyaç halini almıştır” (Tok ve Yığın, 2013, s. 133). Çünkü merak, paylaşma duygusu ve ihtiyaçlar insanı yabancı dilleri öğrenmeye iter.

Farklı dilleri öğrenmek istemenin birçok nedeni vardır. Kültürü, edebiyatı, coğrafyayı, tarihi merak etmek yabancı dil öğrenmenin kaynaklarından. Bunun yanında gelişen ve değişen dünya ile beraber teknolojinin gelişmesi de ticari ve ekonomik gelişmeleri beraberinde getirmektedir. Nitekim Tok ve Yığın'ın (2013), yaptığı araştırmada yabancı uyruklu öğrencilerin öncelikle ekonomik ve eğitim amaçlı olarak Türkçeyi öğrenmeyi tercih ettikleri belirlenmiş ve yine yabancı uyruklu öğrencilerin araçsal motivasyon unsuru olarak, turizm, evlilik ve siyasî nedenler den ötürü yabancı dil öğrendiği ortaya konulmuştur. Bu ise dil öğreniminin lüksten ya da meraktan uzaklaşıp mecburiyete dönüşmesine neden olmuştur. Bu mecburiyet bilimin her alanını etkilemiştir. Sosyoloji, Antropoloji, Tarih, Ekonomi ve özellikle Eğitim gibi birçok bilim alanında yeni fikirler ortaya çıkmıştır.

Bütün bu dil öğrenme nedenleri yabancı dil öğrenmeyi gerekli kılmaktadır. Bu nedenle bazen birden fazla yabancı dili öğrenmeye ve çok kültürlü bir yaşantıya doğru gidilmektedir. Günümüz dünyasında farklı kültürleri ve farklı dilleri öğrenmenin birçok imkânı bulunmaktadır. Dilin iletişim vasfının öne çıkması ve yabancı dil öğretiminde iletişimsel dil

yaklaşımın önem kazanması ile bilgisayar ve internet teknolojileri ile hızlı iletişim kurmak son derece önemli bir hal almıştır.

Özellikle günümüzde Ağ Günlüğü (Blog), Wiki, Podcast, Sosyal Ağlar (Medya), Çoklu Ortam Paylaşımı gibi web 2.0 araçlarının kullanımı ile dilin iletişim kurma özelliği çok kolaylaşmış, temel dil becerilerinin iletişim odaklı geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaya başlanmıştır.

Problem Durumu

Dil öğretiminde son zamanlarda bilgisayar ve internet destekli dil öğretimi stratejileri kullanılmaktadır. Web 2.0 uygulamaları olarak da bilinen bu uygulamalar Ağ Günlüğü (Blog), Wiki, Podcast, Sosyal Ağlar (Medya), Çoklu Ortam Paylaşımı gibi araçlar bir dilin ikinci dil olarak öğretiminde etkili olabilir.

Bu çalışmada Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde yazma becerilerinin ağ günlükleri aracılığı ile ne derece geliştirilebileceği ortaya konulacaktır.

Bu bağlamda şu alt sorulara cevap verilecektir.

- Ağ günlüklerinin kullanıldığı deney grubunun ön test puanları ile kontrol grubunun ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- Ağ günlüklerinin kullanıldığı deney grubunun son test puanları ile ağ günlüklerinin kullanılmadığı kontrol grubunun son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- Ağ günlükleri öğrencilerin yazma tutumlarını nasıl etkilemektedir?

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı Türkçenin ikinci dil olarak öğretildiği ortamlarda öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için ağ günlüklerinin (blog) ne derece etkili olduğunu belirlemektir. Bu amaçla ağ günlüğü çalışması yaptırılan deney grubunun ve kontrol grubunun ön test puanları arasında anlamlı bir farklılığın var olup olmadığı tespit edilecektir.

Yine ağ günlükleri kullanılmayan ama geleneksel yazma dersi yapılan kontrol grubunun son test puanları ile ağ günlüğü kullanılarak yazma çalışması yaptırılan deney grubunun son test puanları arasında anlamlı bir farklılığın var olup olmadığı tespit edilecektir.

Ayrıca araştırmaya katılan deney grubu öğrencileriyle bir odak grup görüşmesi yapılacak ve bu görüşme sonrasında ağ günlüklerinin Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen öğrencilerin yazma becerilerini ne yönde etkilediği ve ağ günlüklerinin öğrencilerin yazmaya karşı tutumlarını nasıl etkilediği belirlenecektir.

Araştırmanın Önemi

Bu araştırma Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen yabancı öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek amacıyla ağ günlüklerinin kullanılmasını içeren ilk deneysel uygulamadır.

Son yıllarda Türkçeyi Türkiye’de öğrenmek için gelen öğrenci sayısında artış olmuştur. Bu durumda Türkçenin nasıl daha iyi öğretilbileceği konusu bilim adamları tarafından daha dikkatle incelenmeye başlanmıştır. Bu araştırma Türkçenin ikinci dil olarak öğretimine katkı sağlayacağı düşüncesiyle önem taşımaktadır.

Dil öğretiminde bireylere kazandırılması gereken beceriler anlama düzeyinde okuma ve dinleme; anlatma düzeyinde ise konuşma ve yazma olarak ifade edilmektedir. Bu beceriler içerisinde yazma becerisi en zor kazanılan becerilerdendir. Birey edindiği dilde hislerini ve

düşüncelerini ifade etmek için yazma becerisini geliştirmek zorundadır. Bu araştırma Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen öğrencilerin yazma becerilerine katkı sağlayacağı düşüncesi ile önemlidir.

İletişimsel yaklaşımla beraber teknoloji dil öğretiminde yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Akıllı tahtaların ve akıllı defterlerin okullarda kendine yer bulmasıyla beraber yeni neslin teknolojinin imkânlarından faydalanma durumları göz önüne alındığında bilgisayar ve internet destekli dil öğretim uygulamalarının da her geçen gün daha yaygın kullanılacağı öngörülebilmektedir. Bu araştırma Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde ağ günlüklerinin etkisini ölçen bir deneysel çalışma olduğundan önemlidir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma,

1. Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminden uzman görüşleriyle seçilmiş 8 yazma konusuyla,
2. Ağ günlükleri yardımıyla kazandırılmaya çalışılacak yazma becerileriyle,
3. Ağ günlüğü uygulaması yapmak için belirlenen 6 haftalık uygulama süresi ile,
4. İstanbul, Fatih Üniversitesi TÖMER’de eğitim gören B1 seviyesi 24 öğrenciyle,
5. Bu öğrencilerle ders dışı ve ders içi etkinlik olarak gerçekleştirilen ağ günlüğü uygulamalarıyla sınırlıdır.

Varsayımlar

Araştırmanın temel varsayımları şunlardır:

- Araştırmaya katılan öğretmen ve uzmanların veri toplama araçlarında yaptıkları puanlamalar gerçeği yansıtmaktadır.

- Araştırmaya katılan öğrencilerin sorulan sorulara verdikleri cevaplar, gerçeği yansıtmaktadır.

Tanımlar

Araştırma içerisinde geçen temel kavramlara ilişkin tanımlar aşağıda belirtilmiştir.

İkinci Dil: Geniş anlamda kişinin ana dilinden sonra öğrendiği herhangi bir dildir. Daha dar anlamıyla belirli bir ülkede veya bölgede onu kullanan pek çok kişinin birinci dili olmamasına rağmen temel rol oynayan dili ifade etmektedir (Durmuş, 2013, s. 16).

B1 Seviyesi: Avrupa Birliği Ortak Başvuru Metni'nde belirtildiğine göre genel olarak temel seviyenin üstünde olan orta seviyenin başlangıç aşaması. Eşik seviyesi olarak ifade edilen bu seviyede öğrenciler ilgi alanlarına ait bildikleri konular hakkında kısa, ayrık unsurları doğrusal bir dizi halinde bağlayarak basit metinler yazabilirler.

Yazma: Duyguların, düşüncelerin, isteklerin, tasarıların yazılı olarak ifade edilmesidir (MEB, 2005, s. 21).

Ağ günlüğü: Herhangi bir teknik beceri gerektirmeden çoklu ortamdan oluşan içeriğin ters kronolojik sırada yayımlandığı, okuyucuların yorumlar ekleyebildiği ve bağlantılarla farklı kaynaklara yönlendirildiği sıklıkla güncellenen çevrimiçi günlüklerdir (Bodur, 2010).

Web 2.0: Sosyal ağ siteleri, web tabanlı özgür ansiklopediler, iletişim araçları gibi çevrimiçi araçları kapsayan sosyal ağlar ve öğrenme toplulukları ile paylaşım olanak sağlayan, internetin insan etkileşimine imkan tanıyan aşamasıdır.

Bölüm II: Kavramsal Çerçeve

İkinci Dil

Dil, bireylerin kendi toplumu ve diğer toplumlarla iletişimini, bilgi alışverişini sağlayan öğelerdendir. Birey dilini kullanarak iletişim kurar ve sosyal bir varlık olan insan dil ile sosyalleşme sürecini etkili şekilde tamamlar. “Dil yüzyıllardır insanların anlaşmalarını sağlayan iletişimin en önemli aracı, toplulukların millete dönüşmesinde ve kültürün gelişerek devamlılığını sağlamada etkili bir araç, çok yönlü ses yapısı olan işaretler sistemidir” (Özbay, 2011, s. 23). Dilin kültür taşıyıcısı ve aktarıcısı olması, kültürel mirasın sonraki nesillere ulaşması anlamına gelmektedir. Dilin en önemli ürünlerinden olan şiir, şarkı, türkü, destan, roman, hikâye gibi türlerin hepsi dil ile aktarılır ve bu ürünlerin her birinin içinde yazıldığı toplumun kültürü ile ilişkili noktalar bulunur.

Bilişim teknolojileri ile birlikte küreselleşen veya diğer bir deyişle küçük bir şehir haline gelmeye başlayan dünya, insanların birbirleri ile olan iletişimlerini daha kolaylaştırmıştır. Dünyanın herhangi bir şehrinde meydana gelen bir doğal felaketten çok kısa sürede bilgi alabiliyor olmamız bunun en açık kanıtlarından biridir. Bu bağlamda insanlar arası iletişimin artması demek, aynı zamanda devletler, milletler arası iletişimin ve etkileşimin de artması manasına gelmektedir. Sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel ilişkilerin artması ise yabancı dil öğrenmeyi gerekli kılmaktadır. Çünkü bir milletin dilini öğrenmek, o milleti ve doğal olarak da kültürü tanımanın en kolay yoludur. İnsanoğlu anadilini öğrenirken kendi kültürünü de öğrenir. Birey ailesinin ve toplumun değer yargılarını kabullenir ve bunları yaşam tarzı haline getirir. Yabancı dil öğrenmek bu açıdan anadilden farklı değildir. Birey öğrendiği dilin kültürünü de kabullenir ve hedef dili öğrendikçe kültürü içselleştirir.

.....Yabancı bir dil edinme, ana dilimizdeki kavramların, anlatımların karşılığını o dilde bulup, kullanma değildir. Çeşitli toplumların dünyaya bakış açılarına, düşünme ve değer sistemlerine açılan bir kapıdır yabancı dil. Bir toplumun ya da bir toplumun bireylerinin çeşitli etkinliklerini, davranış biçimlerini kavrayabilmenin yolu, o toplumun dilini öğrenmek, bilmekten geçer. Yabancı bir dil ya da diller, bize bu dillerin dünyayı algılama biçimlerini ve değer sistemlerini tanıttığından, hem o dillerin kültürleriyle donanmış kişilerle her alanda daha iyi iletişim kurabilmemizi sağlıyor, hem de kendi düşüncemizi geliştiriyor, çevremizi genişletiyor (Özil, 1991, s. 96'dan akt. İşcan, 2011, s. 3).

Bir dili bilmek onu kullanmak ve ondan faydalanmak demektir. Dil becerilerinden okuma ve dinleme, anlamayı sağlarken; yazma ve konuşma, anlatmayı sağlamaktadır. Birey çevresini, çevresinde olup bitenleri anlayabilir ama onlar hakkında duygu ve düşüncelerini anlatamazsa iletişim sağlanamaz.

Yabancı dil bilmek, anadildeki bir kelimenin yabancı bir dildeki sözlük karşılığını bilmek demek değildir. Yabancı dil öğrenen kişi, sadece dil öğrenmez; aynı zamanda o milletin yaşam tarzını, hayatını derinden etkileyen kültürünü ve sanatını da öğrenir. Bu yüzden yabancı dil öğrenen kişi aynı zamanda yabancı bir kültürü de öğreniyor demektir. Çünkü bireyin bir dilde yer edinen kelimelerin sözlük anlamlarını ve dilbilgisi yapılarını çok iyi derecede bilmesi değil, konuşma veya yazma gibi bir beceriyi ortaya koyması ve etkili iletişim kurması gerekmektedir.

“Bugün toplumlar arası iletişimin doğru ve etkin bir biçimde sağlanabilmesi için, dil bilgisel doğruluktan çok kültürel yöne odaklanan ve kültürler arası farklılıklara hoşgörü ile bakabilen yabancı dil konuşucularına ihtiyaç duyulmaktadır” (Kızılaslan, 2010, s. 81).

İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi

İkinci dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin bireye kazandırılması gerekmektedir. İkinci dil olarak Türkçe öğretimi özelinde yazma eğitimini incelersek bu beceriyi geliştirebilmek için bazı önemli noktaları göz önünde bulundurmak gerekir. Bunlar (Tiryaki, 2013):

- Ana dili farklılıkları dil öğretiminde üzerinde durulması gereken bir noktadır. Nijeryalı bir öğrencinin ana dilinin yapısı ile Endonezyalı bir öğrencinin ana dilinin yapısı birbirinden çok farklıdır. Bireysel farklılıklar içerisinde ele alınması gereken bu nokta çok önemlidir.
- Alfabe farklılıkları, yaş, cinsiyet ve öğrencilerin Türkçeyi öğrenmekteki amaçları birbirinden farklıdır. Bu farklılıklar göz önünde bulundurulmalıdır.
- Yine bireyin ana dilindeki cümle dizimi farklılıkları, yeni kelime oluşturmadaki farklılıklar göz önünde bulundurulmalıdır. Arapçanın veya İngilizcenin özne/yüklem/nesne şeklindeki dizilimi ile Türkçenin özne/nesne/yüklem şeklindeki dizilimi bireylerin dil öğrenmelerini zorlaştırabilir. Bununla beraber Arapça bükümlü diller grubunda yer almasına rağmen, Türkçe bitişken bir dildir. Bu farklılık bireyin dili öğrenmesini etkileyecektir.
- Yazma sürecinde öğretici bireyin ön öğrenmelerini kontrol etmeli ve yazma sürecinde doğru ve yanlışlara ilişkin dönütler vermelidir.
- İkinci dil olarak Türkçe eğitiminde öğretici de öğrenci de sürekli ve planlı çalışmalı yeni öğrenilenler eski öğrenilenler arasında ilişki kurulmalıdır. Bu dilin kalıcı olmasını katkı sağlayabilir.

- Türkçe öğreticisi yazma sürecinin her bölümünde öğrenciye yardımcı olmalı ve ona rehberlik etmelidir.
- Türkçe öğreticisi öğrencinin seviyesine göre örnek metinler vererek onlardan yazma ödevleri istemelidir. Temel seviyedeki bir öğrenci daha çok taklide dayalı metinler oluşturabilir, orta seviyedeki bir öğrenci betimleyici ifadeleri kullanarak daha çok kendi ürünleri olan metinler oluşturabilirken ileri seviye öğrenciler ise açıklama ve tartışma tekniklerini kullanarak metinler yazabilir. Öğretici, öğrencilerin ihtiyaçlarına göre yazma etkinlikleri hazırlayarak öğrencilerin yazma becerilerini geliştirebilir.

Yazma süreci uzun ve yorucu bir süreçtir. Yazma becerisi bir süreç içerisinde edinildiği için öğretici bireyin motivasyonunu sağlamalı ve yapılan yanlışlara karşı dönüt ve düzeltmeler vererek bireyin bu becerisini geliştirmesini sağlamalıdır. Bu açıdan incelendiğinde etkili bir yazma becerisinin şu hedeflerin elde edilmesine yardımcı olduğu düşünülmektedir (Çakır, 2010, s. 167-8):

- Öğrenme sürecini kontrol etmeye,
- Öğrencilerin seviyelerini belirlemeye,
- Öğretilen yapıların veya kelimelerin pekiştirilmesine,
- Dil yanlışlarının görülmesine,
- Noktalama işaretlerinin öğretilmesine,
- Diğer becerilerin daha iyi öğrenilmesine,
- Öğrencilerin dil yetilerinin gelişmesine,
- Öğrencilerin yaratıcı düşüncelerine,

- Öğrenilen konuların kısa dönem bellekten uzun dönemli belleğe aktarılmasına,
- Öğrencilerin yetilerini (competence) performansa dönüştürmelerine.

Belirtilen hedeflere ulaşılabilmesi için ise bazı süreçlerin takip edilmesi gerekmektedir. Yazılı anlatıma dayalı bilgi, düşünce ve duyguları aktarma işlemi, hazırlık, (gözlem, okuma, araştırma) planlama, sınırlama, sıralama, ilişki kurma, düzenleme, düzeltme ve sunma (yazılı metin) süreçlerinden oluşur. “Yazılı anlatımda karmaşık gibi görünen bu süreçlerle ilgili ne yapacağının farkında olan öğrenciler, yazılı anlatım çalışmalarında bunları daha etkili ve bilinçli işleteceklerinden başarılı bir yazma çalışması, ürünü ortaya koyacaklardır” (Karatay, 2011, s. 23).

İkinci dilde yazılı anlatım ve öğrenme konularını anlamaya yönelik çabaları destekleyen pek çok kuram gelişmiştir ve bu kuramsal çalışmalarda ikinci dilde yazma öğretimi belirli noktalara odaklanmıştır. Bu noktaları Hyland (2004), Dil yapıları, Metin işlevleri, Ana fikir veya konu, Yaratıcı anlatım, Süreçleri birleştirme, İçerik, Yazma da üslup ve Bağlam olarak belirtmektedir.

Yazma eğitimi planlı ve programlı olmalıdır. Bu amaçla bir plan dâhilinde geliştirilen süreçte birey ve eğitmen aktif olmalıdır. Ama eğitmen her zaman yön gösteren konumunda olmalı ve bu konumunu korumalıdır. Genel olarak iki aşamada, kontrollü yazma ve güdümlü yazma olarak, ele alınan yazma çeşitlerini Hyland (2004), dört farklı kategoride ele almıştır. Bunlar:

Alışma evresi. Bu evrede öğrencilere genellikle belirli bir metinden hareketle dil bilgisi kuralları ve kelimeler öğretilir. Genellikle ezbere yönelik etkinlikler bulunur (Hyland, 2004).

Kontrollü yazma. Kontrollü yazmanın amacı, kelimelerin, cümle yapılarının ve ifade kalıplarının Türkçenin kurallarına uygun şekilde yazılmasıdır (Özbay, 2007). Kontrollü yazma çalışmaları ile öğrencilere amaç dildeki sözcükleri ve yapıları doğru şekilde yazma olanağı verilmektedir (Demirel, 2011). Öğrencilere öğretilmek istenen kazanım üzerine yapılan yazma çalışmalarıdır. Verilen etkinlikler, elde edilen sonuçlar net olur. Bu yüzden değerlendirme ölçütleri de nettir (Tok, 2012). Birey dil öğrenirken dili oluşturan en küçük yapı olan harften başlar ve kelime, cümle ve daha sonra cümlelerin oluşturduğu paragrafları anlamlandırır. Kontrollü yazma çalışmasında yapılacak olan temel şey, anlatılmak istenenin kurallar dâhilinde anlatılmasıdır. Karışık verilen kelimelerle oluşturulacak doğru cümleyi yazabilme etkinliği buna örnek verilebilir. Yine öğrencilere bir metin verilebilir ve bu metne benzer bir kompozisyonu veya diyalogu yeniden yazması istenebilir.

Örnek, annem/okuldan/gittik/ markete/sonra/ ve/ ben

Yukarıdaki kelimelerden anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulması istenebilir.

Güdümlü yazma. Güdümlü yazmanın amacı, öğrencilerin bir konu hakkındaki bilgilerini, duygularını ve düşüncelerini etkili bir şekilde anlatma becerilerini geliştirmektir (Özbay, 2007). Bu metotla, öğrencilerin öğrendikleri sözcükleri, cümle yapılarını kontrollü bir şekilde kullanmaları ve anlamlı bir paragraf oluşturmaları istenmektedir (Demirel, 2011). Eğer ünite sonunda verilen yazma konusu okuma metinleri ile aynı doğrultuda ise güdümlü yazma konusu okuma metinleri ile aynı doğrultuda ise güdümlü yazma tekniği kullanılmış olur (Tok, 2012). Öğretici belli bir konu hakkında öğrencileri bilgilendirebilir. Konu çeşitli yönleriyle sınıf ortamında tartışılıp değerlendirilir daha sonra ise öğrenciler konu hakkında edindikleri bilgilerle duygu ve düşüncelerini yazılı olarak ifade edebilirler.

Serbest yazma. “Serbest yazma yaklaşımının temel prensibi öğrencilerin mümkün olduğunca çok yazı yazmaya teşvik edilmesini sağlamaktır. Burada nitelikten daha çok nicelik

vurgulanmaktadır. Bu yaklaşım, öğrencileri hata yapma endişesi olmaksızın yazı yazmaya karşı cesaretlendirir” (Temizkan, 2010, s. 627). Kompozisyon yazma, bir resme bakarak yorum yazısı yazma veya gün içinde yaşananları yazma bu türe örnek olarak verilebilir. Yine öğrenciler bir konu seçerler ve bu konu hakkındaki hislerini tür sınırlaması olmadan şiir, hikâye, deneme gibi türlerde yazabilirler. Serbest yazma çalışmaları ödev şeklinde de hazırlanabilir. Bireyler evde hazırladıkları metinleri derse getirebilirler.

Bunlara ek olarak Tok (2013), Tekrar Yazma, Gramer ve Noktalama Öğretim Tekniği, Cümle Düzenleme Tekniği, Not çıkararak Yazma, Özetleyerek Yazma, Metin Tamamlama ve Eleştirel Yazma gibi tekniklerin de ikinci dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılabileceğini belirtmiştir.

İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitiminin Aşamaları

Yazma eğitiminin ilk aşaması ilk okuma ve yazma öğretimidir. Okuma ve yazmayı öğrenmek bireyin eğitim ve öğretim hayatının en önemli aşamalarından biridir. Birey ilk okuma ve yazma eğitimi ile birlikte kendini geliştirmeye başlar. Dil öğretiminde çok fazla yer edinen yazma belli aşamalara sahiptir. Yazma öğretimi aşamaları; alfabe, kelime, cümle, paragraf ve metin öğretimi şeklinde sıralanabilir (Tiryaki, 2013). Yazma eğitimi aşamalarını değerlendiren bir diğer kişi Coşkun (2011), ilk okuma ve yazma eğitiminden sonra yazma düzeyleri cümle düzeyinde, paragraf düzeyinde ve metin düzeyinde olmak üzere üç gruba ayrılır. Öğrenci okulun ilk yılında aldığı ilk okuma ve yazma eğitiminin ardından öğrendiklerini kelime düzeyi ile beraber oluşturacağı cümle düzeyine aktarır. Doğru, kurallı ve amacına uygun cümleler yazmayı öğrenen öğrenci cümlelerin oluşturduğu paragrafları bir bütünlük içerisinde oluşturmaya başlar. Sonraki süreç ise metin düzeyidir. Metin düzeyinde yazma becerisi kazanan birey duygu ve düşüncelerini rahat ve açık bir şekilde ifade edebilir.

İlerleyen süreç ise özellikle üniversite zamanına denk gelen süreç akademik yazma düzeyini oluşturmaktadır.

Birey dil öğrenirken o dilin sadece dil bilgisel yapısını öğrenmez. Dili bir bütün halinde edinir. Dört temel becerinin yanında dilbilgisinin de öğretimi gereklidir. Bunları gerçekleştirebilmek için dilin ilk basamağı, girişi olan alfabe konusundaki eksiklikler tamamlanmalıdır.

Alfabe aşaması. Yabancılara yazma eğitiminin ilk adımı olan alfabe aşamasında bireylere çeşitli görsellerle ve sembollerle alfabe öğretimi gerçekleştirilebilir (Tiryaki, 2013). Özellikle bireyin ana dili farklı bir alfabe ile ifade ediliyorsa bu durumda temel seviyenin önemli bir vakti hedef dilin harflerinin tanınmasına, okunuşuna ve yazılışına harcanacaktır. Bu amaçla hazırlanmış, görsel ve işitsel materyaller mevcuttur. Etkinlik kartları ve etkileşimli uygulamalarla beraber alfabe öğretimi günümüz itibari ile daha kolay bir hal almıştır. Akıllı tahta uygulamaları, eşleştirme çalışmalarının yanında hedef harfin bir Türkçe kelimedede yer almış haliyle birlikte verilmesi harfin öğrenimini kolaylaştırmaktadır.

Kelime aşaması. Kelime öğretimi için geliştirilmiş çok fazla yöntem vardır. Yabancı dil öğretim yöntemlerinin içerisinde Düzvarım Yöntemi, Bilişsel Öğrenme Yaklaşımı, İletişimci Yaklaşım ve Seçmeli Yöntem gibi daha birçok kabul edilmiş yöntemin yanı sıra her öğreticinin de uyguladığı kendine has yöntemleri olabilir (Demirel, 2011). Kelime öğretimi cümlelere geçiş aşaması olduğu için üzerinde özellikle durulması gereken bir konudur. Birey hedef dili öğrenme amacı güttüğü için alfabenin sıkıcı ve darlığının ardından kelime öğrenip bir an önce konuşma ve yazma gibi yetenekleri kazanmak istemektedir. Bu süreç çok iyi işlenmelidir. Çünkü birey kelime öğretiminin daha ilk aşamasından itibaren cümle yapısını, kelimelerin cümle içerisinde üstlendiği görevi fark edemezse ilerleyen zamanlarda bu yapıyı oturtmak çok zor olacaktır.

Kelime öğretimi gerçekleştirilirken bireylerin ilgileri ve ihtiyaçları dikkate alınmalıdır. Seviye seviye belirlemek tam anlamıyla mümkün olmasa da temel seviyede öncelikle verilmesi gereken kelimeler yaklaşık olarak bilinmektedir. ABOBM'nin belirlediği kriterler incelendiğinde temel seviyede birey öncelikle kendisini ve çevresini tanıyabilmesine yardımcı olacak kelimelere ihtiyaç duyacaktır.

“Temel söz varlığını belirlerken öncelikle, organ ve akrabalık adlarının, sayıların, günlük hayatta sıkça kullanılan isim ve fiiller ile onlarla ilişkisi olan kelimelerin, sıkça kullanılan deyimler, atasözleri ve iletişimde önemli bir yeri olan kalıplaşmış sözlerin ele alınması gerekmektedir” (Barın, 2003, s. 311). Gündelik yaşamda çok sık karşılaşıacağı fiillerin yanı sıra, rakamlar, günler, dersler, ev eşyaları ve ulaşım araçları gibi konularla kelime öğretimi yapmak daha işlevsel olacaktır.

Yine kelime öğretimi aşamasında özellikle temel seviyelerdeki öğrenciler kendi alfabelerinde yer almayan Türkçe ile beraber gördükleri karakterlerin kullanımında sıkıntı yaşamaktadırlar. “-ç, -ı, -ü, -ö, -ş, -ğ, -j” gibi sesler bazı dillerde yer almadığı için öğrenci bu seslerin yer aldığı kelimeleri yanlış yazabilmektedir. Bu aşamada eğitmen yanlış kullanımlara temel seviyeden itibaren fırsat vermemelidir. Bu seslerin telaffuzla ilgili sorunları tam manasıyla yok edilemeyebilir ama yazma ile ilgili sorunları yok etmek telaffuzdan daha kolaydır. Çünkü konuşmanın yazmadan farklı olarak gırtlak yapısı, kültürel yapının getirdiği şive ve ağız farklılıkları gibi değişkenleri vardır.

Kelime türetme işlemi de bireye sezdirilmelidir. Zaman içerisinde birey yapım ekleri ile türetilmiş bir kelimenin kökünü bulabilmelidir. Kaynak dil ile hedef dilin kelime türetme yöntemi birbirinden farklı ise, Türkçe-Arapça, Türkçe- İngilizce, birey yeni kelime oluşturmakta zorlanacaktır.

Cümle aşaması. Cümle aşaması kelime aşamasından bağımsız yürüyen bir aşama değildir. Sözü edilen bütün aşamalar bir birliktelik içerisinde yürütülmeli ve alfabe öğretimi kelime öğretimi ile kelime öğretimi cümle öğretimi ile birlikte verilmelidir. Kelime öğretiminin ardından sağlam yapılu bir metin oluşturabilmek için cümle öğretimine geçilmelidir. Söz dizimi kuralları dillerde farklılık gösterebilir (Tiryaki, 2013). Cümle yapısı açısından diller birbirinden farklı olduğu için Türkçenin cümle yapısı kavratılmalıdır. Bu amaçla karışık kelimelerin verildiği bir etkinlikte düzgün ve kurallı cümle yapısı öğretilebilir. Cümle öğretimi kelime öğretiminin yanında kelime gruplarının da öğretimini kapsamaktadır. İsim tamlamalarının ve sıfat tamlamalarının öğretimine özellikle dikkat edilmelidir. Birey cümle yapısını çok iyi bilse de kelime gruplarını oluşturmakta sorunları varsa bu cümleyi de etkileyecektir. Bu aşamada cümle ve cümleyi oluşturan kelimelerin anlam ve içerikleri üzerinde durulur (Coşkun, 2011).

Paragraf aşaması. Paragraf, düzyazıda geniş bir konunun bir yönünü işleyip geliştiren ve kendi içinde bir bütünlük taşıyan cümleler topluluğu, bir metni oluşturan küçük birimlerdir. Uzunluğu ne olursa olsun bir paragrafın en önemli özelliği bir bütünlük taşımasıdır (Coşkun, 2011). Paragraflar birçok cümleden oluşabileceği gibi bir cümleden ibaret de olabilir. Paragraflar cümlelerden oluşur ve paragrafların en önemli yanlarından biri her paragrafın farklı bir düşünceyi ifade etmesidir. Paragrafları oluşturan cümleler ise birbiri ile tutarlılık göstermelidir. Herhangi bir konu hakkında yorum yapmak, bir resmi veya fotoğrafı yorumlamak paragraf öğretimi için faydalı olabilir. Bir paragraf kuruluş yönünden şu nitelikleri taşımalıdır (Göğüş, 1978, s. 252' den akt. Coşkun, 2011, s. 58):

- Tutarlılık, Paragrafta tek bir düşünce ya da olay ele alınmalıdır. İkinci bir düşünce ya da olay evresi başka bir paragraf konusu olur.
- Birlik, Paragraftaki her tümce, bu düşünce duygu ya da olayla ilgili olmalı, onu açıklamalı, tamamlamalıdır.

- Belirlilik, Paragraftaki düşünce ya da olay iyice belirtilebilmelidir. Düşünce belirince paragraf biter.

Bu bilgilerden hareketle paragraflar doğru ve etkili bir metnin temel öğelerindedir ve paragraflar planlı bir şekilde amaca yönelik olarak oluşturulmalı ve yazma sürecinde en iyiye paragraf düzeyine ulaşmak için belirtilen niteliklere dikkat edilmelidir.

Metin aşaması. Yazılı anlatım belli bir hedefe ulaşmaya dönük metinler oluşturma çalışmasıdır. Cümleler paragrafları oluştururken paragraflar da metni oluşturmaktadır. Hiçbir metin herhangi bir konuyla ilgili cümlelerin rastgele sıralanmasından oluşmaz. Metni oluşturan paragraflar arasında anlam ve konu bütünlüğü şartı vardır. Bu bütünlük bir yazının metin olmasını sağlayan temel faktörlerdendir. Bir metnin metin olmasını sağlayan en önemli niteliklerden biri de tutarlılıktır. Tutarlılık metnin büyük yapısındaki temel kavramlar arasındaki irtibattır (Coşkun, 2011).

İkinci dil olarak Türkçenin öğretimden metin aşaması dikkate alınmalıdır. Birey öğrendiği kelimeleri anlamlı cümleler haline getirip paragraflarla sunduktan sonra bu paragraflar arası geçişlerle bir bütünlük sağlayarak metne ulaşmalıdır. Bireylerin yazma derslerinde iyi bir metne ulaşmaları zaman alacaktır. Çünkü metin oluşturmak konunun giriş, gelişme ve sonuç gibi temel bölümlerini ve bu bölümlerin birbiri ile ilişkisini bilmekten geçmektedir.

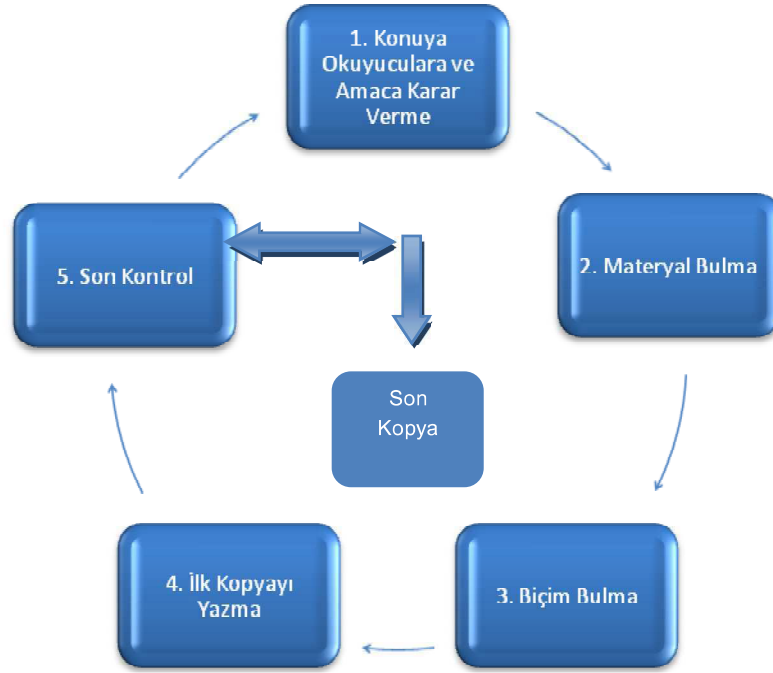
Yukarıda belirtilen aşamaların her biri yazma süreci içerisinde ele alınmalıdır. Yazma sürecinde her adım planlı olmak zorundadır. İkinci dil olarak Türkçenin öğretiminde öğrenci yazmanın her aşamasını belirli bir süreç dâhilinde öğrenmeli ve ön öğrenmeler yeni öğrenilenlere temel oluşturmalıdır.

İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Süreci

Yazma grafik sembollerin bir araya getirilme işlemidir. Ancak, yazma sadece bu sembollerin bir araya getirilmesinden ibaret değildir. Sözcüklerin, ifadelerin, tümcelerin bir düzen oluşturacak şekilde belli yollar izlenerek ve anlamlı bir bütünlük içinde bir araya getirilmesi sürecidir (Selvikavak, 2006). Yazma becerisinin geliştirilmesinde dikkate alınması gereken süreçler ve iyi bir yazıda bulunması gereken temel bileşenler vardır. Yazıyı oluşturan temel bileşenler şunlardır (Raimes, 1983, s. 6):

- 1- Söz dizimi, Cümle yapısı, cümlelerin birbirleriyle bağlantısı, biçimsel tercihler vb.,
- 2- İçerik, Tutarlılık, açıklık, özgünlük, vb.,
- 3- Dil bilgisi, Özne-yüklem uyumu, çekimler vb. ile ilgili kurallar,
- 4- Metin düzeni, Paragraflar, bağıntılılık ve bağdaşıklık,
- 5- Mekanikler, El yazısı, yazım, noktalama vs.
- 6- Sözcük Seçimi, Bağlama uygun sözcükler, deyimler.
- 7- Amaç, Yazma amacı.
- 8- Hedef kitle, Okuyucular.
- 9- Yazarın yazma süreci, Yazma konusunu saptamak, düşünceleri saptamak, yazıya başlamak, taslaklar oluşturmak ve bunları gözden geçirmek, geri bildirim almak, vb.

Planlı Yazma ve Değerlendirmeye dayalı yazma süreci farklı kaynaklarda değişik şekillerde ifade edilmiştir (Karatay, 2011, s. 29; Coşkun, 2013). Şekil 1'de ise W. E. Messenger ve P. A. Taylor'a göre (1989, s. 22) yazma süreci gösterilmektedir.

Şekil 1: Yazma Süreci

Şekil 1'e göre yazma, dairesel bir şekilde yol alan birbirini sürekli takip öğelerin bulunduğu bir süreçtir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma süreci ise; motivasyon ve ön bilgilendirme, örnek metin inceleme, hazırlık, taslak oluşturma, düzenleyerek yazma, düzeltme ve yayımlama basamaklarından oluşmaktadır. Bu eğitimi verecek olan kişi, belirli bir dil bilgisi, söylem, iletişim ve kültür alanında yeterliliğe sahip olmalıdır (Tiryaki, 2013).

Şekil 1'de belirtilen yazma süreci aşamalarında üzerinde durulması gereken temel noktalar belirtilmiştir. Buna göre yazma sürecinde yazmaya başlamadan önce bir ön hazırlık sonrasında bir taslak metnin hazırlanması ve en iyiye ulaşana kadar dönüt ve düzeltmelerle beraber yeniden yazma çalışmaları yazma sürecinin temelini oluşturmaktadır. Bireyler yazma çalışmasına başlamadan önce hangi aşamalardan geçecekleri konusunda bilgi sahibi olmalıdır. Bütün aşamaları ve her aşamanın nasıl sonlandırılacağı bilgisini öğretici yüklenmelidir. İkinci dil olarak Türkçenin öğretiminde bu temel basamaklar aşağıdaki şekilde gerçekleştirilebilir (Coşkun, 2013; Karatay, 2011; Tekşan, 2013; Tiryaki, 2013).

Motivasyon ve ön bilgilendirme. Öğretici tarafından bireylere, yazacakları metnin günlük hayatta kendilerine ne gibi faydalar sağlayacağı ve bireyleri hangi yeterliliğe ulaştırabileceği açıklanmalıdır. Süreç ayrıntılı olarak belirtilmelidir. Yazmaya karşı motivasyonu sağlamak öğreticinin hedefe daha kolay ulaşmasına yardımcı olacaktır.

Örnek metin inceleme. Öğreticiler, yazılabilecek konularla alakalı kelimeleri, cümle yapılarını ve metnin aşamalarını hangi dil yapılarının nasıl kullanıldığını ve paragraflar arası geçişlerin nasıl yapıldığını örnek bir metinden yola çıkarak açıklayabilirler. “ Siz olsanız..... , Sizce..... , Bu durum hakkında neler düşünüyorsunuz?” şeklinde sorularak yönelterek bireylerin konulara yönelik bilgi ve becerileri düzeylerini ölçmelidir (Tiryaki, 2013).

Hazırlık. “Bu aşama yazma eğitiminin en önemli ama en çok ihmal edilen aşamasıdır. Hazırlık çalışmaları şu aşamalardan oluşur, Yazmaya güdüleme, konu seçimi, metin türünü belirleme, amaç belirleme, hedef kitleyi belirleme ve temel düşünceleri belirleme başlıklarından oluşur” (Coşkun, 2013, s. 57).

Yazmaya güdüleme. Öğrencilerin yazmaya karşı olumsuz tutum ve korkularını yenmek için her yazma çalışmasından önce onları yazmaya güdüleyici bazı çalışmalar yapılmalıdır. Öğrencilerin daha önceden yazmaya karşı geliştirdikleri tutumları motivasyonlarını ve derse olan ilgiyi düşürebilir. Bu amaçla yazma çalışmalarına başlamadan önce daha önce yazılmış örnek yazma metinleri öğrencilere gösterilebilir. Bunun bir çalışma olduğu, yanlış yapmanın normal olduğu gibi motive edici cümleler kurulmalıdır.

Konu seçimi. Konu seçimi yazmaya başlamadan önce yapılmalıdır. Fakat bu bireye zorunlu tutulmamalıdır. Öğrencilerin fikirleri, hangi konuda yazma çalışması yapmak istedikleri sorulmalı ona göre çalışmalar yaptırılmalıdır. Öğrencinin yazılı anlatım becerisinin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi amaçlanıyorsa ilk olarak öğrencinin kendini rahatça ifade edebileceği konuları belirlenmelidir. Öğrenci üzerinde fikir yürütemediği bir konuda yazmaya zorlanırsa zihindeki karmaşa yazdığı metne de yansımaktadır (Coşkun, 2013). Bu sebeple

yazma çalışması yapılacak konular öğrencilerin ilgi ve isteklerine göre farklı anlatım tarzlarına yönelik yapılmalıdır.

Metin türünü belirleme. Bireyler konu belirlendikten sonra konuyu hangi metin türünde yazacaklarını belirlemelidir. Bu amaçla öğretici farklı metin türlerine yönelik iyi örnekleri bireylere göstermelidir. Metnin türü içeriğin hangi form içinde sunulacağını doğrudan etkiler. Örneğin bir olay gazete haberi olarak anlatılırsa farklı, bir hikâye metni içinde anlatılırsa farklı, bir anı metni olarak anlatılırsa farklı bir üst yapı kullanılacaktır. Belirlenen tür edebi bir tür (deneme, hikâye, anı) de olabilir, günlük hayatta karşımıza çıkan metin türlerinden (davetiye metni, kutlama metni) biri de olabilir (Coşkun, 2013). İkinci dil olarak Türkçe öğretiminde temel seviyelerde günlük hayata ilişkin manavda, markette, rezervasyon yaparken gibi konularda kullanılacak diyaloglara yönelik metinler kullanılabilir. İleri seviyelerde ise hikâye, anı gibi türlerde metin çalışmaları öğrenciler için faydalı olabilir.

Amaç belirleme. Amaç belirlemek yazarın hazırlayacağı metnin yönergeleridir. Öğrenciler yazma çalışmalarında çoğu zaman bir amaç belirlemezler. Oysa her yazının bir amacı olmalıdır. Yazının amacı hem anlatımı hem yazının türünü hem de hedef kitleyi doğrudan etkiler (Tekşan, 2013). Bu açıdan amaç belirlemek yazma süreci için önemlidir. Yazarın nereye ve neye ulaşmak istediğini içerir. Hedefe yönelik çalışmalar öğrencinin metni bir bütünlük içerisinde oluşturmasına katkı sağlar. Amacı belirlenmeden başlanan bir yazıda metin birimleri arasında kopukluklar yaşanabilir. İyi bir metinde paragraflar arası konu bütünlüğünün olması gerekmektedir.

Hedef kitleyi belirleme. Hedef okuyucu kitlesi metnin yazılış şeklini, üslubunu ve tarzını etkiler. Bir kişiye veya küçük bir gruba yazılabileceği gibi bir ülkeye, bir millete veya genel olarak insanlığa yönelik bir metin de yazılabilir. Metinde uygun bir söylem tarzı geliştirmek için hedef kitleyi baştan belirlemek gerekir. Hedef kitle, sınıf arkadaşları, anne,

baba uzaktaki bir arkadaş vs. olabilir. Yazı bir gazete, dergi yazısı veya resmi bir yazı olabilir (Coşkun, 2011).

Temel düşünceleri belirleme. Konu, amaç ve hedef kitle belirlendikten sonra öğretmen konuyla ilgili yazılabilecekleri örneklemeli, bireye bahsedebileceği konular hakkında yol gösterici olmalıdır. Bu aşamada temel amaç konuyla ilgili her türlü düşünceyi açığa çıkarmaktır. Bu amaçla, Beyin Fırtınası Yöntemi, Kavram Ağı Oluşturma, Konuyla İlgili Araştırma Yapma, Konuyu Sınıfta Tartışma, Görsel Araçlardan Yararlanma, Resim Yapma, Örnek Metin Okuma gibi çalışmalar yapılabilir (Coşkun, 2013, s. 61-3).

Taslak oluşturma. Hazırlık aşamasında belirlenen bütün düşünceler bu aşamada amaca yönelik olarak elenir ve hedefe doğru ilerlenir. Hazırlık aşamasındaki düşünceler, duygular, gözlemler ve yaşantılar aralarındaki ilgi ve önem derecelerine göre sıralanır ve gereksiz ayrıntılar çıkarılır. Bir çeşit plan aşamasıdır. Bu planlama yazarın fikirlerini rahat ve düzenli bir şekilde sunmasına yardımcı olur. Okuyucu için de kolaylık sağlar ve iletişimin daha güçlü olmasını sağlar. Hazırlık aşamasında toplanan bilgiler amaca yönelik olarak azaltıldığı için taslak aşamasında yazma sürecinde oluşabilecek yeni fikirlerin yazılabilmesi için paragraflar arasında boşluklar bırakılmalıdır (Karatay, 2011). Hazırlık aşamasında belirlenen konu ile ilgili bilgi birimleri, paylaşılan cümleler, anlamlı ve birbirleriyle tutarlı bir bütünlük içerisinde sıralanmalıdır. Çeşitli tekniklerle ortaya çıkan düşüncelerden amaca yönelik olanlar alınmalıdır. Öğrenciler yazılarında neleri yazıp yazmayacaklarına karar vermek zorundadır. Zihinsel işlem gerektiren bu aşamada öğretmenler öğrencilere rehberlik yapabilmelidir. Seçme ve karar verme işleminin bir defalık olmadığı öğrencilere hatırlatılmalı ve öğrenci yazma sürecinde düşüncelerini değiştirebileceğini bilmelidir (Tekşan, 2013). Taslak aşamasında öğrencilere, yazarken hata yapmaktan korkmamaları yazılarını daha sonra tekrar tekrar düzenleme şanslarının olduğu söylenir (Karatay, 2011). Bu aşamada metnin türüne uygun olarak anlatım tarzlarının kullanılıp kullanılmadığı tespit edilmelidir.

Öğrencilerin seçtikleri düşünceler arasından hangilerini hangi bölümlerde işleyeceklerini belirlemeleri istenir. Yani öğrencilerden, yazılı anlatım metninde anlam bütünlüğünü sağlayabilmeleri için metnin akışını kendilerince belirlemeleri istenir. Metnin genelini ve konuyu yansıtabilen bir başlığın öğrenciler tarafından belirlenmesi istenir ve yazı başlığının içerikle uyumlu olması şartı hatırlatılır (Karatay, 2011). Dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta ise taslak aşamasında öğretmenler hem şeklin hem de içeriğin üzerinde yeteri kadar durmalıdır. Taslak metinlerde şeklin üzerinde çok fazla durulmaz fakat bu öğrencilerde şeklin çok önemli olmadığı hissini uyandırmamalı ve rehber olan öğretmen öğrencileri bu konuda uyarmalıdır.

Düzenleyerek yazma/ gözden geçirme. Toplanan bütün düşünceler bir araya getirilir ve taslak oluşturulduktan sonra bu taslak bir metin haline getirilir. Daha sonra oluşturulan metin incelenir ve eksik kalan bölümler ile gereksiz bölümler tespit edilir. Taslak aşamasındaki metin tekrar tekrar okunmalı ve bu okuma eleştirel bir tarzda yapılmalıdır. Okuma sonlarında anlaşılmayan ifadeler, açık ve kesin olmayan noktalar, birbiriyle çelişen yerler, eksik veya fazla olan unsurlar belirlenir. Yazının dilbilgisi kurallarına ve yazım kurallarına uygunluğu gözden geçirilir. Öğrenciler çoğu zaman yazının bittiğini düşünerek yazıyı taslak aşamasında bırakırlar (Tekşan, 2013). Bu aşamada da rehber olan öğretmen öğrencilere eksiklerini ve yanlışlarını bulması için geliştirici ve yapıcı sorular sorar. Bu bir yargı bildirme şeklinde olmamalı, öğretmen bireyleri teşvik edici olmalıdır. Bu aşamada öğretmen, “Bu konuyu biraz daha açar mısın? Burada ne anlatmak istedin? Bu bölüm senin için neden önemli? Sence bu bölüm yazını okuyacaklar için neden önemli?” gibi sorular sorarak metnin öğrenci tarafından geliştirilmesine rehberlik etmelidir (Karatay, 2011). Bu soruları sormadaki amaç öğrencinin yazma sürecinin önceki aşamalarında yaptığı hataları ve metinle ilgili eksiklikleri öğrenciye buldurmak ve metni geliştirmektedir. Çünkü hazırlanmış olan metin bir taslaktır ve taslak değiştirilebilir, eklemeler ve çıkarmalar yapılabilir.

Öğrenciler cümleler arasındaki geçişleri düzenleyebilir ve hedef kitleye uygunluk açısından seçilen kelimeleri kontrol ederek değiştirebilirler (Tiryaki, 2013). Düzenleyerek yazma aşamasında öğrencinin kendi hazırladığı metne eleştirel bir tarzda yaklaşması ve kendi yazdıklarını değerlendirmesi hedeflenmektedir (Tekşan, 2013).

Düzeltilme. Bu aşama yazının yayımlanmasından önceki son aşamadır. Öğrenci düzenleyerek yazma/ gözden geçirme sürecinde tespit ettiği yanlışları düzeltir ve eksikleri tamamlar. Cümle ve paragrafların mantıksal bir bütünlük içerisinde sıralanıp sıralanmadığı, düşünceyi geliştirme yollarının doğru kullanılıp kullanılmadığı, alıntı tekniklerinin doğru uygulanıp uygulanmadığı ve metnin anlamsal bütünlük açısından durumu kontrol edilir. Dil ve anlatım yanlışları düzeltilir (Karatay, 2011). Kimi araştırmacılara göre bu aşamada dil bilgisi kurallarına uygunluk, yazının okunaklılığı, sayfa düzeni gibi biçimsel öğelere daha çok dikkat edilmelidir. Hatta yazım kuralları bağımsız değil de yazma eğitiminin bu aşamasında öğretilmesi daha etkili olur (Tekşan, 2013). Düzeltmeler yapıldıktan sonra hazırlanan metin değerlendirilir. Bu değerlendirme farklı şekillerde olabilir. Tiryaki'ye göre (2013, s. 42);

- Kişi kendi yazdığını değerlendirir.
- Kişi grup veya sınıftaki bir başka arkadaşının metnini değerlendirir ve gerekli düzeltmeleri metin üzerinde gösterir.
- Uzman veya öğretici her kişinin yazdığı metni değerlendirir ve gerekli düzeltmeleri metin üzerinde gösterir.
- Seçilen bazı metinler görselleştirilerek birlikte değerlendirilir.

Yayımlama/Sunum. Bu aşama ortaya çıkan ürünün paylaşıldığı, yayınlandığı aşamadır. Okullarda yapılan en yaygın yayımlama şekli üretilen metnin sınıfta okunması şeklindedir. Kimi zaman sınıf gazetelerinde veya panolarda diğer öğrencilerin beğenilerine sunulur. Bazı zamanlarda okul gazetelerinde ve dergilerde yayımlama da yapılabilir.

Öğrencilerin yazıları ilgili yarışmalara gönderilebilir internet ortamında web sayfalarında yayınlanabilir. Aile ortamında paylaşım da oldukça etkilidir (Tekşan, 2013). Öğretmenler yazılarını paylaşmak istemeyen öğrencileri saygıyla karşılamalı ve buna yönelik öğrencilerin isteklerini dikkate almalıdır. Yazıları yayımlamanın öğrenciler açısından şu faydaları vardır (Karatay, 2011, 37):

- Yazı yazmaya isteksiz olan öğrencileri güdüler ve onları cesaretlendirir.
- Öğrencilerin özgüveninin artırır.
- Öğrencilerde yazmaya ve edebiyata karşı olumlu tutum geliştirir.
- Öğrencilerin ödüllendirilmesini sağlar.
- Öğrencilerin yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat etmelerini sağlar.
- Öğrencilerin çeşitli kaynaklardan yararlanmalarını sağlar.
- Öğrencilerin eleştiriye açık olmalarını sağlar.
- Öğrencilere başarıya uygusu aşılır.

Bilgisayar Destekli Eğitim

İnsan, çevresindeki varlıklarla ve diğer insanlarla iletişim kurmak zorundadır. Bu iletişim için gerekli olan unsurlar, gelişen ve değişen dünya ile beraber değişiklik göstermektedir. Dünya ve iletişim yöntemleri değişmesine rağmen iletişime olan ihtiyaç her zaman sabit kalmıştır. İçinde bulunduğumuz devir bilgisayar çağı olarak adlandırılmaktadır ve teknoloji her geçen gün daha da gelişmektedir. Gelişen teknoloji her şeyi etkilediği gibi eğitimi de etkilemekte ve eğitim alanında da önemli değişiklikler yapılmasına neden olmaktadır. Güncel Türkçe sözlükte bilgisayar “Çok sayıda aritmetiksel veya mantıksal işlemlerden oluşan bir işi, önceden verilmiş bir programa göre yapıp sonuçlandıran elektronik araç, elektronik beyin” olarak tanımlanmaktadır. Bilim adamları 1951 yılında ilk iş

bilgisayarının geliştirilmesinden bugüne, bilgisayarların gelişmesi ve daha da küçülmesiyle birlikte eğitim amacıyla sınıflarda kullanılabileceğini düşünmüşlerdir. İlk bilgisayar destekli öğretim (computer based instruction) geliştirme çalışmaları 1960'ların sonu ile 1970'lerin başında, geleneksel öğretime destek mahiyetinde ortaya çıkmıştır. “Geleneksel bilgisayar destekli eğitim ile bilgisayar desteği olmayan eğitim ortamlarında öğrenme sonuçlarını karşılaştıran ve dünyanın değişik yerlerinde yapılan yüzlerce araştırmada, bilgisayar destekli eğitim çalışması lehine anlamlı bir fark bulunamadı. Öyleyse bilgisayar destekli eğitimdeki çalışma şeklini değiştirmek gerekir” (Ergün, 1998, s. 2). Bu sonuçlar bilgisayarın eğitimde kullanımının faydalı olması için bilgisayarın farklı bir şekilde kullanılması düşüncesini doğurmuştur. İnternetin icadı ile beraber bilgisayarların daha etkili kullanımının önü açılmış ve değişik uygulamalar sayesinde bilgisayar daha etkili bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. İnternetin sağladığı etkileşim ortamı ve bilgisayarların internetle beraber birçok duyuya hitap etmesi eğitimde kullanılmasını yaygınlaştırmıştır.

Günümüzde teknolojinin ilerlemesi ve eğitime verilen önemin artmasıyla, eğitim sorunlarının çözümünde teknolojik olanaklardan yararlanmak kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu teknolojik olanaklardan birisi olan bilgisayar, içinde yaşadığımız yüzyılın temel kültür öğelerinden biri olup, kullanımı hızla yaygınlaşan bir araç haline gelmiştir. 1989 yılında Tim Barners-Lee tarafından geliştirilen, web sayfalarıyla başlayan internet ve internetin getirdiği kolaylıklar son 20 yılda insan hayatını çok fazla değiştirmiştir. Günümüzde bilgisayar kullanımı bilgisi bir zorunluluk haline gelmiş ve içinde bulunduğumuz çağda bilgisayar kullanmayı bilmek okur-yazarlık benzeri bir hal almıştır (Odabaşı, 1998). Eğitime olan isteğin artması, öğrenci sayısının ve bilgi miktarının çoğalması, öğretilecek içeriğin karmaşıklaşması ve bireysel eğitimin önem kazanması gibi nedenlerle bilgisayarın eğitimde kullanılmaya başlaması, Bilgisayar Destekli Eğitim uygulamalarını başlatmıştır (Odabaşı, 1998).

Bilgisayar destekli öğretim (BDE), “Bilgisayarın öğretimde öğrenmenin meydana geldiği bir ortam olarak kullanıldığı, öğretim sürecini ve öğrenci motivasyonunu güçlendiren, bir ders yazılımı ile karşılıklı etkileşimde bulunarak öğrencinin kendi öğrenme hızına göre yararlanabileceği, kendi kendine öğrenme ilkelerini bilgisayar teknolojisi ile birleştiren uygulama ve araştırma alanı olarak tanımlanabilir” (Uşun, 2000; Köksal, 1981, s. 28).

Bilgisayar Destekli Eğitim, bilgisayarların, oluşturulan ders içeriklerini gösterme, bu içerikleri çeşitli programlarla tekrar etme, problem çözme, alıştırma yapma, oyunlarla öğretime imkân sağlama ve bireyin kendi öğrenmesinden sorumlu olmasına fırsat veren öğrenme-öğretme aracı olarak kullanılmasıyla ilgili uygulamalardır. Bilgisayarların en önemli özelliği bilgiyi bir plan dâhilinde sunması, tekrar olanağı, dönüt- düzeltme ve pekiştirme gibi uygulamalara imkân tanınmasıdır.

Bu açıdan incelendiğinde bilgisayarlar eğitimde Sosyal Bilimler, Fen bilimleri ve Dil Öğretimi gibi alanlarda kullanılabilir.

“Bilgisayar Destekli Dil Öğretimi (BDDÖ) özde disiplinlerarası bir alandır. BDDÖ, ikinci dil edinimi, toplumbilim, dilbilim, psikoloji, bilişsel bilimler, kültür incelemeleri, doğal dil işleme gibi alanlardaki araştırmaları ikinci dil eğitilimine uygular ve bu alanları bilgi işlem, yapay zekâ ve kitle iletişim alanındaki incelemelerle ilişkilendirir” (CALL, 1999).

Bilgisayar destekli öğretim başlangıç aşamasında geleneksek eğitim anlayışına yönelik olmasına rağmen günümüzde iletişimsel anlayışa uygun olarak ilerlemektedir. Özellikle dil öğretiminde dinleme konuşma, yazma ve okuma gibi dört temel becerinin geliştirilmesine yönelik üst düzeyde etkileşimli öğrenme ortamları oluşturmak amacıyla ileri teknolojinin olanaklarından yararlanmaktadır. Norton ve Wiburg’un Günümüzdeki ve gelecekteki öğrenme arasındaki farkları Tablo 1’de verilmiştir (Norton & Wiburg, 1998’den akt. Çevik, 2006, s. 57).

Tablo 1

Günümüzdeki ve Gelecekteki Öğrenme Biçimleri

Günümüzdeki Öğrenme	Gelecekteki öğrenme
Öğretmen sunar, öğrenci dinler	Öğretmen yol gösterir, öğrenci düşünür, karar verir ve yapar.
Birlikte çalışmak onaylanmaz.	Birlikte çalışmak öğrenmeyi ve problem çözmeyi kolaylaştırır.
Her disiplin(ders) kendi başına öğretilir.	Bütünü öğrenme amacıyla disiplinler arası yaklaşım kullanılır.
Öğrenme kanıt merkezlidir.	Öğrenme problem çözme merkezlidir..
Öğretmen, en iyi ve en güvenilir bilgi kaynağıdır.	Öğrenme için birçok kaynak vardır.
Yazılı kaynaklar başlıca iletişim aracıdır.	
Değerlendirme, ne kadar çok bilginin ezberlendiğini ölçer.	Değerlendirme, her öğrencinin problem çözme, düşünceler arasında ilişki kurma, bilgiyi sunma ve öğrenmeyi öğrenme becerisini ölçmeyi temel alır.
Okullar toplumun diğer birimlerinden izole edilmiş durumdadır.	Teknoloji, sınıfı dünyaya dünyayı sınıfa bağlar.

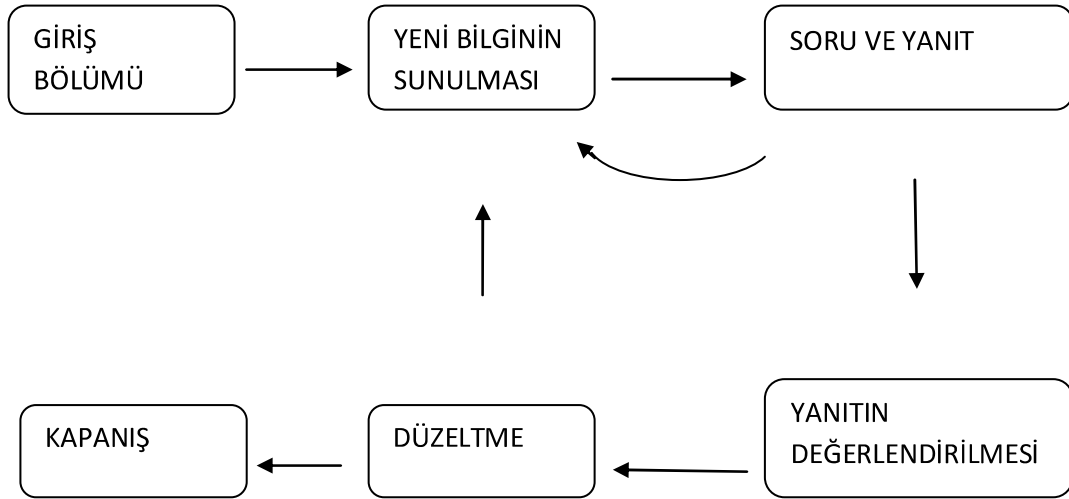
Tabloda belirtilen gelecekteki öğrenmenin maddeleri, günümüzdeki yapılandırmacılık anlayışı ile paralellik göstermektedir. Belirtilen maddeler günümüzdeki bilgisayar ve internet destekli eğitim ile büyük oranda gerçekleştirilmiştir.

Bilgisayar destekli öğretimde öğrenme öğretme uygulamaları beş şekilde yapılır. Bunlar (Odabaşı, 1998):

Öğretim amaçlı bilgisayar uygulamaları. İyi hazırlanmış bir uygulamada yeni kavramlar anlamlı parçalara ayrılır ve öğrencilerin kavramları anlayıp anlamadığı sık sık kontrol edilir (Odabaşı, 1998). Bilgi edinimi planlı bir şekilde belirli bir sırayla ilerler. Bu uygulamalarda öğrencilere dönüt verilmesi, öğrencinin hatasını anlamasının sağlanması çok

önemlidir. Aksi takdirde bu uygulamaların programlı öğretimden tek farkı öğretim materyallerinin ekrana yansıtılması olacaktır (Şengül, 2012, s. 179).

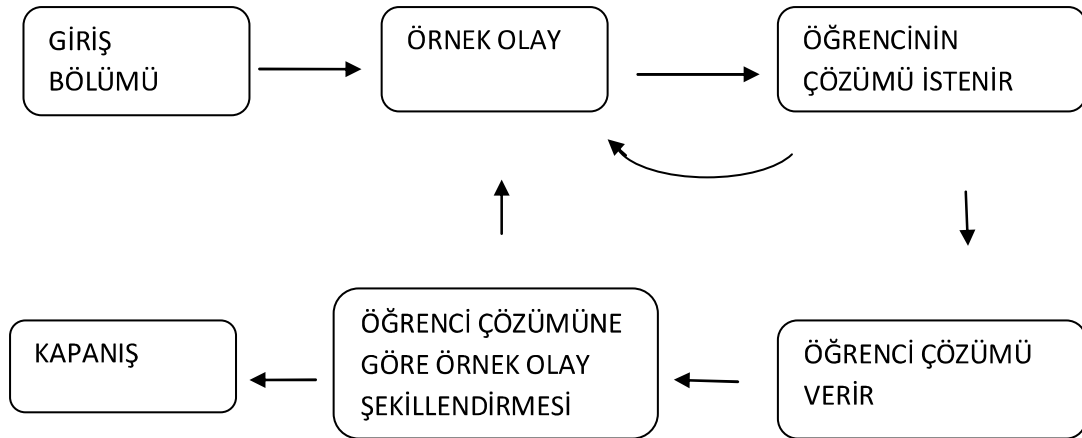
Şekil 2’de Öğretim amaçlı uygulamaların genel yapı ve akış şeması gösterilmektedir (Odabaşı, 1998).

Şekil 2: Öğretim amaçlı uygulamaların genel yapı ve akış şeması

Alıştırma amaçlı bilgisayar uygulamalar. Bu uygulamalarda bilgisayarlara belirli alıştırmalar programlanmıştır ve öğrenciye bir alıştırma verilir ve öğrenciden yanıtlanması istenir. Yanıtın doğru olup olmadığına ilişkin hemen dönüt verilir. Belirli bir konunun veya kavramların anlaşılması veya ders tekrarlarının yapılması için kullanılabilir. Öğretmene yardımcı uygulamalardır (Odabaşı, 1998). Burada öğretmenler tarafından işlenen derslerle tutarlı olmak önemlidir. Derste işlenmeyen konularla ilgili araştırmalar öğrencilere verilmez, yani bu uygulama derste işlenen konuların tekrarında ilgili araştırmalarda destek olarak kullanılır. Bu uygulamaların en önemli sınırlılığı yeni kavramların öğretilmesinde yetersiz kalmalarıdır (Odabaşı, 1998).

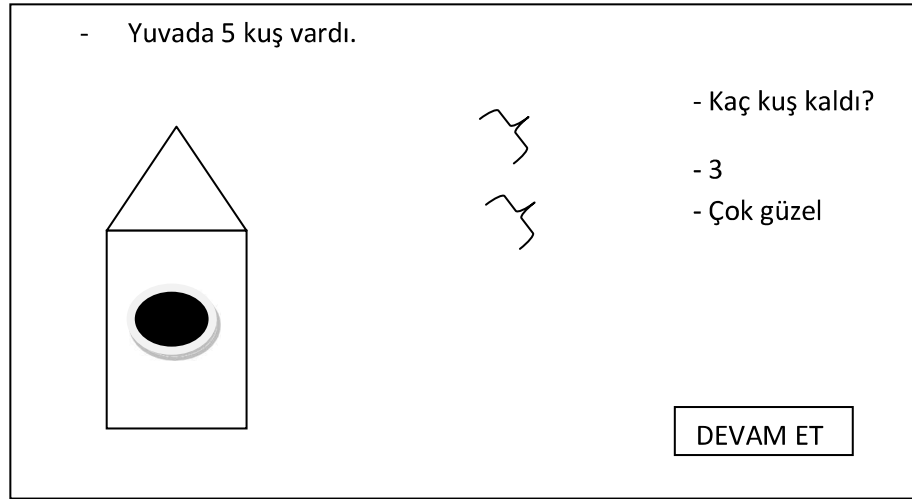
Benzeşim amaçlı bilgisayar uygulamaları. Üstünde incelemeler yapılarak öğrenilmesi gereken olgu, olay ve varlıkların benzeşimi bilgisayar aracılığı ile gerçekleştirilebilir. Tehlikeli ve karmaşık fizik, kimya deneyleri, mühendislik alanlarına ilişkin öğrenme-öğretme konuları gerçeğe son derece yakın biçimde bilgisayarla şematize edilebilir (Odabaşı, 1998). Bu yöntem teorik bilgiden çok pratik bilgi ve beceri gerektiren devinişsel öğrenmelerin gerçekleştirilmesinde de çok faydalıdır. Pilotların ve kaptanların eğitimi buna örnek verilebilir. Böylece bilgisayar üzerinde gerçeğe çok yakın bir biçimde öğrenme gerçekleşir ve birey kendisine ve başkasına zarar vermez. Gerçek yaşantıdaki olgu ve olayların çok iyi düzenlenmiş benzerlerini yaratma bilgisayar yardımı ile olanaklı hale gelmektedir. Şekil 3'te Odabaşı'na göre (1998) benzeşim amaçlı uygulamaların genel yapı ve akış şeması gösterilmektedir.

Şekil 3: Benzeşim amaçlı uygulamaların genel yapı ve akış şeması

Oyun amaçlı bilgisayar uygulamaları. Oyun özellikle çocukların için vazgeçilmez bir öğrenme aracıdır. Çocuklar oyun ortamında eğlenirken öğrenirler. Günümüz teknolojilerinde bilgisayar yardımıyla oluşturulabilecek uygulamalar sayesinde ilgi çekici oyunlar hazırlanabilir ve özellikle dil öğretiminde bu uygulamalardan faydalanılabilir. Bilgisayar oyunları çocukların olgu ve olayları algılama, kritik durumlara ilişkin karar alma

ve etkinlikte bulunma bilgi ve becerilerinin kazanılmasına katkı sağlamaktadır. Bu nitelikler, üzerinde önemle durulan konulardır (Odabaşı, 1998). Bazı oyunlar öğretici olmanın yanında çocukları kötü alışkanlıklara ve şiddete yönlendirmektedir. Eğitsel oyun tasarımcıları bu konulara dikkat etmeli ve olumsuz kanaat oluşturabilecek uygulamalardan kaçınmalıdır. Oyun amaçlı uygulamalarda akış şeması şöyledir. Önce senaryo veya kurgu verilir. Ardından öğrencinin cevabı istenir ve öğrenci çözümünden sonra bilgisayar çözümü verir sonra cevabın doğruluğu şekillenir ve çıkış gerçekleşir. Oyun amaçlı uygulamalarda ekran görüntüsü Şekil 4'te gösterilmiştir (Odabaşı, 1998).

Şekil 4: Örnek Bir Oyun Amaçlı Uygulama Ekranı

Başvuru kaynağı amaçlı bilgisayar uygulamaları. Gelişen teknolojiler sayesinde bilgisayar bir ansiklopedi hatta kütüphane konumuna gelmiştir. Yeni yazılımlar ve çoklu ortamlar teknolojisi sayesinde görüntü zenginliği, hareket ve ses özellikleriyle donanan bilgisayarlardan başvuru kaynağı olarak yararlanmak olasıdır (Odabaşı, 1998). İnsanlar istediği bir bilgiye internet vasıtası ile bilgisayarı kullanarak ulaşabilmekte ve yapılacak araştırmalar ve çalışmalar için bilgi toplayabilmektedir. Bilgisayar hem araştırma hem de depolama amacıyla kullanılabilir. Eğitimi daha etkili hale getirme ve bilginin kalıcılığını sağlamak bununla beraber bireye kendi kendine öğrenme imkânı sunmak için birçok çalışma

yapılmıştır. Bilgisayar destekli eğitim 20. yy. da belirtilen hedeflere ulaşmada çok büyük katkılar sağlamıştır. Birey, bilgisayar destekli öğretim sayesinde öğrendiklerini kalıcı hale getirmeye başlamış, bilgileri daha fazla tekrar olanağı bulmuş, dönüt, düzeltme ve pekiştireçler sunulması sebebiyle de yanlış, eksik öğrenmelerinin farkına varmıştır. Bu sebeple eğitim daha etkili ve eğlenceli hale gelmeye başlamıştır. Özellikle oyun uygulamalarıyla bireye daha eğlenceli ortamlar sunmuş ve benzeşim amaçlı uygulamalar sayesinde öğrenilenler sadece bilgede değil uygulamada da tecrübe edilmiştir.

Bilgisayar Destekli Eğitimin Yararları Ve Sınırlılıkları

Bilgisayar Destekli Eğitimin yararları farklı kaynaklarda şu şekilde sıralanmıştır (Dinçer, 2006; Erişkon Cangil, tarihsiz; Mercan, Filiz, Göçer ve Özsoy, 2009; Varol, 1997):

- Bilgisayar Destekli Eğitimde kişi istediği zaman öğrenebilir.
- Bilgisayar, öğrenciyi çalıştığı konuya motive eder.
- Bilgisayar oldukça sabırlı olduğu için bilgiyi pekiştirir.
- Bilgisayar Destekli Eğitim öğrencilere kendi hızlarında ve düzeylerinde ilerleyebilme olanağı verir, dolayısıyla bireyselleştirilmiş, öğrenci merkezli bir öğretimin oluşmasına yol açar.
- Bilgisayar Destekli Eğitimin en büyük avantajlarından biri sabırlı bir eğitimci olmasıdır. Her öğrencinin ihtiyacı, hızı, kapasitesi, algısı farklıdır. Bu farklılıklardan doğacak öğrenme farklılığını da ortadan kaldırır. İstenildiği kadar tekrar yapma şansı vardır.
- Bilgisayar Destekli Eğitim öğrenciler arasındaki seviye farklılıklarını ortadan kaldır ve öğreticinin anlattığı konu bazı öğrencilerin seviyesinin üzerinde kalabilir. Bu sınıf içinde değişik sorunlara neden olabilir. Bilgisayarda birey kendine göre bir seviye belirleyebilir.

- Paket programların yardımıyla öğretimde kalite standartlarının korunmasına yardımcı olur.
- Bilgisayar Destekli Eğitim etkileşim sağladığı için en sıkıcı çalışmaları bile ilginç kılabilir. Bilgisayar kullanılacak (Multimedia) küçük donanım parçalarıyla ses, animasyon, renk, çizim gibi elemanları bir araya getirerek öğrenmeyi çabuk ve kalıcı kılar.
- Hem anında dönüt sağladığı için, hem de sağlanan dönüt öğretmeninki gibi herkesin içinde olmadığı için öğrenciye rahatlık hissi sağlar.
- Bilgisayar, öğrencilerin grup çalışmalarına yön verdiği için onların sosyal hayatlarını etkilemektedir. Korkulduğu gibi, bilgisayar öğrencileri sosyal ilişkilerinde arkadaşlarından soyutlamamıştır. Tersine bilgisayar aracılığıyla öğrenciler işbirliği yapma ve birlikte problem çözme becerilerini öğrenmişlerdir.
- Benzeşimler sayesinde öğrencilere özgün ortamlar sağlar. Öğrenciler benzeşimler yoluyla dış dünyaya açılma şansını bulurlar. Sınıf içinde uygulanması olanaksız ya da tehlikeli olabilecek deneylerin gerçekleştirilmesinde de Bilgisayar Destekli Eğitim yazılımları kullanılabilir.
- Basit donanımı olan bir modem ve telefon hattı olduğu takdirde İnternet aracılığıyla adeta dünya küçük ekrana taşınır. Dünyanın her köşesinde İnternete girmiş literatür taramadan tutun da güncel olaylara, resmi gazetelere vb. çabuk ve doğrudan ulaşmak mümkündür.
- Bilgisayar Destekli Eğitim uygulamaları sayesinde öğretmen zamanını daha rahat kullanabilir. Yazı tahtasına yazılarak zaman kaybına yol açan araştırma türü çalışmalar bilgisayar aracılığıyla verilebilir. Öte yandan bir konuyu

kaçıran öğrenci öğretmeni rahatsız etmeksizin, aynı konuyu bilgisayardan işleyebilir.

- Okuma-yazma bilmeyen küçük yaştaki çocuklar için fare (Mouse) ve klavye kullanımı göz ve el koordinasyonunu geliştirmiş, ayrıca yazı yazmayı öğrenmelerini olumlu yönde etkilemiştir.
- Başarı düzeyinin artıp eksilmediği, büyük ölçüde aynı kaldığı durumlarda ise ortaya çıkan en önemli bulgu, bilgisayar kullanımı sonucunda öğrenilen bilgi miktarının artmasına karşılık öğretme-öğrenme süresi kısalmış, öğrenmede verimlilik artmıştır.

Bilgisayar Destekli Eğitimin sınırlılıkları da farklı kaynaklarda şu şekilde sıralanmıştır (Dinçer, 2006; Erişkon Cangil, tarihsiz; Mercan, Filiz, Göçer ve Özsoy, 2009; Varol, 1997):

- Bilgisayar Destekli Eğitimde öğrenci-bilgisayar ilişkisinin kurulamaması, öğrenci ifadesiyle öğretmen-öğrenci göz temasının kurulamaması BDE 'in en büyük sınırlılığıdır.
- Bilgisayar Destekli Eğitimde bilgisayar donanım ve yazılım giderlerinin yüksek oluşu Bilgisayar Destekli Eğitimin sınırlılıklarındandır. Yazılım programları her sisteme uymayabilir. Bu sorunun minimum olabilmesi için yazılımların disiplinler arası alanlara hitap edecek şekilde hazırlanması gerekir.
- Bilgisayar Destekli Eğitimde öğrencilerin bilgisayarla birebir etkileşimde olmaları öğrenciler arası iletişimin azalmasına sebep olabilir. Öğrencilerin bilgisayar aracılığı ile sosyalleşmesi sağlanmalıdır.
- Okullarda eğitim amaçlı kullanılacak bilgisayar donanımları ile ilgili standartlar farklılıklar göstermektedir. Bilgisayar donanımları alanındaki çok hızlı gelişmeler, katı standartları sakıncalı bulmaktadır. Standartların

belirlenmesinin teknolojideki gelişmelere cevap verebilecek şekilde esnek tutulmasında yarar vardır.

- Bilgisayar yazılımlarında doğru ile yanlış arasına kesin bir çizgi çizildiği için, öğrenciden mükemmeliyet beklenir. Bu durumda öğrenciyi yüreklendirecek ve doğruya yönlendirecek bir mekanizma yoktur.
- Bilgisayarla çalışmak kuşkusuz kitap sayfası çevirerek yapılan çalışmadan daha zordur. Dolayısıyla Bilgisayar Destekli Eğitim göreceğ öğrencilerin önceden bilgisayar okur-yazarlığını kazanmış olmaları gereklidir.
- Bilgisayar Destekli Eğitim yazılımları genellikle yabancı dil ve fen öğretimi alanlarında yoğunlaşmıştır. Sosyal Bilgiler öğretimi alanında fazla yazılım geliştirilmemesi bir eksikliklerdir.
- Bilgisayar Destekli Eğitim uygulamalarında bilgisayarla ilgili teknik uzmanlarla, eğitimciler arasında yeterli bir eşgüdüm sağlama çalışmaları henüz doyum noktasına gelmemiştir. Bu konu yapılacak seminerlerle netleştirilebilir.
- Derslerin işlenmesinde diğer araçlar gibi (Tv, radyo, video vb.) bilgisayarın da araç-ortam olduğu unutulup her şeyin bilgisayarla yapılması, bilgisayarın öğretmenin yerini alacağı endişesini doğurabilir. Bilgisayarın öğretmenin rakibi olmadığı aksine öğretmene yardımcı bir araç olduğu unutulmamalıdır.
- Öğretmenler yazılım ve donanım alanında yeterli hizmet içi eğitimden geçirilmemektedir. Öğretmenlik meslek eğitiminde bilgisayarın eğitimde nasıl daha iyi kullanılabileceğine yönelik dersler verilmeli öğretmenler bilgisayar bilgisi bakımından donanımlı hale getirilmelidir.

Bilgisayarın eğitime olan katkıları internetin icadı beraber daha da artmıştır. İnternetin hayatımızda yaygın olarak kullanılmasıyla eğitim, iş, sağlık, bankacılık ve ticaret gibi özel sektörden kamu sektörüne kadar birçok alanda köklü değişiklikler meydana gelmiştir.

İnternet ve Web2.0 Uygulamaları

İnternet. Teknoloji çağı olarak nitelendirilen günümüz dünyasında bilgisayarların ardından icat edilen internet bütün alanlarda çok hızlı bir gelişime yardımcı olmuştur. Özellikle son dönemde daha yaygın hale gelen sosyal etkileşim içerikli siteler sayesinde insanlar bilgiye çok çabuk ulaşır olmuştur.

“İnternetin tarihi daha yeni yeni yazılmaya başlanmıştır, ancak genel anlayış olarak İnternet, 1960’ların başında askeri ve bilimsel araştırma ve geliştirme alanında, bilgisayarlar yardımıyla bilgi paylaşımında büyük potansiyel değer olduğunu gören bir grup insanın düşüncesinin bir sonucudur” (Kutup, 2010, s. 12).

İnternet sözcüğünün farklı tanımlamaları yapılmıştır. İnternet “netlerin neti”, “ağların ağı”, “süper bilgi otoyolu” gibi kelimelerle tanımlanabilir (Karasar, 1999).

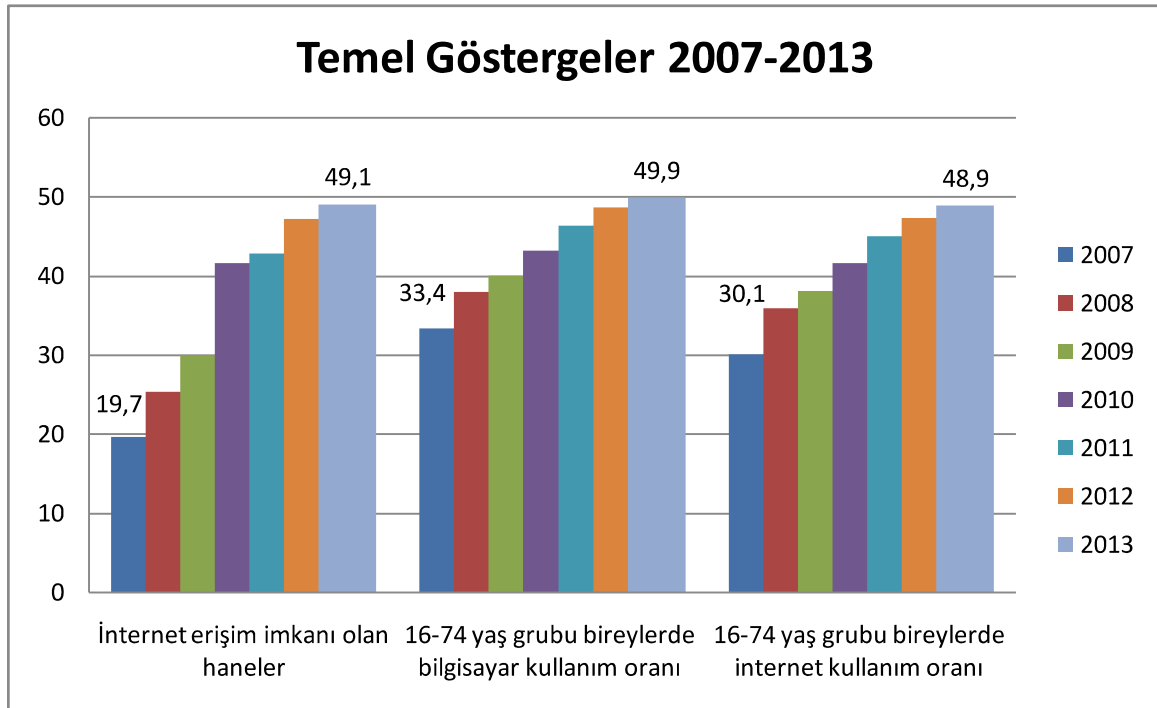
Ergün (1998), “İnternetin sürekli büyüyen, ağları, okulları, kütüphaneleri, araştırma merkezlerini içine alan ağların ağı” olarak tanımlamaktadır.

“İnternet, sayısı her geçen gün artan bilgisayarın ve kullanıcının bulunduğu bilgilerin depolanıp paylaşıldığı bir geniş alan ağıdır” (Hoşcan, tarihsiz).

1989 yılında Tim Barners-Lee tarafından geliştirilen, web sayfalarıyla başlayan internet ve internetin getirdiği kolaylıklar son 20 yılda insan hayatını çok fazla değiştirmiştir. İnternet için yapılan “süper bilgi otoyolu” tanımı bilginin çok hızlı paylaşılabilmesini içermektedir. İnsanlar, görünüşte çoklu ortam olsa da bilginin farklı şekillerinin (ses, görüntü, yazı) hepsini saklayabilmesi açısından tek bir ortam gibi algılanabilecek olan internete ilgi göstermektedir. Çünkü insanlar sanal ortamlarda buluşmakta, görüşmekte ve bilgi alışverişinde bulunmaktadır. Oluşturulan gruplar ve topluluklar sayesinde aynı alana ilgi duyan dünyanın dört bir tarafından binlerce insan aynı ortamda fikirlerini paylaşabilmektedir.

Şu an orta yaşın üzerinde olan nüfusun birçoğu teknolojiyi sonradan öğrenirken, günümüzün genç nüfusu teknoloji ile beraber doğmaktadır. İletişimin temel getirilerinden biri bilgi alışverişidir ve teknoloji bu bilgi alışverişinin en kısa sürede gerçekleşmesini sağlamaktadır. Bilgisayar ile beraber internetin de yaygınlaşması iletişim teknolojisini her geçen gün daha fazla geliştirmekte ve insanın teknolojiye olan bağımlılığını artırmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2013'de yayınladığı rapora göre ülkemizde bilgisayar ve internet kullanımı hızla artmaktadır. Şekil 5'te bu rapordaki bilgiler bağlamında 2007-2013 yılları arasında Türkiye'de internet erişimi olan haneler, Türkiye'de 16-74 yaş grubu bireylerde bilgisayar kullanım oranı ve yine Türkiye'de 16-74 yaş grubu bireylerde internet kullanım oranı gösterilmektedir.

Şekil 5: 2007-2013 Hane halkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması

Rapora göre 2007 yılı ile 2013 yılları arasında evine internet alan birey sayısında çok yüksek bir artış olmuştur. Şekil 5'e göre 2007 yılında internet bulunan evlerin sayısı % 19,7

iken 2013 yılı itibariyle bu sayı %49,1'e çıkmıştır. Bu son yıllarda internete olan ilginin arttığını göstermektedir. Bununla beraber yine aynı yıllar arasında 16-74 yaş arası bireylerin bilgisayar kullanım oranı ve internet kullanım oranında çok ciddi bir artış belirlenmiştir. Şekil 5'e göre 2007 yılında 16-74 yaş grubu bireylerde bilgisayar ve internet kullanım oranları sırasıyla % 33,4 ve %30,1 iken bu sayılar 2013 yılı itibariyle %49,9 ve %48,9 olarak belirlenmiştir. Rapordan da anlaşıldığı gibi 2007 yılından 2013 yılına kadar olan dönemde 16-74 yaş arasındaki bireyler bilgisayar ve internetle daha fazla ilgilenmişlerdir. İnternet bulunan ev sayısı, bireyler arasındaki bilgisayar ve internet kullanımındaki bu hızlı artış gelecekte bu artışın daha hızlı olacağına ve belki de internet kullanmayan ev, bilgisayar ve internet kullanmayı bilmeyen birey sayısında çok ciddi azalmalar olacağına işaret etmektedir.

TÜİK'in raporuna göre, "2012 yılı ilk üç ayında (Ocak-Mart 2012) 16-74 yaş grubundaki tüm bireylerin %39,5'i interneti düzenli olarak (hemen hemen her gün veya haftada en az bir defa) kullanmıştır. Aynı dönem ve yaş grubunda İnternet kullanan bireylerin arasında düzenli internet kullanım oranı ise %91,6 olup, bu oran kentsel yerlerde %92,6, kırsal yerlerde %86,7'dir" (TÜİK, 2013, s. 1).

Son yıllarda birçok sektör reklam ve tanıtım amaçlı bilgileri paylaşmak için interneti kullanmaya başlamıştır. Bu kadar kısa sürede gelişen ve yaygınlaşan internet ve bilgisayar eğitimi de etkilemiştir. Bilginin resim, video, yazı vb. çeşitli şekillerin çok hızlı yayıldığı ve bilgi ediniminin kolaylaştığı bu ortama eğitim alanının kayıtsız kalması düşünülemez. Bu hızlı yaygınlaşma ve değişim sürecindeki en büyük etken ise web 1.0, web 2.0 ve web 3.0 internet standartlarının gelişimi olmuştur.

Web uygulamaları. Web uygulamaları kendi içerisinde üç kategoride incelenmektedir. Bunlar; Web 1.0, Web 2.0 ve Web 3.0 uygulamalarıdır.

Web 1.0. İlk internet sitesi Tim Berners-Lee tarafından yapıldı ve 6 Ağustos 1991 tarihinde yayına başladı. Bu adresten ilk “World Wide Web” sitesine erişebilirsiniz:

(<http://www.w3.org/History/19921103-hypertext/hypertext/WWW/TheProject.html>)

Web 1.0 dönemi internetin henüz yaygınlaşmadığı dönemdeki uygulamaları ifade eder. Bu dönemde internet bireyler arası etkileşime imkân tanımamaktadır. İnternet kullanıcılarının sadece okuyucu olduğu bu dönemde bütün kontroller siteleri kuran kişilerin elindedir. Web var olan bilgileri elde etmek, çoğunlukla onlara çeşitli web sunucuları tarafından sağlanan içeriği okumak, program ve dosya indirmek için kullanılmaktaydı, insan etkileşimi yoktu (Kutup, 2010). Web 1.0 internet üzerinde bireyin pasif bir konumda olmasını ve bilgiyi sadece almasını sağlamaktadır.

Web 2.0. Web 2.0 internetin insan etkileşimine imkan tanıyan aşamasıdır. Web 2.0 kavramı ilk olarak O'Reilly Media tarafından 2004 yılında ortaya atılmıştır. Web 2.0, sosyal ağ siteleri, web tabanlı özgür ansiklopediler, iletişim araçları gibi çevrimiçi araçlar sağlayan; sosyal ağlar ve öğrenme toplulukları ile paylaşım olanağı sağlayan ikinci nesil İnternet tabanlı web servislerini içine almaktadır (Şendağ, t.y., s. 995). Web 1.0'ın birçok alanda etkisiz kalmasından ötürü ortaya çıkmıştır. İnternet kullanıcılarına sunulan içeriğin kullanıcılar tarafından oluşturulmasına ve bu içeriklerin diğer kişilerle paylaşımına imkân verir. Bu paylaşımlara yönelik çabaların bir sonucu olarak, ağ günlüğü (blog), wiki, podcast, RSS ve sosyal ağlar gibi teknolojiler ve uygulamalar ortaya çıkmış ve yaygınlaşmıştır (Kutup, 2010). Web 1.0 ve Web 2.0 uygulamaları arasındaki farkı Bodur (2010, s. 12) Tablo 2'deki gibi göstermiştir.

Tablo 2

Web 1.0 ve Web 2.0 Uygulamaları Arasındaki Fark

Web 1.0	Web 2.0
İçerik teknik bilgiye sahip kişiler tarafından oluşturulur. Durağandır, değiştirilemez.	İçerik, kullanıcılar tarafından oluşturulabilir ve hareketli bir yapıya sahiptir.
Yorum ve etkileşime izin vermez.	Kullanıcı yorumları ile etkileşime izin verir.
Kullanımı işbirlikli ve yapılandırmacı öğrenmeye uygun değildir.	İçerik, ağ üzerinden kullanıcılar tarafından birlikte yapılandırılabilirdiğinden kullanımı işbirlikli ve yapılandırmacı öğrenmeye uygundur.

Web 3.0. İnternet kullanımının insan elinden çıktığı gelecekte yaygınlaşmasını planlanan aşamadır. Çünkü web 3.0 aşamasında cihazlar arası etkileşimle internet kendi kendini planlayacak ve kodlayacaktır. “Web 2.0 internet üzerindeki bilgi belge ve içeriklere insanların ulaşmasına ve bunlar birbirleriyle paylaşmasına imkan tanırken web 3.0 bu uygulamaları makinelerin de yapmasına imkan tanıyacak ve internet üzerindeki her türlü bilgi içeriği araştırıp sizin için en uygun olanı ortaya çıkaracaktır. Yapay zeka olarak da adlandırılan web 3.0 uygulamaları kişiye özel akıllı robotların ortaya çıkması demektir” (Kutup, 2010, s. 13).

Web 2.0 Uygulamaları ve Eğitim

Web 2.0 uygulamaları Web’in kullanımında önemli kolaylıklar ve değişiklikler için olanak sağlayan, bütünleşik uygulamalar için tasarım kurallarını içermektedir (Franklin ve Van Harmelen, 2007). Web 2.0 internetin web 1.0 da mevcut olan durağanlığını değiştirmiş ve ona daha hareketli bir ortam sağlamıştır. Web 2.0 araçları; ağ günlükleri, Wikiler, toplayıcılar, sosyal paylaşım siteleri, çevrimiçi fotoğraf galerileri ve ses/video yayıncılığından oluşan yedi teknolojiyi içermektedir (Albion, 2008). Web 2.0, katılımlı bir

ortam ve yapı oluşturma fırsatı veren, sosyal araçların oluşturduğu bir takım yeni uygulama ve hizmetleri içermektedir. İnternet tabanlı öğretim ortamlarında Web 2.0 uygulamalarının temel özellikleri olarak internet okuryazarlığı, kişisel ve işbirlikli aktif katılım, sosyal etkileşim, bütünlük içerik ve etiketleme sayılabilir. Web 2.0 araçları kolektif zekâyı (Collective intelligence) işbirliği ve yeniliklerle destekleyen araçlardır. Web2.0 araçları, eğitimde yapılandırmacı öğrenme etkinliklerini gerçekleştirmek için olanak sunmaktadır. Bu araçlar vasıtası ile bireysel farklılıkların ön planda olduğu, anlamın birlikte katılarak ve işbirliği içerisinde anlamlandırılması söz konusudur (Horzum, 2010, s. 613).

Web 2.0 toplulukları bir araya getiren, standart tasarım anlayışına yepyeni bir boyut kazandıran, daha dinamik özelliklere sahip, %100 kullanıcı odaklı olabilen ve internet anlayışını bütünüyle değiştirecek bir konsepttir (Mestçi, 2009, s. 589). Web 2.0 özellikle bilgi alışverişine uygun olması ve bireyler arası etkileşime olanak sağlaması açısından eğitimde kullanılabilir bir uygulamadır. Bu durumda Web 2.0'ın eğitim alanında kullanılmasıyla sağlayacağı faydalar şunlardır (Cochrane, Bateman ve Flitta 2009'dan akt. Bodur, 2009):

- Eğitime harcanacak maliyeti azaltır.
- İhtiyaç duyulan yer ve zamanda bilgiye ulaşımı kolaylaştırır.
- Web 2.0 uygulamaları eğitim ortamlarıyla ilişkilendirilebilir.
- Genişletilmiş bilgi edinme ve işbirliği fırsatı sunar.
- Eğitimin öğeleri ile var olan içeriğin hareketli yapısı ile uyumludur.
- Web 2.0 uygulamalarını kullanmak için üst düzey bilgi ve beceriye ihtiyaç yoktur.
- Bilgiye ulaşmak için çok fazla zaman ve emek harcanmaz.
- Gelişen teknoloji ve uygulamalar sayesinde eğitimde kullanılacak öğretici uygulamalara ve yeni yöntemlere olanak sağlar.

- Kullanılmakta olan öğretim yöntemleri web 2.0 uygulamalarına uyarlanabilir.
- Başlıca odak noktası eğitimde yeniliktir.
- Öğrenci merkezli öğrenme ortamı oluşturur.

Web 2.0 teknolojilerinin eğitime sağlayacağı faydaların yanında bazı sınırlılıkları da bulunmaktadır. Bunlar (Grosbeck ve Holotescu, 2009'dan akt. Bodur, 2010):

- Özellikle geniş bant internet bağlantısına ihtiyaç duyulmaktadır,
- Ardında yeterli olarak tanımlanmayan kavram ve teknolojiler toplamını bulundurmaktadır,
- Basit ve sıradan içeriğe sahip olan siteler sayesinde düşük düzeyde kaliteye sahip güncel içeriğe yönlendirmektedir,
- Önemli içerik acemi kişiler tarafından yayımlanmaktadır,
- Kuralları olmayan topluluklar oluşturmaya izin verdiğinden eleştirilebilir,
- Düşük düzeyde güvenliğe sahiptir,
- Kendi başına kullanımı hiçbir anlam ifade etmemektedir.
- Çeşitli teknolojiler sunduğundan arasında seçim yapmak zordur,
- Web 2 .0 teknolojileriyle harcanan zaman çoktur.

Bodur'a göre (2010), Web 2.0 uygulamalarının eğitimde nasıl kullanıldığı Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3

Web 2.0 ve Eğitim

	İçerik	İşbirliği	Etkileşim	Geri Bildirim	İçerik Yazarı
Ağ günlüğü(Blog)	Dinamik	+	+	+	Tekli-Çoklu
Wiki	Dinamik	+	+	+	Çoklu
Podcast	Dinamik	+	-	-	Tekli
Sosyal Ağlar(Medya)	Dinamik	+	+	+	Çoklu
Çoklu Ortam Paylaşımı	Dinamik	+	+	+	Çoklu

Web 2.0 uygulamalarında içerik dinamiktir ve değişkenlik gösterir. Durağan olmayan bu içerik sürekli yenilenmekte ve yeni bilgilerin paylaşımına olanak tanımaktadır. Bireyler arası etkileşime imkan tanınması sebebiyle eğitimde işbirlikli öğrenmeye katkı sağlayan Web 2.0 uygulamaları sunduğu geri bildirimler sayesinde yanlış veya eksik öğrenmelerin tamamlanması veya doğru öğrenilmesi konusunda da bireye yardımcı olmaktadır.

Web 2.0 uygulamaları sayesinde herkes kendi sayfasına sahip olabilir. Kendi sayfasına sahip olan birey istediği gibi paylaşımda bulunabilir, paylaşımlarının kimler tarafından görüleceğine karar verebilir, istediği paylaşımı istediği zaman kaldırabilir veya düzenleyebilir. Web 2.0 ile birlikte herkes kendi portalına sahip olabilir, her kişi içerik oluşturucusu, öğretmen ve öğrenen haline gelebilir (Grassley ve Bartoletti, 2009). Bu açıdan birey web 2.0 uygulamaları ve sağladığı avantajlar sayesinde sosyalleşme sürecini hızlandırabilir. Eğitim için ise çok iyi imkanlar sağlayan web 2.0 uygulamaları yardımlaşmayı sağladığı için işbirlikli öğrenmeye katkıda bulunmaktadır. 2008 yılında yapılan bir araştırmaya göre Web 2.0 uygulamalarının eğitime katkıları Grup Çalışması Alışkanlığı, Etkili Öğrenme, Üst Düzey Düşünme Becerileri, Bilgi Okur-Yazarlığı, Yapılandırmacı Problem Çözme, Öğrenciye Uygunluk (İlgi Çekme), Bireysel Gelişim, Sorumluluk Alma şeklinde sıralanmıştır (Karaman, Yıldırım ve Kaban, 2008, s. 39):

Web 2.0 uygulamaları içerisinde en yaygın uygulamalar Ağ Günlüğü, Wiki, Podcast, Sosyal Ağlar (Medya) ve Çoklu Ortam Paylaşımlarıdır.

Wiki. Wiki, ziyaretçilere veya Wikipedist denilen sayfa kullanıcılarına bazı konular hakkındaki içerikleri ekleme, düzeltme, silme ve değiştirme izni veren bir uygulamadır. En önemli yanı bir konuyla ilişkili olan veya o konunun daha iyi anlaşılmasını sağlayacak herhangi bir konu hakkında metin içerisine köprü eklenebilir ve ziyaretçi istediği zaman ilgili konular arası geçiş yapabilir. Sorun oluşturabilecek yanı ise bilgilerin tamamen doğru olup olmadığıdır. Çünkü yazarlar bir konu hakkında bildiklerini veya şahit olduklarını yazarlar. Wikilerin güncel olması ve çok kısa süreler içerisinde yenilenmesi ayrıca yazarların veya okuyucuların içeriği paylaşan kişiyi yanlış bilgi konusunda uyarabiliyor olması yanlış veya eksik bilgi sorununun çözümüne yardımcı olmaktadır. (Wikipedia, Erişim Tarihi 13.04.2013).

Podcast. Podcast ses ve/veya video dosyalarının belirli bir amaç çerçevesinde Web üzerinden paylaşımı için yapılan uygulamalar olarak ifade edilebilir (Karaman vd. 2008). Podcast sistemi sayesinde amatör veya profesyonel radyo, televizyon ve internet programlarına abone olunabilmekte ve zaman ve mekân sınırlaması olmaksızın internete bağlanabilen her cihazla izlenebilmektedir. Eğitimde ise sağladığı olanaklar sayesinde bütün bir dersin veya dersin büyük bir bölümünün değil önemli olan kısımlarının 3-5 dakikalık birimler halinde takip edilebilmesi mümkündür.

Sosyal medya. Farklı mekânlarda bulunan kişilerin, ortak ilgi alanları, ortak zevkleri, becerileri veya benzer amaçları olan kullanıcıların bir araya gelerek bilgi paylaşımında bulunduğu kişiler arası iletişim, etkileşim ve beraber çalışma olanağı sağlayan uygulamadır. En çok kullanılan sosyal medya uygulamaları Facebook ve Twitter'dır. Sosyal ağların grup etkileşimi, işbirliği için paylaşılmış alanlar, sosyal bağ ve web tabanlı ortamda bilginin değişimi gibi öğrenmede önemli yere sahip özellikleri bulunmaktadır (Bartlett-Bragg, 2006).

Sosyal ağlar, öğrencilerin oluşturulan bilgiye ev, okul veya kütüphane gibi bilgisayar ve benzeri cihazlara ulaşılabilen her yerden ulaşabilmesi açısından eğitim alanında da kullanılabilir (Genç, 2010; Bodur, 2010). Sosyal medya platformlarında insanlarla buluşur ve iletişimde bulunursunuz. İnsanlara yardım eder, yardım alır, sorularına cevap verir ve kendi sorularınızı sorarsınız. Bu bakımdan sosyal medya resmi olmayan eğitim yollarından da bir tanesidir (Sangül, 2013).

Çoklu ortam paylaşımı. Çoklu ortam içeriği saklamayı, paylaşmayı ve değiştirmeyi kolaylaştıran Web 2.0 uygulamaları arasında en çok büyüyen alanlardan biridir. En iyi bilinen örnekleri video paylaşımında Youtube, fotoğraf paylaşımında Flickr ve Instagram, ses paylaşımında ise Odeo'dur. Çoklu ortam paylaşımları kullanıcıların web içeriğini oluşturmaya aktif bir şekilde katıldıkları yaygın hizmetlerdir (Bodur, 2010).

Ağ günlüğü (Blog). Herhangi bir teknik beceri gerektirmeden çoklu ortamdaki oluşan içeriğin ters kronolojik sırada yayımlandığı, okuyucuların yorumlar ekleyebildiği ve bağlantılarla farklı kaynaklara yönlendirildiği sıklıkla güncellenen çevrimiçi günlüklerdir (Bodur, 2010). Ağ günlüğü yazarı olmak isteyen kişi kolayca herhangi bir ağ günlüğü sitesinden ağ günlüğü açabilmekte, istediği bir konuda bir başlık ve metin hazırlayarak ağ günlüğü yazmaya başlayabilmektedir. Oluşturulan ağ günlüğü ve paylaşımlar istenilen kişilerle paylaşılabilir. Ağ günlüklerine yazılan yorumlar sayesinde ağ günlüğü sahibi ve ağ günlüğü okuyucuları arasında sosyal bir ilişki oluşabilir ve bu ilişki ağ günlüğünü takip eden kişiler arasında bilgi alışverişi olmasını sağlayabilir. Ağ günlüğü kayıtlarına metin, resim, video ve fotoğraf gibi çok çeşitli içerikler eklenebilir (Ray, 2006). İçeriğin kişisel bir yapıda olması, sıklıkla güncellenmesi, en son gönderinin en başta yer aldığı ters kronolojik sırada olması, farklı kaynaklara bağlantılar içermesi, erişimin ücretsiz olması ve arşivleme ağ günlüğünün özellikleri olarak açıklanabilir (Paquet, 2003).

Ağ günlüğü (Blog) Oluşturma Adımları

Ağ günlüklerinin çevrimiçi yayıncılığı oldukça etkili hale getirmek için tipik özellikleri vardır. Ağ günlükleri www.wordpress.com, www.blogger.com, www.blog.de, <http://int.blog.com> gibi web günlüğü sağlayıcıları tarafından ücretsiz olarak sunulmaktadır. Tedarikçinin yönergelerini takip ederek birkaç aşamada ağ günlüğü oluşturabilirsiniz (CALL, 2005). Araştırmamızda kullandığımız www.google.com bağlantılı www.blogger.com adresi üzerinden ağ günlüğü oluşturma adımlarını şöyle sıralayabiliriz:

Birinci adım: “www.blogger.com” adresinde bir ağ günlüğü açmak için öncelikle bildirimleri almak ve profil oluşturmak için www.gmail.com adresinden bir e-posta hesabı açılmalıdır. Google birçok isteye ve uygulamaya bir e-posta ile girilebilmesi açısından büyük bir kolaylık sağlamıştır. Alınan bu e-posta ile beraber Blogger, Youtube, Gmail, Google Haritalar, Googleplay ve Googleplus gibi birçok sosyal uygulamaya tek bir e-posta hesabından erişilebilir. (bakınız: Ek A)

İkinci adım: E-posta alımından sonra Blogger’a dönülüp karşılaşılan sayfadan profil bilgileri düzenlenip kişisel bir fotoğraf yüklenebilir. Sol altta bulunan linkle Blogger’a devam edilir. (bakınız: Ek B)

Üçüncü adım: Yeni blog bağlantısına tıkladığı takdirde karşılaşılan sayfadan yeni oluşturulacak ağ günlüğünün diğer kişiler tarafından görülecek olan başlığı, adres satırı ve şablon düzenlemeleri isteğe göre belirlenir. Şablon içerisinde sayfanın genel olarak nasıl görüneceği yazı puntolarından tarih ve saatin sayfanın neresinde olacağı ve tarih görünümünün nasıl olacağına kadar birçok özellik şablon bölümünden ayarlanabilmektedir. (bakınız: Ek C)

Dördüncü adım: Gereken bilgiler yazıldıktan sonra blog oluştur denilir ve artık

günlük yazmak için gerekli olan ağ günlüğü sayfası açılmış olur. Ardından gerekli düzenlemeleri ayrıntılı olarak yapmak ve yayın göndermek için sayfanın ismine tıklamak yeterli olacaktır. (bakınız: Ek D)

Beşinci adım: Açılan sayfa yöneticisi olduğunuz ağ günlüğünüzün kontrol sayfasıdır. Buradan sayfanızdaki herhangi bir paylaşıma yapılan yorumları, ziyaretçi istatistiklerini, yeni bağlantıları ve sayfanızda yazar veya izleyici olarak katılabilecek bütün kişileri sınırlandırıp takip edebilirsiniz.

- Kayıtlar bölümünden yazdığınız fakat yayınlamadığınız taslaklarınıza ulaşabilirsiniz. (Ek E)
- Yorumlar bölümünden paylaşımlara yapılan yorumları veya sayfanızı tehdit eden spam adlı yorumları görebilirsiniz. (Ek F)
- Google+ ile diğer sosyal ağlara hemen ulaşabilirsiniz. (Ek G)
- İstatistikler bölümünden sayfaya eklenen yazı günlük sayısı, sayfanın görüntülenme sayısı ve yapılan yorum sayısı gibi matematiksel hesaplamaların yanında ağ günlüğünün hangi zaman aralıklarında daha sık kullanıldığına ilişkin grafik bilgilerini görebilirsiniz. (Ek H)
- Yerleşim bölümünden sayfanızdaki paylaşımların sayfa adınızın sayfaya ek olarak konulmuş yardımcı unsurların fiziksel olarak sayfanın neresinde olacağını belirleyebilirsiniz. (Ek I)
- Şablon bölümünden ağ günlüğü sayfasını daha eğlenceli hale getirilmesi için gerekli olan değişik şablonlara ulaşabilir ve sayfanızın görünümünü istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz. (Ek İ)
- Ayarlar bölümünden ise sayfanızın adını, gizlilik unsurlarını ve günlüğünüzü takip edip yazılar yazabilecek kişileri belirleyebilirsiniz. (Ek J)

Altıncı adım: Kontrol sayfasının üst kısmındaki kalem işareti yapacağınız yayın için bir kısa yol imkânı sağlamaktadır.

Yedinci adım: Yeni yayın oluşturmaya başladığınızda açılan sayfada sizden bir yayın başlığı istenmektedir. Bununla beraber metin eklemek için sayfanın ortasına tıklamak yeterli olacaktır. Fakat resim, fotoğraf veya video eklemek için metin yazılan sayfanın üst tarafındaki kısa yol işaretleri yardımcı olacaktır. (Ek K)

Ağ Günlüğü Türleri

Ağ günlükleri, içeriğin oluşturulma şekline, kullanım amacına ve içerdiği medya türüne göre sınıflandırılabilir (Altun, 2005).

Tablo 4

Ağ Günlüğü Türleri

İçeriğin Oluşturulma Şekline Göre Ağ Günlükleri	Ağ
	* Filtreleme özellikli ağ günlükleri * Dergi tipi ağ günlükleri
Kullanım Amacına Göre Ağ Günlükleri	* Kişisel ağ günlükleri * Topluluk ağ günlükleri * Basın yayım ağ günlükleri * Proje yönetimi ağ günlükleri * Kütüphane ağ günlükleri * Kurumsal ağ günlükleri * Eğitim ağ günlükleri
Medya Türüne Göre Ağ Günlükleri	* Metin ağ günlükleri * Fotoğraf ağ günlükleri * Ses ağ günlükleri * Video ağ günlükleri

İçeriğin Oluşturulma Şekline Göre Ağ Günlükleri. İçeriğin oluşturulma şekline göre ağ günlükleri aşağıda belirtilmiştir.

Filtreleme özellikli ağ günlükleri. İnternet üzerinde birçok konu hakkında ağ günlüğü oluşturma imkânı vardır. Fakat günlük yazarı kendi ihtiyaç ve ilgisine göre sadece bir konu

hakkında bir günlük oluşturabilir ve paylaşımlarını bu alanda yapabilir. Sadece yemek tarifine veya elektronik eşyalara yönelik ağ günlükleri gibi.

Dergi tipi ağ günlükleri. Dergi tipi ağ günlükleri, ağ günlüğü yazarının herhangi bir konuda görüş ve düşüncelerini içeren, içerik ve tasarım açısından filtreleme özellikli ağ günlüklerine göre sınırsız bir yapıda olan ağ günlükleridir (Altun, 2005).

Kullanım Amacına Göre Ağ Günlükleri. Kullanım amacına göre ağ günlükleri kişisel ağ günlükleri, topluluk ağ günlükleri, basın yayım ağ günlükleri, proje yönetimi ağ günlükleri, kurumsal ağ günlükleri ve eğitim ağ günlükleri başlıklarında incelenir.

Kişisel ağ günlükleri. Ağ günlüğü yazarının sadece kendi düşüncelerini, ilgilerini, belirli siyasi veya politik olaylara yönelik yorumlarını, kendi kabiliyetine göre şiir, hikâye gibi metinleri paylaştığı günlük türüdür. Bir kişisel arşiv görevi üstlenen bu ağ günlükleri bireyin kendi ürünlerine daha kolay ulaşmasını ve kendisi gibi düşünen insanlarla topluluk kurmak için bir ön adım niteliğindedir. Ayrıca isteğe göre diğer kişilere yorum yapma veya yazı ekleme fırsatı verildiği takdirde eleştirel bir ortam oluşabilir. Bu da bireyin kendisini değerlendirmesine olanak tanır (Altun, 2005; Lamshed, Berry, ve Armstrong, 2002).

Topluluk ağ günlükleri. Ortak ilgi, kabiliyet, düşünce ve duygu dünyasına sahip insanların kendi tecrübelerini ve düşüncelerini paylaştığı ağ günlüğü türüdür. Belirli bir meslek grubuna ait olabileceği gibi bir spor dalı veya bir okula ait de olabilir (Altun, 2005; Lamshed vd., 2002).

Basın yayım ağ günlükleri. Ağ günlükleri gazetecilik ve habercilik alanlarında da kullanılabilir. Çünkü ağ günlüklerinin çok büyük kapasitesi, büyük çapta bilgi depolayabilmesi ve arşiv niteliğindeki tarihsel sıralaması açısından basın ve yayım amaçlı kullanılabilir. Basın yayım türünde bir ağ günlüğü yazarı, bazı teknolojik imkânlardan yararlanarak düzenli aralıklarla yeni haberleri tarar ve ağ günlüğü üzerinde okurlarıyla paylaşır (Altun, 2005).

Proje yönetimi ağ günlükleri. Herhangi bir proje için oluşturulan grubun üyeleri kendi aralarında planlamalar yapmak, sorunları çözmek, projenin geliştirilmesi sırasında ortaya çıkabilecek bütün aksaklıkları giderebilmek ve bilgi ve belge paylaşabilmek için ağ günlüğü oluşturabilirler. Mesajların tarihsel sıraya göre arşivlenebilmesi, dosya aktarma işleminin daha esnek olması ve yüksek düzeyde etkileşim özellikleri ile grup içi iletişim konusunda e-posta'dan daha kullanışlı sayılabilir (Altun, 2005).

Kütüphane ağ günlükleri. Kütüphanecilikte ağ günlüğü kullanımı, her geçen gün eklenen yeni kaynaklara erişim kolaylığı açısından yararlıdır. Kütüphaneye eklenen yeni kaynakların bildirimini ağ günlükleri ile sağlanabileceği gibi okuyucular bu kaynaklar üzerine yorumlar yapıp tartışabilirler (Altun, 2005).

Kurumsal ağ günlükleri. Bir şirketin ağ günlüğünde; şirketin tanıtımı, ürünlerin tanıtımı, ürün karşılaştırmaları ile ilgili bilgiler yer alabilir. Böyle bilgileri paylaşmak için farklı türlerde paylaşımlara ihtiyaç duyulabilir. Herhangi bir web sayfasında da olaylıkla sunulabilen bu bilgilerin ağ günlüklerinde yayımlanmasıyla şirketler, müşterilerinin görüşlerini, önerilerini ya da şikâyetlerini alarak olası sorun çözümleri ile onlarla daha yakın bir ilişki içinde olabilirler (Altun 2005; Bodur, 2010)

Eğitim ağ günlükleri. Bilgi oluşturmanın ilişkilendirici, iletişimsel ve etkileşimsel yapısı gereği, eğitim içerikli ağ günlükleri, öğrencilere öğrendikleri bilgileri yayımlayabildikleri, paylaşabildikleri ve bir konu hakkında tartışabildikleri bir ortam sunar. Bu ortam öğrenciyi sınıf ortamından uzaklaştırdığı için sosyal etkileşimi güçlendirebilir ve bireyler birbirlerinin yardımıyla yeni şeyler öğrenebilir. Bireylerin yazılanları ve paylaşılanlar hakkında yorum yapabilmesi işbirlikli öğrenmeye olanak sağlar (Altun, 2005; Lamshed, Berry ve Armstrong, 2002; Huffaker, 2005). Özellikle eğitim için tasarlanmış ağ günlükleri bulunmaktadır. Ağ günlüğünün ayarlar bölümünden sayfayı veya sayfada paylaşılanları

kimlerin görebileceğine ilişkin ayarlamalar yapabilir veya sadece izin verilen kişiler tarafından erişilebilen bir sayfa oluşturulabilir (Grassley ve Bartoletti, 2009).

Medya Türüne Göre Ağ Günlükleri. Bu ağ günlükleri ise metin, fotoğraf, ses ve video ağ günlükleri olarak dört kategoride incelenmektedir.

Metin ağ günlükleri. İçerik olarak yazı, yazılara eklenen resimlerden ve günümüzde yaygın olarak kullanılan resimlere eklenen yazılardan oluşan ağ günlükleridir. Tüm ağ günlükleri içerisinde en geniş kullanıma sahip olan türdür (Altun, 2005).

Fotoğraf ağ günlükleri. Fotoğraf ağ günlükleri, fotoğrafların konularına göre düzenli ve sistemli bir yapıda arşivlenmesine ve istenildiği zaman tarihe göre ulaşılabilmesine imkân tanıyan ağ günlüğü türüdür. Bu fotoğraflar akıllı cep telefonlarından, bilgisayarlardan veya internet bağlantısı olan fotoğraf makinelerinden doğrudan ağ günlüklerine aktarılabilir (Altun, 2005; Hildreth, 2008).

Ses ağ günlükleri. Ses ağ günlükleri, metin ağ günlüğünün sesli günlük kayıtları gibi düşünülebilir. Eğitimde de kullanılabilir kişisel ağ günlükleri olarak da kullanılabilir. Ağ günlükleri sayfasına gönderilmek istenen ses kayıtları bütün formatları (mp3, mp4) desteklememektedir. Bu yüzden yüklenen ses kayıtları ağ günlüğü yaratıcı sayfasının belirlediği kriterlere göre yüklenmelidir (Altun, 2005; Hildreth, 2008).

Video ağ günlükleri. Video içeren ağ günlüklerine “video ağ günlüğü” kısaca “vlog” denir. Ses ağ günlükleri ses kayıtlarından oluşan günlükler olduğu gibi vloglar da video kayıtlarından oluşan günlüklerdir. Ağ günlüğü üzerinden video gönderimine “vlogging” adı verilir. Videolar hem sesli hem görüntülü olduğu için daha yaratıcı ağ günlükleri ortaya çıkabilir (Altun, 2005; Hildreth, 2008).

Araştırmamızda kullandığımız ağ günlüğü türü içeriğin oluşturulma şekline göre sadece Türkçenin ikinci dil olarak öğretilmesine yönelik olduğu için filtreleme türü ağ günlüğüdür. Kullanım amacına göre bir sınıfla beraber eğitim amaçlı yapıldığı için topluluk

ağ günlüğü ve eğitim ağ günlüğü, paylaşılan medya türüne göre ise öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek amacıyla yazma çalışması yaptırıldığı için metin ağ günlüğü sınıfına girmektedir.

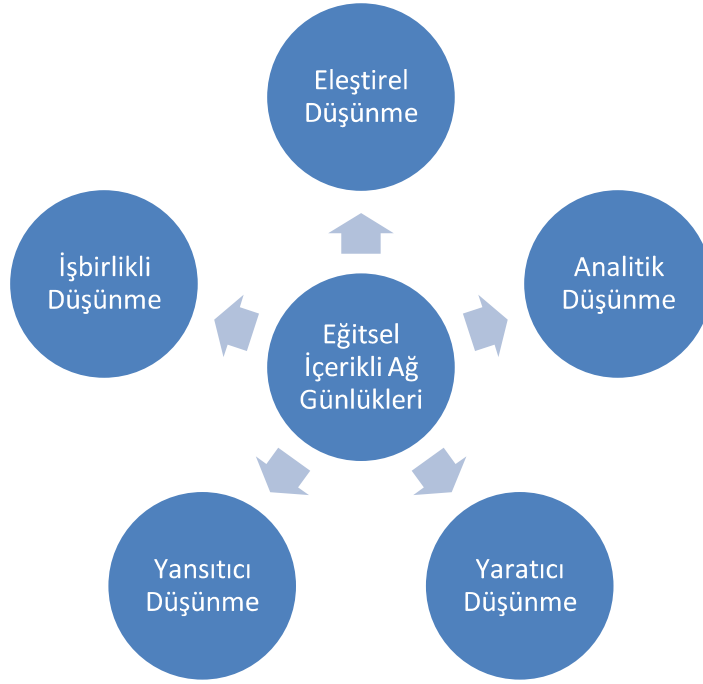
Ağ Günlüklerinin Eğitimde Kullanılabilirliği

Ağ günlükleri eğitimde öğretmen ve öğrenci günlükleri olarak iki kategoride incelenebilir. Öğretmen günlükleri çoğunlukla derslerle ilgili bilgileri yayımlamada ve öğrencileri izlemede, öğrenciler ise duygu, düşünce ve bilgilerini yansıtmak amacıyla kullanmaktadır (Bodur, 2010).

Ağ günlüklerinin öğretmen ve öğrenciler tarafından sınıf içi kullanım örnekleri ile açıklamaları aşağıdaki gibi sıralanabilir (Altun, 2005):

- Öğrenci çalışma dosyaları – öğrenme günlükleri
- Mesleki gelişim
- Ders ve sınıf içi iletişim
- Topluluk ilişkileri ve Sanal Topluluklar Oluşturma
- Bilgi yönetimi
- Başarılı uygulama örnekleri (Başarı hikâyeleri)

Safran'a göre (2007), aşağıda ağ günlüklerinin eğitsel yararları ve olası kullanımları şekil üzerinde gösterilmiştir.

Şekil 6: Ağ günlüklerinin eğitsel yararları

Ağ günlüğü kullanımı öğrencilere öğrendikleri bilgileri paylaşabileceği ve arkadaşlarıyla tartışabileceği bir ortam hazırlamaktadır. Ağ günlükleri, aktif bir etkileşim ortamı sağlaması, ders notlarının tutulması, ödevlerin duyurulması, ödevler için geri bildirim alınması, e-posta ve mesaj/duyuru panosu, gibi öğelerle sınıf ortamının sıradanlıktan kurtulması, öğrencilerin bilgiye her zaman ve her yerden erişilebildiği bir sanal öğretim ve öğrenme ortamı sunması açısından önemlidir (Erişti, Şişman ve Yıldırım, 2008). Bu sebeplerden dolayı, ağ günlükleri derslerde etkili öğrenme ortamlarının oluşturulması ve geliştirilmesi için kullanılmaya başlanmıştır. Ağ günlüklerinin getirdiği tartışma ortamı, grup projeleri ve diğer teknikler içeriğin oluşturulması ve bireyin hem kendi hayatındaki hem de çalışmasını şekillendirmesi açısından önemlidir (Cashion ve Palmieri, 2002).

Bir eğitim aracı olarak Ağ günlüklerinin yabancı dil derslerinde kullanılması ise yakın zamanda popülerlik kazanmaya başlamıştır (Barrios, 2003; Campbell, 2003; Johnson, 2004). Ağ günlükleri sağladığı imkânlar neticesinde öğrencilerin diğer arkadaşlarının paylaşımlarını

görmesi, yorum yapabilmesi ve öğretmenlerin öğrenci paylaşımlarını düzenleyebilmesi açısından işbirlikli bir öğrenme ortamı sağlamaktadır (Fadda ve Yahya, 2010).

Hem öğrenciler hem de eğitimciler için ağ günlüğü kullanımının faydaları şunlardır (Fadda ve Yahya, 2010):

- Öğrenciler kişisel web siteleri olmadan diğer ağ günlüğü kullanıcıları ve siber iletişim araçları kullanıcılarıyla iletişime geçebilirler.
- Öğrenciler ağ günlüğü üzerinden yazma becerisi geliştirme çalışması yapabilir ve paylaşımlarına diğer kişilerin yorum yapacağını bildiği için daha dikkatli olacaktır.
- Ağ günlükleri öğrencinin analitik olmasının yanı sıra eleştirel olmasına da imkân tanır.
- Öğrenciler ağ günlüklerinde yazılarını ve çalışmalarını belgeleyebilir. Kaydedilen belgeler veya paylaşımlar öğrencinin gelişim sürecini yansıtır.
- Öğrenciler ağ günlükleri sayesinde başkalarıyla tartışabilir ve diğer paylaşımlar hakkındaki düşüncelerini yansıtabilirler.
- Öğrenciler bilgi edinmek veya bilgi vermek için başka bir ağ günlüğünü veya başka bir medya organını kendi ağ günlüğüne bağlayabilir.
- Öğrenciler öğretmenleriyle görüşebilir ve sohbet edebilir.
- Öğretmen dersin ayrıntılarını ağ günlüklerinde öğrencileriyle paylaşabilir.
- Öğretmen öğrencilerin çalışmalarını kontrol edebilir ve düzenleyebilir.
- Öğrenciler ağ günlüğü ve internet sayesinde başka topluluklardaki öğretmen ve öğrencilerle işbirlikli ve etkileşimli çalışabilir.
- Sınıf içinde ısınma aktivitelerinde kullanılabilir ve bu kullanım sınıf içi rehberlikte öğretmene kolaylık sağlayabilir (Juang, 2008).

- Ağ günlükleri öğrencilerin sosyal ve bilişsel bilgiyi edinmelerini sağlar (Wagner & Du, 2005).
- Ağ günlükleri sınıf içi sunumlarda öğrenci tartışmalarının yanı sıra sınıf etkileşimini de artırır. (Chang, Chang ve Chen, 2008).
- Ağ günlükleri otomatik tarih verme ve arşivleme özelliği sayesinde bir çalışmanın aranması ve bulunması konusunda kişilere yardımcı olur.

Ağ günlükleri eğitimde hem öğretmene yardımcı bir materyal olması hem dersi sıkıcılıktan kurtarması hem de bireyi sosyalleştirmesi açısından eğitimin çıktıklarına çok önemli katkılar sağlayabilir. Bununla beraber birçok alanda ağ günlükleri etkili olarak kullanılabilir. Araştırmalara göre ağ günlükleri Fen Bilgisi- İngilizce gibi derslerde kullanıldığı takdirde faydalı olmaktadır (Bodur, 2010; Koçoğlu, 2009). Eğitimde birçok alanda kullanılabilecek olan ağ günlükleri iletişim, iş birliği ve sosyal ilişkiler gerektiren dil öğretiminde de kullanılabilir.

Ağ günlüklerinin dil öğretiminde kullanımı. Bir dili yabancı veya ikinci bir dil olarak öğretmeye çalışan öğretmenler kendilerine yeni yöntemler ve teknikler bulma arayışı içindedir. Dersi sıkıcılıktan kurtarmak ve öğrencileri derse motive etmek için çeşitli etkinlik planları yapmaktadırlar. Özellikle dil öğretiminde öğrenciler bir bilginin sadece teorik halini değil aynı zamanda da pratik halini de öğrenmek öğrendiği kelimeleri veya kuralları kullanmak isteyecektir. Anladıklarını anlatma olarak da ifade edebileceğimiz bu istek yazma ve konuşma şeklinde olmaktadır. Yazma öğrenciler için genellikle konuşmadan daha zor bir beceri olarak görülmektedir. Campbell (2003) ve Johnson (2004), öğrencilerinin ağ günlüklerinin ikinci dil becerileri üzerinde önemli bir etkisinin olduğunu savunmuşlardır.

Koçoğlu (2009), ağ günlüklerinin İngilizce öğrenen öğrencilerinin yazma becerilerini geliştirdiğini belirtmektedir. Barrios (2003), kendi ağ günlüklerini oluşturmalarıyla birlikte bireylerin bir internet ağı topluluğunun üyesi olmaktan mutluluk duyduklarını ve kendilerini

kitap çıkarmış yazarlar gibi hissettiklerini ifade etmektedir. Ward (2004), bir araştırmasında, Sharjah Amerikan Üniversitesi'nde uyguladığı bir ağ günlüğü projesini açıklamıştır. Ward'ın bu araştırmasına göre ağ günlüklerinin kullanımı öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek için katkı sağlamaktadır. Bu çalışmalar sonucunda ağ günlüğü kullanımının yabancı dil öğrenimine katkısı şöyle özetlenebilir (Campbell, 2003; Ward, 2004; Johnson, 2004; Pinkmann, 2005; Kitzmann, 2003; Rashtchi, t.y.; Koçoğlu, 2009):

- Öğretmenler öğrencilere günlük olarak çalışacakları okuma alıştırmaları verebilirler ama bu alıştırmalar zaman zaman zor sıkıcı hatta birbirleriyle alakasız olabilir. Okuma alıştırmaları öğrencilerin ilgisine göre ve kısa olmalıdır. Öğretmenler metinlerde geçen bilinmeyen kelimeler için kaynaklar verebilir ve diğer sitelerle bağlantılar kurabilir (Campbell, 2003).
- Öğrencinin internet sitelerini araştırmasını sağlar. Öğretmenin yazdığı herhangi bir konu, ilgili makalelere ve içerik temelli internet sitelerine bağlanma yoluyla internetin daha fazla araştırılmasını teşvik edebilir. Öğrencinin konuya ilişkin merak uyandırıcı siteleri bulması, onun kendine duyduğu güveni artıracaktır.
- Ağ günlüklerinde öğretmenlerin paylaşımlarına öğrenciler yorum yapabilir. Bu paylaşımlar ders hakkında sorular olabileceği gibi bilmecelede olabilir. Öğretmen ağ günlüklerinde öğrencilerin paylaşımlara yorum yapması için onları teşvik etmelidir.
- Ağ günlükleri öğretim programı hakkında bilgi sağlar. Ağ günlükleri ev ödevleri ve tartışma konularını hatırlatmak içinde kullanılabilir. İlgili tartışma konularını ele alan sitelere bağlantı adresleri konulabilir. Ayrıca öğretmen sınıfta işlenen konuların tekrarı zor veya anlatılması uzun zaman alacak

konuların kısaca anlatımı veya konulara ilişkin önemli notlar buralarda paylaşılabilir (Johnson, 2004).

- Sınıf kuralları, ders programı ve müfredata ilişkin detaylar ağ günlüğünde kalıcı bir bağlantı şeklinde paylaşılabilir.
- Bireysel çalışmalar için de ağ günlükleri faydalıdır. Öğrenci ilgisine yönelik olarak paylaşımlarda bulunabilir arama motorları ekleyebilir ve dil öğrenimine yönelik dinleme ve izleme etkinlikleri ekleyebilir.
- İngilizce yazmak ve okumak isteyen herkese ücretsiz bir yayınevi sunar. Öğretmenlerin verdiği ödev dışında hiç İngilizce yazı yazmamış olan öğrencilere, İngilizce yazmayı öğretmek zordur çünkü bu öğrenciler sadece ödev yapmak için İngilizce yazmaktadırlar, yazdıklarını da sadece öğretmenin okuyacağını bilmektedirler. Bu sebepten dolayı, İngilizce yazı yazmak için motivasyonları yoktur. Öğrencilerin farklı amaçlar doğrultusunda, farklı konularda ve başka okuyucular için yazmaları gerekir (Koçoğlu, 2009).
- Ağ günlüğü yazarı, okuyucu kitlesi için yazar, bu da yazarın yazma amacını belirler ve düşüncelerini ve duygularını yazarak dile getirme olasılığı sağlar (Kitzmann, 2003). Böylece, ağ günlükleri öğrencilerin yazıları için anlamlı bir okuyucu kitlesi bulmasını olası kılar, öğretmenin ve dersliğin yapay okuyucu kitlesinden farklı bir kitle oluşturur, bu da öğrencilerin gerçek dünya ile yazıları sayesinde bağlantı kurmalarını sağlar (Koçoğlu, 2009).
- Kişisel Ağ günlüklerinde serbest yazma şablonları sayesinde öğrencilerin yazma becerileri gelişebilir. Yazma anında yazıların başkası tarafından okunması fikirlerin gelişmesine katkı sağlar (Campbell, 2003).

- Sınıf ağ günlükleri sayesinde konuşma derslerine ilişkin materyaller paylaşılabılır ve öğrencilerin yorum yapmaları ve kendilerini ve arkadaşlarını değerlendirmeleri sağlanabilir.
- Proje tabanlı dil öğretimini geliştirmek için kullanılabilir.
- Küresel bir izleyici potansiyeline sahip olduğu için potansiyel bir dil öğrenim aracıdır (Pinkman, 2005).
- Sınıf içine farklı bir atmosfer getirebilir ve öğrencilerin dil öğrenimine karşı olumlu tutum geliştirmesini sağlar (Rashtchi, tarihsiz).
- Öğrenciler, işbirliğine dayalı bir öğrenme ortamında birbirlerinin eklediği yazılara yorum yapma imkânı bulurlar.

Ağ günlükleri aracılığıyla yazma. Ağ günlükleri dil öğretiminde kullanılabilir. Araştırmalar ağ günlüklerinin dil öğretiminde kullanılabileceğini göstermiştir. Dil öğretiminde dört temel beceriden biri olan yazma eğitiminde de ağ günlükleri kullanılabilir. Çünkü ağ günlükleri yazma eğitiminin sürecinde gerekli olan aşamaların her biri için çeşitli olanaklar sunmaktadır. Yazma sürecinin birinci aşaması olan “Yazmaya Hazırlık” aşamasında öğrenci ağ günlüklerini kullanarak hazırlamak istediği konu hakkında araştırma yapabilir. Ağ günlüklerine eklenebilecek çeşitli uygulamalar sayesinde öğrenci yazmadan önce bir ön hazırlık yapabilir. Bununla beraber hazırlık aşamasının içindeki yazmaya güdüleme adımına yönelik olarak ağ günlüklerinin öğrencileri güdülediği yazmaya motive ettiği bilinmektedir. Kitzman (2003), ağ günlüklerinin otantik bir izleyici kitlesi oluşturduğu için yazma yapan bir öğrenci yazdıklarının başkaları tarafından okunma ihtimalini bildiği için öğrencinin yazmaya karşı motive olduğunu belirtmektedir. Ayrıca yeni medya organlarından herhangi birini kullanmak veya bu organlarda sorumluluk almak ağ günlüğü yazarını yazar ve izleyici yapar bu da öğrencinin dil gelişimine katkı sağlar.

Hazırlık aşamasının diğ er bir adımı olan hedef kitleyi belirleme için de ağ günlükleri imkân tanır. Ağ günlüğü yazarı istediğ i kiş ileri okuyucu veya yazar olarak ekleyebildiğ i gibi belirli ve sınırlı konularda paylaşacağ i yazılarla da ortalama bir hedef kitleyi yazarın kendisi belirleyebilir.

Ağ günlükleri yazmanın ikinci aşaması olan ‘‘Taslak’’ aşaması için de uygun bir yapıya sahiptir. Birey ağ günlüğünde yazmaya başladığ i takdirde istediğ i zaman yazdıklarını yayınlamadan sadece kendisinin grebileceğ i bir ř ekilde taslak halinde saklayabilir. Yazının sayfada nasıl göründüğünü bir izleyici gibi görebilir ve istediğ i zaman yazıda değ iş iklikler yapabilir.  zellikle yazma sürecinde tekrar yazmanın ve düzeltmenin  nemi düşünüldüğünde ağ günlüklerinin yazma için sağ ladığ i faydalar daha iyi anlaşılabilir.

Yazmanın ‘‘Düzenleyerek Yazma’’ ve ‘‘Düzeltme’’ aşaması için ağ günlükleri hem  ğ retmene hem de  ğ renciye olanaklar sunmaktadır.  ğ renci kendi günlüklerini dzenleyebildiğ i gibi  ğ retmenler de oluş turacağ i ağ günlüklerine  ğ rencilerini yazar olarak atadıkları zaman  ğ rencilerin yazdıklarını bir taslak olarak görebilmekte ve  ğ renciye yanlış larını belirtebilmektedir. Yanlış larını veya eksiklerini  ğ renen  ğ renci yazmasını uyarılara göre yeniden düzenleyebilir.

Son olarak ‘‘Yayımlama ve Sunum’’ aşaması için de ağ günlüklerinden faydalanabiliriz.  ğ renci geleneksel sistemlerde yazdıklarını ailesi, arkadaş ları ve  ğ retmenleriyle sınıf panosu vb. paylaş abilir. Fakat bu paylaş ım çok sınırlı bir kitleye hitap etmektedir. Ağ günlükleri ise bu paylaş ımların daha çok kişiye ulaş masına ve doç al olarak yazılanlar hakkında daha çok yorum yapılmasına fırsat tanımaktadır. Kendisi ile ortak noktalara sahip yurt içi ve yurt dış ından birç ok insana ulaş trabilmesi aç ısından ağ günlüklerinin yayımlama ve sunum aşaması yazma sürecinde geleneksel eđ itimde olduğ undan çok daha fazla fayda sağ lamaktadır.

Bununla beraber ağ günlükleri, sürekli ve düzenli yayınlanan bir dergi gibidir. Anlık ve interaktif izleyici kitlesi bulundurması sebebiyle de öğrencilerin yazma becerilerine katkı sağlar (Ward 2004).

Bölüm III: Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu bölümde; araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin analizi açıklanmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nicel ve nitel araştırma yöntemlerinden oluşan “karma yöntem” kullanılmıştır. Greene, Caracelli ve Graham (1989) karma araştırmayı en az bir nitel ve bir nicel araştırmanın birleşmesiyle oluşan yöntem olarak tanımlamaktadır. Araştırmacı araştırmada kullanılacak değişik araştırma yöntemlerini, tekniklerini ve yaklaşımlarını kullanarak daha fazla ve daha ayrıntılı bilgiye ulaşmak için karma yöntemi kullanabilir (Johnson & Onwuengbuzie, 2004). Creswell ve Plano Clark (2007), karma yöntemin özelliklerini aşağıdaki gibi sıralamışlardır:

- Bir metodoloji açısından incelendiğinde karma yöntem, araştırma sürecinde nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanılmasına imkan tanıyan bir yöntemdir.
- Karma yöntem tek bir araştırmada hem nitel hem de nicel verilerin toplanmasını, bu verilerin analiz edilmesini ve bir amaç için birlikte kullanılmasını temele alır.
- Karma yöntem araştırmasının temel dayanağı, nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanılmasıyla araştırma probleminin, her bir yöntemin tek başına yapacağından daha iyi yapmasını ve anlaşılmasını sağlamasıdır.

“Karma yöntem araştırmalarıyla ilgili ortak görüş nitel ve nicel araştırma tekniklerinin, yöntemlerinin, yaklaşımlarının veya kavramlarının harmanlanarak veya birleştirilerek tek bir çalışmada kullanılması yönündedir. Bu ortak görüşten de anlaşıldığı gibi karma yöntemde nitel ve nicel veriler harmanlanarak veya birleştirilerek verilebilir” (Fırat, Yurdakul ve Ersoy, 2014, s. 69).

Genel olarak karma yöntem araştırmalarının kullanım yerleri ve amaçları; ölçek, anket formu ve diğer veri toplama araçlarının geliştirilmesi ve iyileştirilmesinde, geliştirme, uygulama ve değerlendirme çalışmalarında, verilerin onaylanması ve çapraz doğrulamasında, aynı konuların farklı yönleriyle incelemesinde, farklı açılardan karmaşık olguların keşfedilmesinde ve tek bir yöntemle elde edilen bulgularının araştırılması veya test edilmesi şeklinde sıralanabilir (Fırat, Yurdakul ve Ersoy, 2014, s. 70).

Karma yöntem araştırmalarının aşağıda verilen iki temel amacının olduğunu vurgulamıştır (Johnson & Onwuengbuzie, 2004):

- Çeşitlilik ve tamamlayıcılık: Nicel ve nitel yöntemler uygulandıktan sonra elde edilen sonuçları karşılıklı olarak doğrulamak veya geliştirmektir.

- Giriş yapmak, geliştirmek ve genişletmek: Nitel ve Nicel yöntemler uygulanıp elde edilen sonuçlar doğrultusunda yeni araştırma soruları türetmektir.

Bu araştırmada da karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmada bir etki tespit etmek amaçlandığı için nicel verilerden yararlanmak gerekmektedir. Bu amaçla Nicel Araştırma Yöntemlerinden biri olan ‘‘Yarı Deneysel Desen’’ kullanılarak öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmede ağ günlüklerinin etkisi tespit edilmiştir. Yine araştırmaya katılan öğrencilerin ağ günlükleri hakkındaki görüşleri ve ağ günlüklerine karşı tutumları tespit edilmek istendiği için Nitel Araştırma Yöntemlerinden biri olan ‘‘Odak Grup Görüşmesi’’ yöntemi kullanılmıştır.

Bu araştırmada ikinci dil olarak Türkçe ğretiminde yazma becerisini geliştirmek için ağ günlüklerinin kullanımı belirlenmek istendiği için araştırmanın deseninde deneysel araştırma desenlerinden ‘‘Yarı Deneysel Desen’’ kullanılmıştır. Bu modelde en az bir deney bir de kontrol grubu bulunur. n test-son test kontrol gruplu modelde, yansız atama ile oluşturulmuş iki grup bulunur. Her iki grupta da deney öncesi ve sonrası ölçmeler yapılır (Karasar, 2009, s. 97). Başlangıçta seçkisiz atama yapılmayan grupların hangisinin deney

hangisinin kontrol grubu olacağına yansız atama yoluyla karar verilir. Grupların başlangıçta seçkisiz atanmasının nedeni uygulama sırasında sadece iki tane B1 seviyesi sınıfın olmasıdır. Çalışmanın başında her iki gruba da ön test uygulanır. Ardından deney grubuna deneysel bir müdahalede bulunulurken kontrol grubuna özel bir uygulama yapılmaz. Daha sonra her iki gruba da son test uygulanır. Desenin şema olarak gösterimi Tablo 5’te şöyledir:

Tablo 5

Yarı Deneysel Desen

Grup	Ön test	Uygulama	Son test
Deney	O1,1	X	O1,2
Kontrol	O2,1		O2,2

“Şemada aradaki çizgi deney ve kontrol gruplarının yansızlık kuralına göre eşitlenmediklerini göstermektedir. Grupların başlangıçta birbirine denk olmaması bu desenin en önemli dezavantajıdır” (Özmen, 2014, s. 60). Tabloda deney ve kontrol grupları arasındaki kesik çizgi grupların seçkisiz atama yoluyla yapılmadığını göstermektedir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2012, s. 202). Bu araştırmanın çizelgesinin tablo halinde gösterimi şöyledir;

Tablo 6

Araştırma Çizelgesi

Grup	Ön Ölçümler	Uygulama Süreci	Son Ölçümler
Deney Grubu	1.Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Değerlendirme Ölçeği	1.İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Dersi 2. B1 Seviyesi Yazma Konuları 3. Ağ günlüğü	1.Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Değerlendirme Ölçeği 2.Odak Grup Görüşmesi
Kontrol Grubu	1.Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Değerlendirme Ölçeği	1. .İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Dersi	1.Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Değerlendirme Ölçeği

Biz bu çalışmada deney ve kontrol gruplarını yansız atama şeklinde belirledik. Deney grubuna 6 hafta boyunca ağ günlükleri yardımıyla yazma dersleri yapılırken kontrol grubuna geleneksel yazma eğitiminin dışında özel bir uygulama yapılmamıştır. Her iki grubun ön test ve son test çalışmaları Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Değerlendirme Ölçeği'ne göre değerlendirilmiştir. Ardından deney grubu öğrencileriyle “Ağ Günlüklerinin Eğitimde Kullanımı” konulu bir odak grup görüşmesi yapılarak deney grubu öğrencilerinin ağ günlükleri hakkındaki tutumları incelenmiştir.

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2013–2014 eğitim-öğretim yılında 6 haftalık dönem boyunca (16.12.2013–17.01.2014) Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen B1 seviyesi öğrencilerin yazma becerilerine ağ günlüklerinin etkisini ölçmek amacıyla, İstanbul ili, Fatih Üniversitesi TÖMER’de öğrenim gören iki B1 sınıfı öğrencileri oluşturmuştur. Bu sınıfların belirlenmesinde kolay ulaşılabilirlik, özellikle deney grubu öğretmeninin aynı zamanda araştırmacı olması ve B1 seviyesinin yazma çalışmalarını değerlendirebilmek için uygun bir seviye olması gibi ölçütler göz önünde bulundurulmuştur. Bu sınıflardan 11-D sınıfı deney grubu, 11- B sınıfı ise kontrol grubu olarak seçkisiz yolla atanmıştır. Çalışma, deney

grubunda da kontrol grubunda da 12 öğrenci olmak üzere toplam 24 öğrenci ile yürütülmüştür.

Araştırmaya katılan 12 deney grubu öğrencisinin demografik özellikleri araştırma öncesinde kendilerine verilen Kişisel Bilgi Formu ile toplanmıştır. Deney grubu öğrencilerinin Kişisel Bilgi Formu ile toplanan bilgileri Tablo 7' de gösterilmiştir.

Tablo 7

Çalışmaya Katılan Deney Grubundaki Öğrencilerin Demografik Özellikleri

	Yaşı	Cinsiyeti	Ülkesi	Ana dili	Bildiği yabancı dil sayısı
Ö1	24	Bayan	Bosna Hersek	Boşnakça	3
Ö2	29	Bayan	Ukrayna	Ukraynaca	2
Ö3	35	Bay	Cezayir	Arapça	2
Ö4	40	Bayan	Güney Kore	Korece	1
Ö5	17	Bayan	Güney Kore	Korece	1
Ö6	28	Bayan	Ukrayna	Ukraynaca	3
Ö7	24	Bayan	Nijerya	Havsa Dili	2
Ö8	36	Bay	Cezayir	Arapça	2
Ö9	18	Bayan	Endonezya	Endonezya Dili	2
Ö10	25	Bayan	Bosna Hersek	Boşnakça	3
Ö11	19	Bay	Türkmenistan	Türkmençe	1
Ö12	27	Bay	Suriye	Arapça	1

Tablo 7'ye göre araştırmaya katılan deney grubu öğrencilerinin 8 farklı ülkeden geldikleri anlaşılmaktadır. Bununla beraber 4 erkek 8 bayan öğrenciden oluşan deney grubunda öğrencilerin % 66'sı en az iki dil bilmektedir.

Araştırmaya katılan 12 kontrol grubu öğrencisinin demografik özellikleri araştırma öncesinde kendilerine verilen Kişisel Bilgi Formu ile toplanmıştır. Kontrol grubu öğrencilerinin Kişisel Bilgi Formu ile toplanan bilgileri Tablo 8’ de gösterilmiştir.

Tablo 8

Çalışmaya Katılan Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Demografik Özellikleri

	Yaşı	Cinsiyeti	Ülkesi	Ana dili	Bildiği yabancı dil sayısı
Ö1	20	Bay	Somali	Somalice	1
Ö2	19	Bayan	Rusya	Rusça	2
Ö3	19	Bayan	Somali	Somalice	2
Ö4	23	Bay	Endonezya	Endonezya Dili	2
Ö5	19	Bayan	Somali	Somalice	2
Ö6	26	Bayan	Polonya	Lehçe	2
Ö7	28	Bay	Mısır	Arapça	1
Ö8	19	Bay	Nijerya	Havsaca	2
Ö9	28	Bayan	Rusya	Rusça	2
Ö10	19	Bay	Libya	Arapça	1
Ö11	25	Bay	Rusya	Rusça	1
Ö12	19	Bayan	Rusya	Rusça	2

Tablo 8'e göre araştırmaya katılan kontrol grubu öğrencilerinin 7 farklı ülkeden geldikleri anlaşılmaktadır. Bununla beraber erkek ve kız öğrenci sayıları eşittir. Her iki grupta da 6'şar öğrenci bulunmaktadır. Kontrol grubu öğrencilerinin % 66'sı en az iki dil bilmektedir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmanın nicel verileri "Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Değerlendirme Ölçeği" ve Kişisel bilgi formu ile elde edilmiştir. Nitel veriler ise deney grubu öğrencileri ile yapılan odak grup görüşmesi sonucunda ortaya çıkarılmıştır. Veri toplama araçlarının belirlenmesi, hazırlanması, ön uygulamalarının yapılmasına ilişkin yapılan çalışmalar aşağıda özetlenmiştir.

Nicel veri toplama araçları. Öğrencilerin yazma becerilerini ölçmek amacıyla Yazılı Anlatımı Değerlendirme Formu'ndan (MEB, 2006, s. 231) ve Yazma Becerisi Değerlendirme Ölçeği'nden (Göçer, 2005, s. 241) yararlanılarak amaca uygun yeni bir "Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Değerlendirme Ölçeği" oluşturulmuştur. Bu ölçme aracı deney ve kontrol grubundaki öğrencilere, uygulama öncesinde ve sonrasında ön ve son test olmak üzere iki kez uygulanmıştır.

Kompozisyon (Yazılı anlatım) değerlendirme ölçeği. Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde ağ günlüklerinin kullanımını belirlemek için önceden hazırlanan, yalnızca konu ve açıklanması istenen özelliklerin yer aldığı dosya kâğıtları öğrencilere araştırmacı tarafından ulaştırılmıştır. Öğrencilerden hem ön test hem de son-test uygulamalarında yazma çalışmalarını 60 dakikalık sürede bitirmeleri istenmiştir.

Deney ve kontrol gruplarının kompozisyon ön ve son-test uygulamaları, 100 (yüz) tam puan üzerinden, alanında en az beş yıl çalışmış üç ayrı uzman tarafından değerlendirilmiştir. Her öğrencinin ön test uygulamasında yazdığı kompozisyon uzmanlar tarafından "Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Değerlendirme Ölçeği'ne göre puanlandırılmıştır. Yine

(aynı) üç ayrı alan uzmanı; son-test uygulamasında öğrencilerin yazdığı kompozisyonu “Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Değerlendirme Ölçeği”ne göre değerlendirilmiştir. Her öğrencinin ön test uygulamasında yazdığı kompozisyon için uzmanlar tarafından verilen puanlar toplanarak başarı ortalamaları alınmış, aynı işlemler son-test puanları için de yapılmıştır.

Araştırmada kullanılacak yazma konularının hazırlanmasında Avrupa Birliği Ortak Başvuru Metni temel alınmıştır.

Deney grubu öğretmeni tarafından deney grubu öğrencilerine www.blogger.com adresi üzerinden bir ağ günlüğü hesabı açtırılmıştır. Açılan hesapta paylaşılacak her şeyin sadece belirlenen kişiler tarafından görülmesine ilişkin gizlilik ayarları araştırmacı tarafından yapılmıştır. Hesabı açmak için gerekli olan teorik bilgi araştırmacı tarafından öğrencilere açıklanmıştır. Öğrenciler arasında ağ günlüklerini nasıl kullanacaklarına ilişkin bilgisi olmayanlar olabileceği için bütün sınıfa ağ günlüklerini nasıl kullanacaklarına ilişkin bilgilendirici bir ders yapılmıştır.

Araştırmacı tarafından ABOBM temel alınarak alanyazında mevcut olan ders kitapları incelenmiş ve B1 seviyesi için uygun olduğu düşünülen 10 konu belirlenmiştir. Belirlenen bu konular alanında uzman 8 öğreticiye ve deney grubu öğrencilerine uygunluk açısından sorulmuştur. B1 seviyesi için en çok uygun olan 8 konu belirlenmiş ve bu konulardan 2 tanesi ön test ve son test için kullanılırken 6 konu ise ağ günlüğü uygulamaları için haftada bir konu olmak üzere haftalara dağıtılmış ve 6 hafta boyunca uygulanmıştır. Haftalık yazma konuları hem ağ günlüğü üzerinden hem de yazma dersleri esnasında öğrencilere iletilmiştir. Haftalık yazma için verilen konular B1 seviyesinde Fatih Üniversitesi TÖMER’de ders kitabı olarak okutulan Lale 3 Ders Kitabı’na paralel olarak üniteler bittikten sonra ödev olarak verilmiştir.

Öğrencilere yazma çalışmaları için verilen konular şunlardır:

- Ben küçük bir çocukken...
- Milyon dolarlarım olsa...
- Teknolojinin faydaları ve zararları nelerdir?
- Hobiler ve Fobiler hakkında bir metin yazınız.
- Olumlu ve olumsuz alışkanlıklar hakkında bir metin yazınız.
- Gelecekle İlgili Planlarınız Nelerdir?

Öğrencilere ön test ve son test çalışması için verilen konular ise sırasıyla şunlardır:

- Sizin kültürünüz ve Türk kültürü arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları yazınız.
- Elinizde bir sihirli değnek olsa neleri değiştirmek istersiniz? Neden?

Haftalık yazma çalışmalarına başlamadan önce o haftanın yazma konusu bütün öğrencilere duyurulmuş ve yazmaya başlamadan önce belirlenen konu hakkında neler yazılabileceğine ilişkin sınıf içerisinde beyin fırtınası yapılmış ve yazma çalışmasına hazırlık için fikir alışverişinde bulunulmuştur. Öğrenciler yazma çalışmalarına başladıktan sonra ağ günlüklerinin sunduğu imkân sayesinde istedikleri zaman yazma çalışmalarını silebilmiş veya taslak şeklinde kaydedip daha sonra devam edebilmiştir. Öğrenci hazırladığı yazma çalışmasının kendine göre hazır olduğunu düşündüğü zaman arkadaşlarıyla paylaşmıştır fakat yazı taslak aşamasındayken öğrencinin çalışma taslağını diğer öğrenciler göremezken sadece öğretmen ve yazının sahibi öğrenci görebilmiştir. Öğrencinin isteği dâhilinde öğretmen ve öğrenci taslak üzerinde çalışmıştır. Öğrenci, yazısının tam anlamıyla olgunlaştığını düşündüğünde yayımlamıştır. Öğrencilerin yazma çalışmasının son hali diğer öğrenciler tarafından görülmüş ve beğenme, beğenmeme, takdir etme veya eleştirme amaçlı yorumlar diğer öğrenciler ve öğretici tarafından paylaşmıştır.

Ağ günlüğünde öğrencilerin düşüncelerini paylaşacakları konular öğrencilerin aynı hafta öğrendiği veya daha önce bildiği dilbilgisi konularına paralel olarak sıralanmıştır. Aynı zamanda öğrencilerin etkili bir yazma çalışması yapabilmesi için gerekli olan teorik bilgiler haftalık yazma derslerinde deney grubu öğrencilerine verilmiştir. Öğrencilerin yazma ödevlerini ağ günlüklerinde paylaşmaları için bir haftalık süre belirlenmiştir. Deney grubu öğrencileri belirlenen bir haftalık süre içerisinde istedikleri bir zamanda internet olan herhangi bir yerden telefonda, bilgisayardan veya Ipad'den yazma çalışmalarını paylaşmışlardır. Paylaşılan bu yazılar aynı grupta olan diğer öğrencilere otomatik bir bilgilendirme mesajıyla sistem tarafından haber verilmiştir. İsteyen öğrenciler paylaşılan yazıyı okuyup yorum yapabilmıştır. Öğrenci, yazma çalışmasını yayımladıktan sonra araştırmacı bu yayımlamadan anında haberdar olmuş ve en uygun zamanda yayımlanan yazıların doğru ve yanlış yönlerini öğrencilerle paylaşmıştır. Öğretmen yayımlanan bütün yazma çalışmalarını değerlendirmiştir. Öğretmen öğrencinin yazma çalışmalarında değişiklik yapma iznine sahip olduğu için değerlendirme aşamasında öğrencilerin yaptıkları hatalar kırmızı yazılmış fakat öğrencinin hataları silinmemiştir. Öğrenci öğretmenin düzenlediği metni yanlışlarıyla beraber görme imkânına sahip olmuştur. Bu süreçte öğrencilerde arkadaşlarının yazdığı metni görüp yorum yapabilmıştır. Bazı öğrenciler kendi bilgilerine göre yanlış gördükleri yerleri arkadaşlarıyla paylaşmış karşılıklı bir etkileşim ortamı oluşmuştur. Öğrencilerin birbirlerinin yazma çalışmaları hakkında yaptıkları yorumlar ve düzeltmeler sayesinde öğrenciler yazma çalışmalarına daha fazla motive olmuştur. Değerlendirmeler sadece ağ günlükleri üzerinden değil yazma derslerinde de her öğrencinin çalışması sınıfta okunmuş ve daha iyi nasıl yazılabileceğine yönelik öğretmen ve öğrenciler görüş bildirmiştir. Yapılan değerlendirmeler biçim, yazım ve noktalama, dil ve anlatım maddeleri çerçevesinde yapılmıştır. Her hafta tekrar eden bu uygulamalar öğrencinin daha çok motive olmasına katkı sağlamıştır.

Kontrol grubu olarak seçilen diğer B1 seviyesi sınıfa ise başlangıçta bir ön test uygulanmıştır. Ardından kontrol grubu sınıfında 6 hafta boyunca geleneksel yazma dersleri yapılmıştır. Geleneksel yazma derslerinde biçim, yazım ve noktalama, dil ve anlatım konusunda öğrencilere bilgiler verilmiştir.

Kişisel bilgi formu. Uygulamanın araştırma grubunun demografik özellikleri amaca uygun olarak hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ile toplanmıştır. Kişisel Bilgi Formu'nda öğrencilerden aşağıdaki maddeler hakkında bilgi vermeleri istenmiştir.

- Adınız Soyadınız:
- Cinsiyetiniz:
- Yaşınız:
- Ülkeniz:
- Ana diliniz:
- Bildiğiniz yabancı dil sayısı:

Nitel veri toplama araçları. Uygulamanın sonunda deney grubu ile ağ günlüklerinin yazma eğitiminde kullanılabilmesine ilişkin bir odak grup görüşmesi yapılmıştır. Odak grup görüşmesinde birden fazla kişiyle görüşme gerçekleştirilerek araştırma konusuna ait sorular birden fazla kişiye yönlendirilir. Böylece araştırma konusuyla ilgili olarak görüşmeye katılan her kişi görüş ve düşüncelerini açıklar (Güler, Halıcıoğlu ve Taşgın 2013, s. 126).

Odak grup görüşmesi. Uygulamanın sonunda deney grubu ile “Ağ Günlüklerinin Eğitimde Kullanımı” konulu bir odak grup görüşmesi yapılmıştır.

Odak grup görüşmesinde birden fazla kişiyle görüşme gerçekleştirilerek araştırma konusuna ait sorular birden fazla kişiye yönlendirilir. Böylece araştırma konusuyla ilgili olarak görüşmeye katılan her kişi görüş ve düşüncelerini açıklar (Güler, Halıcıoğlu ve Taşgın 2013, s. 126).

Odak grup görüşmesi için bir görüşme formu geliştirilmiştir. Bu formun geliştirilmesinde akademik çalışmalar incelenmiş ve örnek formlar dikkate alınarak maddeler yazılmış ve bu maddeler uzmanlar tarafından incelenmiştir. Uzmanların önerileri dikkate alınarak görüşme formunda gerekli düzenlemeler yapılmış ve forma son hali verilmiştir. Odak grup görüşmesine başlamadan önce başka bir gruba bir pilot uygulama yapılmıştır. Pilot uygulama araştırmacının asıl görüşme sırasında çıkabilecek sorunlara önlem almasını sağlamıştır. Deney grubu öğrencilerinin ağ günlüklerinin eğitimde kullanılması hakkındaki görüşlerini almak için öğrenciler 6 kişilik iki gruba ayrılmıştır. Öğrenciler görüşme için uygun olan, öğrencilerin dikkatini dağıtacak etmenlerin olmadığı bir sınıf ortamında “U” şeklinde bir oturma düzeni etrafında toplanmıştır. Araştırmacı görüşmeleri kayıt etmek için iki farklı ses kayıt cihazı ve bir yardımcı öğretmenle beraber görüşmeye girerek öğrencilerin ağ günlüğü kullanımının eğitime katkıları konusundaki öğrenci görüşlerini toplamıştır. Araştırmacı tarafından, odak grup görüşmesine başlamadan önce öğrencilere rahat olmaları, önemli bir problem olduğunda çıkabilecekleri, telefonlarının kapalı konumda olması gerektiği gibi konularda bilgilendirme yapılmış, seslerin kaydedilmesinin kendileri için bir sorun oluşturup oluşturmadığı sorulmuş ve öğrencilerden bir sorun olmayacağı yönünde cevap alınmıştır. Araştırmacı görüşme sırasında açık uçlu sorulara kısa cevap veren öğrencileri düşüncelerini daha açık söylemeleri için yeni sorularla teşvik etmiştir. Düşüncesini belirtmek istemeyen öğrenciler zorlanmamış, çok fazla konuşmak isteyerek dikkat çekmek isteyen öğrencilere ise cümlelerini toparlaması konusunda hatırlatma yapılmıştır. Çünkü grup içerisinde olmanın verdiği baskıdan dolayı bazı katılımcılar sessiz kalabilir ya da bazı katılımcılar grup içerisinde kendilerini kolay ifade edebilmelerinden dolayı görüşmenin ana kahramanı olarak baskın duruma geçebilirler (Güler, Halıcıoğlu ve Taşgın, 2013, s. 127). Görüşme soruları cevap vermek isteyen bütün öğrencilere sorulmuş ve hepsinden konuya ilişkin cevaplar alınmıştır. Cevaplar sırasında öğrencilerden bazıları birbirlerinin düşüncelerini tekrar ederken bazıları ise

yeni ve özgün fikirler belirtmiştir. Bütün sorular bittikten sonra öğrencilere konuya ilişkin eklemek istedikleri bir şey olup olmadığı sorulmuş son konuşmaların ardından öğrencilere teşekkür edilerek görüşme sonlandırılmıştır. Her iki grubun görüşmesi yaklaşık olarak 30 dakika sürmüştür.

Odak grup görüşmesinin en büyük dezavantajlarından birisi toplanan verilerin analizinin zor olmasıdır. Araştırmanın nitel verileri ses kaydı ve kısa notlar alınarak toplanmıştır. Ayrıca araştırma süresince öğrenciler araştırmacı tarafından gözlemlenmiş daha sonra veriler yazıya geçirilmiş ardından da öğrencilerin cevapları üç tema altında incelenmiştir.

Verilerin Analizi

Nitel verilerin analizi. Deney ve kontrol grubundan elde edilen ön test ve son test puanları, *Statistical Package for Social Sciences for Personal Computers (SPSS)* paket programına aktarılarak ön test ve son testten aldıkları puanlar arasında anlamlı farklılığın olup olmadığının ortaya konulması için istatistiksel analiz yapılmıştır.

Uygulanan ön testler ve son testlerden elde edilen verilerin analizi için öncelikle verilerin normal dağılıp dağılmadıkları kontrol edilmiştir. Veri grubunun normal dağılıp dağılmadığı Kolmogrov-Simironov ve ShapiroWilk testlerine bakarak anlaşılabilir (Kalaycı, 2006; Büyüköztürk, 2013). Gözlem sayısı 30'dan az olduğunda ShapiroWilk testi, 30'dan büyük olduğunda ise Kolmogrov-Simironov testi kullanılabilir (Kalaycı, 2006). Bu doğrultuda bu araştırmadaki gözlem sayımız 30'dan az olduğu için veri grubunun normal dağılıp dağılmadığını belirlemek için Shapiro Wilk testi sonuçlarına bakılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler normal dağılım gösterdiği için parametrik yöntemler tercih edilmiştir. Deney ve kontrol grubu arasında ön testleri ve son testlerin ortalama puanlar arasındaki anlamlı farklılığın ortaya konulması için İlişkisiz Örneklem T-Testi (IndependentSample T-Test)

kullanılmıştır. İlişkisiz Örneklem T-Testi, iki ilişkisiz örneklem ortalamaları arasında farklılığın olup olmadığını ortaya koymak için kullanılan analiz yöntemidir (Büyüköztürk,2013). Deney grubunun ön test ve son test ortalama puanları arasında anlamlı farklılığın ortaya konulması için İlişkili Örnek için T-testi (PairedSamples T-Test) uygulanmıştır. İlişkili Örnek için T-testi, ilişkili iki örneklem ortalamaları arasındaki farkın birbirlerinden anlamlı olarak farklı olup olmadığını belirlemek için kullanılan analiz yöntemidir (Büyüköztürk,2013). Sonuçlar 0.05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Nitel verilerin analizi. Araştırmada nitel araştırma türlerinden biri olan odak grup görüşmesi kullanılmıştır. Odak grup görüşmesi yapılarak toplanan veriler “Betimsel İçerik Analizi” yaklaşımına göre analiz edilmiştir. Bu yaklaşıma göre, elde edilen veriler, daha önceden belirlenen Kavramsal Çerçeve veya temalara göre özetlenir ve yorumlanır (Sözbilir, t.y.). Deney grubu öğrencilerinin “Ağ Günlüklerinin Eğitimde Kullanımı” konusuna ilişkin görüşleri aşağıdaki temalar altında incelenmiştir.

- Uygulama Öncesi
- Uygulama Süreci
- Uygulama Sonrası

Sözbilir’e göre (tarisiz), “Betimsel analizde, görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir.

- Bu tür analizde amaç, elde edilen bulguların düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır.
- Bu amaçla elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Daha sonra yapılan bu betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden sonuç ilişkileri irdelenir ve bir takım sonuçlara ulaşılır.

- Ortaya çıkan temaların ilişkilendirilmesi, anlamlandırılması ve ileriye yönelik tahminlerde bulunulması da, araştırmacının yapacağı yorumların boyutları arasında yer alabilir”.

Bölüm IV: Bulgular ve Yorum

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde, uygulanan yöntem sonucunda ulaşılan nicel ve nitel veriler araştırmanın alt problemleri dikkate alınarak çözümlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular iki açıdan değerlendirilmiştir. Araştırmanın nicel alt problemlerine ilişkin bulgular, oluşturulan tablolarla özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Nitel verilerin analizi ise belirlenen alt amaca ilişkin sorular belirlenerek deney grubu öğrencileriyle odak grup görüşmesi yapılmış ve veriler “Betimsel İçerik Analizi” yaklaşımıyla gerekli temalandırmalar yapılarak alt probleme cevap aranmıştır.

Nicel araştırmalarda bulgular ve yorum. Nicel araştırmalara ilişkin bulgular deney ve kontrol grubunun ön test ve son testleri arasındaki farklılık açısından incelenmiştir.

Deney ve kontrol grubunun ön testi arasındaki farklılık. Deney ve kontrol grubundan elde edilen ön test puanlarının ortalamalarının normal dağılıp dağılmadığını gösteren veriler Tablo 9’da verilmiştir:

Tablo 9
Deney ve kontrol grubu öntest Normallik Tablosu

Ön Testler	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	İstatistik	n	p	İstatistik	n	p
Deney Grubu	.142	12	.200*	.971	12	.917*
Kontrol Grubu	.194	12	.200*	.943	12	.542*

p*>0.05

Tablo 9’u incelediğimizde; deney ve kontrol grubundaki katılımcılardan toplanan verilerin 30’un altında olduğu için Shapiro-Wilk testi tablosuna göre değerlendirme yapılır. Shapiro-Wilk testi tablosuna göre p anlamlılık değerlerinin ($p > 0.05$) 0.05’ten büyük olduğu görülmektedir. Dolayısıyla deney ve kontrol grubunun ön test puanları arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için İlişkisiz Örneklem T-Testi yapılmıştır. İlişkisiz Örneklem T-Testi analiz tablosu Tablo 10’da verilmiştir:

Tablo 10

İlişkisiz Örneklem T-Testi Analiz Tablosu

Ölçüm	N	X	S	sd	t	p
DeneyGrubu	12	63.66	4.88	22	.281	.784
KontrolGrubu	12	62.58	10.90			

p>0.05

Tablo 10’da verilen İlişkisiz Örnekler için T-testi analiz tablosuna göre p (p=.784) anlamlılık değerinin 0.5’ten büyük olduğu görülmektedir. Dolayısıyla deney ve kontrol grubunun ön testten aldıkları puanların ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı söylenebilir.

Deney ve kontrol grubunun son testi arasındaki farklılık. Deney ve kontrol grubundan elde edilen son test puanlarının ortalamalarının normal dağılıp dağılmadığını gösteren veri Tablo 11’de verilmiştir:

Tablo 11

Deney ve Kontrol Grubu Son-test Normallik Tablosu

Son Testler	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	İstatistik	n	p	İstatistik	n	p
Deney Grubu	.181	12	.200*	.940	12	.496*
Kontrol Grubu	.192	12	.200*	.897	12	.143*

p*>0.05

Yukarıdaki verilen normallik tablosunu incelediğimizde; deney ve kontrol grubundaki katılımcılardan toplanan verilerin 30’un altında olduğu için Shapiro-Wilk testi tablosuna göre değerlendirme yapılır. Shapiro-Wilk testi tablosuna göre p anlamlılık değerlerinin (p>0.05) 0.05’ten büyük olduğu görülmektedir. Dolayısıyla deney ve kontrol grubunun son test puanları arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için İlişkisiz Örneklem T-Testi yapılmıştır. İlişkisiz Örneklem T-Testi analiz tablosu Tablo 12’de verilmiştir:

Tablo 12
İlişkisiz Örnekler T-Testi Analiz Tablosu

Ölçüm	N	X	S	sd	t	p
DeneyGrubu	12	84.52	5.27	22	6.189	.000
KontrolGrubu	12	65.83	9.03			

p<0.05

Tablo 12’de verilen İlişkisiz Örnekler için T-testi analiz tablosuna göre p (p=.000) değeri .05’tenküçük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla deney ve kontrol grubunun son testten aldıkları puanların ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir.

Deney grubunun ön testi ve son testi arasındaki farklılık. Deney grubundan elde edilen ön test ve son test puanlarının ortalamalarının normal dağılıp dağılmadığını gösteren veri Tablo 13’te verilmiştir:

Tablo 13
Deney Grubunun Ön test ve Son-test Normallik Tablosu

Testler	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	İstatistik	n	p	İstatistik	n	p
Öntest	.142	12	.200*	.971	12	.917*
Sontest	.147	12	.200*	.965	12	.856*

p*>0.05

Tablo 13’te verilen normallik tablosunu incelediğimizde; deney grubundaki katılımcılardan ön test ve son testte toplanan veriler 30’un altında olduğu için Shapiro-Wilk testi tablosuna göre değerlendirme yapılır. Shapiro-Wilk testi tablosuna göre p anlamlılık değerlerinin (p>0.05) 0.05’ten büyük olduğu görülmektedir. Dolayısıyla deney grubunun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için İlişkili Örnek için T-testi analizi yapılmıştır. İlişkili Örnekler T-testi analiz tablosu Tablo 14’te verilmiştir:

Tablo 14
İlişkili Örneklemeler T-testi Analizi Tablosu

Ölçüm	N	X	S	sd	t	p
Öntest	12	63.66	4.88	11	-15.816	.000
Sontest	12	86.25	4.76			

$p < 0.05$

Tablo 14’te verilen İlişkili Örnek için T-testi analiz tablosuna göre p ($p = .000$) anlamlılık değeri .05’ten küçük olduğu görülmektedir. Dolayısıyla deney grubundaki katılımcıların ön test testten aldıkları puanların ortalamasıyla son testten aldıkları puanların ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu söylenebilir.

Nitel Araştırmalarda Bulgular ve Yorum. Araştırmanın nitel verileri odak grup görüşmesi tekniğiyle toplanmıştır. Odak grup görüşmesi yapılarak toplanan veriler “Betimsel İçerik Analizi” yaklaşımına göre analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda toplanan veriler üç başlık altında incelenmiş öğrencilerin belirlenen sorulara verdikleri cevaplardan örnekler hiç değiştirilmeden aktarılmıştır.

Uygulama öncesi. Öğrencilere sorulan sorulara verilen cevaplar sonucunda öğrencilerin birçoğu bu araştırmaya başlamadan önce ağ günlükleri hakkında çok fazla şey bilmediklerini, bazı öğrencilerin ise ağ günlüğünün (blog) sadece ne için kullanıldığını bildiklerini ve daha önce ağ günlüklerini çok az kullandıklarını söylemişlerdir. Öğrenciler, özellikle eğitim alanında ağ günlüklerini daha önce hiç kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin uygulama öncesinde ağ günlüklerine karşı tutum ve bilgilerini içeren bazı cevapları aşağıda aynen aktarılmıştır.

Ö1: *Ağ günlüğü yazmadan önce sadece ağ günlüğünde yazabiliriz sonra diğer insanlar görebilir*

Ö5: *Ben ağ günlüğü biliyordum kendi ağ günlüğüm yoktu ama araştırma yaparken ağ günlüklerinde yazılar var bu yüzden faydalı ama ben sıkıyorum ağ günlüğünde yazarken bu yüzden ağ günlüğüm olmadı.*

Ö6: *Ben çok az kullandım daha önce bir ağ günlüğüm vardı ama ben çok az kullanıyordum çok önem vermiyordum kolay kullanmak.*

Ö8: *Kullanmadım. Herhangi bir site gibi düşünüyordum yazan kişiler için diye biliyordum sadece.*

Ö10: *Gördüm ama kullanmadım, sistemini biliyordum arkadaşım kullanıyordu şiir yazıyordu onda gördüm ama ben hiç kullanmadım.*

Ö11: *Benim iki ağ günlüğüm var ama ara sıra kullanıyorum. Önce bilmiyordum bildikten sonra anladım ağ günlüğü kullanmak zaman israfı uyuşturucu gibi çok zaman alıyor.*

Uygulama süreci. Deney grubu öğrencileri, ağ günlüklerini yazma derslerinde aktif bir şekilde kullanmaya başladıktan sonra ağ günlüklerinin çok faydalı olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenciler ağ günlüklerinin sağladığı imkânlar sayesinde her geçen gün daha uzun ve daha anlamlı metinler yazdıklarını belirtmişlerdir. Ağ günlükleri kullanmadan önce bu kadar iyi yazmadıklarını, ağ günlükleri sayesinde diğer öğrencilerin yazma çalışmalarını ağ günlüğü üzerinden takip ettikleri için yazmaya güdülendiklerini belirten öğrenciler öğretmenin ve diğer arkadaşlarının kendi yazma çalışmalarına yorum yapmaları ve yanlış gördükleri yerleri düzeltmelerinin kendileri için çok faydalı olduğunu söylemişlerdir. Ağ günlüğü kullanan öğrencilere göre ağ günlüklerinin en önemli avantajları; diğer öğrencilerin yazdıklarını görmek, öğretmenin haftalık olarak öğrencilere dönüt vermesi, diğer öğrencilerin günlüğü yazan kişinin yazıları hakkındaki yorumları, öğrencinin kendi yanlışlarını görmesi ve yazma çalışmalarının taslak şeklinde saklanabilmesidir. Öğrencilerin ağ günlüklerinin sağladığı faydalara yönelik cevapları aşağıda aynen aktarılmıştır.

Ö1: Yazma yeteneğimi geliştirdi, bir kez yazıyoruz sonra hoca düzeltiyor yazdığımız paragrafı böyle paragraflar yazarak daha iyi yazmaya başladık. Arkadaşlarımın yazdığı paragrafları görebiliyoruz bizde düzeltebiliyoruz. Bu yazma yeteneğimi geliştirdi.

Ö2: Çok geliştiğini düşünüyorum. Yazmaktan çok korkuyordum. Ama şimdi 8 hafta geçtikten sonra artık hiç korkmadan yazabiliyorum o yüzden geliştirdi çok iyi. Sadece burada değil başka ülkelerden arkadaşlarımın da yazdıklarını görebiliyorum ve başka kelimelerde öğrendim böylece.

Ö5: Ağ günlüğü çok faydalı. Çünkü programımızda pratik yeterli değil. Bu yüzden bizim şansımız var yazımızı geliştirmek ve daha iyi yapmak. Başka öğrencileri yakından tanımak ya da bilgi paylaşmak için çok iyi oldu. Çok seviyorum yazmayı hep düşünüyorum.

Ö6: Ağ günlüğü yazmak için çok faydalı çünkü

A. Benim yazmam için her hafta yazıyorum

B. Başkalarının yazmalarını görebiliyorum ve düzeltmeleri yorumları görüyorum bu yüzden benim yazmamı geliştirdi.

Ö8: Bence de çok faydalı ben önce çok yazmadım sonra sizin düzeltmeleri görünce daha çok yazmaya başladım düzeltmelere baktım yanlışlarımı gördüm. Arkadaşlarımın yazdıklarını gördüm. Bu benim için çok faydalı oldu ve ben bunu çok beğendim.

Ö9: Bence bu çok faydalı ve zararlı. Zararlı çünkü ben arkadaşlarımla konuşuyorum arkadaşlarım kullanıyor benim bilmediğim şeyler ben çok sinirleniyorum. Şaka yapıyorum çok faydalı oldu benim için yazmak için sürekli sözlük kullanmaya başladım önceden sözlük kullanmıyordum yazılanlardan çok şey öğrendim. Arkadaşlarımın yazdıklarını çok beğeniyorum çünkü kısa ve güzel yazıyor ama nazlı çok yazıyor o yüzden çok sinirleniyorum.

Ö11: *Bence Ağ günlüğü da çalıştıkça bizim yazmalarımız daha çok gelişti. Yeni kelimeler öğrendik bu benim için problem çok kelime biliyorum ama kullanmayı bilmiyordum bu iyi oldu. Ben çok şey öğrendim herkes kendi hakkında yazı yazdıkça daha çok yaklaştık birbirimize.*

Öğrencilere göre ağ günlükleri, yazma becerilerini geliştirmektedir. Onlara göre ağ günlüklerinin en önemli yanları; yazılara yorum yapabilmek, öğretmenin öğrencilere verdiği dönüt ve düzeltmeler, diğer öğrencilerin yazdıklarını görebilmek, gizlilik imkânı ve öğrencilerin kendi hatalarını görebilmesidir. Öğrencilerin ağ günlüklerinin faydaları hakkındaki görüşlerinden bazıları aşağıda aynen aktarılmıştır.

Ö1: *Hepsi önemli ama en önemlisi yorum yazmak. Çünkü yorum atmak için yazmak ve okumak lazım. Bu yüzden bu daha önemli olabilir.*

Ö4: *Hepsi önemli ama en önemli şey düzeltmek çünkü o zaman gramer öğrenebiliriz. Yorumda çok önemli ben bir tane okusam yorum atabilirim benim yorumda hata varsa başkası da benim yanışı düzeltebilir böylece yeni şeyler öğrenebiliriz.*

Ö5: *Hepsi önemli. Ama en önemlisi başkalarının yazmalarını görebilmektir. Yeni kelimeler yeni gramerler var bunlar çok önemli.*

Ö7: *Yazı yazmak ve sizin düzeltmeleriniz. Yazı yazmak için gramer kelime birçok şey öğrenebilirim. Düzeltmelerden sonra benim yazılarım bence çok güzel ama siz yazınca yanışlarımı görüyorum.*

Ö9: *En güzeli paylaşmak. Herkesle paylaşabilmek en önemli şey. Sadece bizim grubun görmesi çok güzel yoksa herkes görse yazmaya korkabiliriz.*

Öğrenciler ağ günlüğü uygulama sürecinde özellikle dönüt ve düzeltmenin üzerinde çok fazla durmaktadır. Öğrenciler ağ günlüğünde paylaştıkları yazıların öncelikle doğru

olduğunu düşündüklerini fakat öğretmenin düzeltmesinden sonra yanlışlarını fark ettiklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca öğrenciler diğer öğrencilerin yazılarını da gördükleri için onların yazılarındaki yanlışları bulmanın ve onlara bu yanlış hakkında yorum yazmanın da kendilerini geliştirdiğini belirtmişlerdir. Öğrencilerden bazılarının bu konu hakkındaki düşünceleri aşağıda aynen verilmiştir.

Ö4: *Ben kimseyi düzeltmedim çünkü korktum yanlış yaparım ve kafasını karıştırırım diye. Sonra bir şey yapabilirim düzeltebilirim.*

Ö5: *Çok doğru düşünerek yazmaya çalışıyorum ana dilim gibi ama sen düzeltmeden önce ben doğru yazıyorum sanıyorum sen düzelttikten sonra bakıyorum çok yanlış var ama sonra o hatayı yapmadım çok faydalı oldu.*

Ö6: *Sizin düzeltmelerinize bakıyorum. Sonra yazarken yanlış yazdığım dil bilgilerini hatırlıyorum ve düzeltmeye çalışıyorum. Arkadaşlarımın yazdıklarını da önemsiyorum onlarda yanlışları görebilirim ve ben tekrar düzeltebilirim.*

Ö7: *Tabi arkadaşlarında önemli ama onlar Türk olmadığı için çok değil. Benim yanlışlarım alışkanlık olmuş öyle biliyorum ama düzeltmeleri gördükçe öyle olmadığını anlayıp değiştiriyordum.*

Ö10: *Tabi sizin düzeltmeler çok iyi ama arkadaşların düzeltmeler bence daha iyi. Onlarda hata yapabilir, yanlış düşünebilir. Sizin düzelttikten sonra kesinlikle siz doğru düşünüyorsunuz bu yüzden ben önemsemiyorum tabiki ben bir şey öğrenmiyorum ama arkadaşlar yorum yaptığında ben düşünüyorum doğru mu düşündü yazdı bu yüzden bence daha faydalı.*

Öğrenciler uygulama sürecinde ağ günlüğü kullanırken bazı sorunlarla da karşılaşmışlardır. Bazı öğrenciler, ağ günlüğü kullanmayı bilmedikleri için başlangıçta sorun

yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bununla beraber öğrenciler bilgisayar kullanırken klavyenin kendi alfabelerine ait bir klavye olmamasından dolayı yazmada çok zorlandıklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler paylaşılan yazılara yorum yaparken yeni bir sayfa açılmasının ve eskisinin kaybolmasının da kullanışsız olduğu görüşündedir. Ayrıca öğrenciler, ağ günlüğünü kullanabilmek için her zaman internete ve internete girilebilecek bir cihaza ihtiyaç olmasını da bir sınırlılık olarak belirtmişlerdir. Öğrencilerden bazılarının bu konu hakkındaki düşünceleri aşağıda aynen verilmiştir.

Ö1: Ağ günlüğü kullanmak kolay Türkçe yazmak zordu.

Ö2: Başlamadan önce yazma o kadar zor değildi kural bilmiyorum yazmak istediğimi yazacaktım. Ağ günlüklerini kullanmak kolaydı.

Ö5: Ben internet ve bilgisayar çok kullanıyorum. Bu yüzden problem yok. Ama Türkçe klavye yok bu yüzden zor.

Ö6: Yazmak kolay yorum yapmak biraz problem. Yorum yaparken başka sayfaya gidiyor, bu biraz problem hemen arkada olsa Facebook gibi daha fazla yorum yapabilir daha çok yorum yazabiliriz.

Ö7: Bazen internet bağlantısı olmuyor o zaman bekliyorsun ve gecikiyorsun. Çok yavaş

Ö9: Bir iki yazmamda paragraflar olmadı ama daha sonra öğrendim yanlış yapmışım, orda varmış.

Uygulama sonrası. Öğrenciler ağ günlüklerinin yazma becerilerini geliştirdiğini belirtirken bundan sonraki süreçte değişik yazılar paylaşmak için ağ günlüklerini

kullanacaklarını belirtmişlerdir. Fakat ağ günlüğünü devam ettirmek için bir arkadaş grubunun varlığına işaret etmişlerdir. Bu da ağ günlüklerinin öğrencilerin sosyalleşmesine ve işbirlikli öğrenmesine katkı sağladığı görüşünü güçlendirmektedir. Öğrencilerin bu başlığa ilişkin görüşlerinden bazıları aşağıda hiç değiştirilmeden verilmiştir.

Ö1: *Bundan sonra ben devam edeceğim.*

Ö6: *Çok bilmek için evet kullanacağım pratik yapmak için.*

Ö8: *Kendim için değil ama beraber olursa kullanırım.*

Ö10: *Bu gruba devam etmek istiyorum iyi şeyler bulursam yazarım ama kendim için kullanmayacağım.*

Ö11: *Sadece bizim ağ günlükleri için kullanacağım başka bir yerde değil.*

Bölüm V: Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Tartışma

Bu bölümde çalışmada elde edilen sonuçlar, ikinci dide yazma, Web2.0 uygulamaları ve ağ günlüğü (blog) çalışmalarından hareketle tartışılacaktır.

Türkçenin ikinci dil olarak öğretilmesine son yıllarda hem akademik ortamlarda hem de siyasi ve kültürel ortamlarda daha çok önem gösterilmeye başlanmıştır. Türkçenin ikinci dil olarak öğretilmesinde temel olarak kazandırılması gereken becerilerden biri de yazma becerisidir. Şimdiye kadar yapılan araştırmalarda Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen yabancı öğrencilerin yazma becerilerini edinme gerekliliği ve yazma becerisini edinme sürecinde yaşanan zorluklar değişik çalışmalarda ifade edilmiştir (bakınız: Büyükikiz, 2011; Tok, 2012; Selvikavak, 2006; Aygün, 1997; İter Genç, 2003; Tiryaki, 2013). Bu çalışmada Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen yabancı öğrencilerin yazma becerilerinin nasıl geliştirilebileceğine ilişkin açıklamalar yapılmıştır. Ağ günlüğü uygulamaları ile birlikte öğrenciler kendileriyle yapılan odak grup görüşmesinde yazmaya karşı tutumlarının değiştiğini, eskiye oranla uygulama sonunda daha iyi yazabildiklerini ve yazabileceklerine inandıklarını belirtmişlerdir.

Uygulamada, ağ günlükleri aracılığıyla yapılan yazma çalışmaları süreç temelli yaklaşım temel alınarak sürdürülmüştür. Yabancı dil olarak uygulamalı yazma öğretiminin yapıldığı birçok kaynakta, süreç temelli yazma yaklaşımının kullanıldığı görülmüştür (bakınız: Blanchard ve Root, 2003; Folse ve Pugh, 2010). İngilizce için yapılan bu çalışmalar süreç temelli dil eğitiminin öğrencinin daha iyi cümleler, daha kapsamlı ve etkili paragraflar oluşturduğunu göstermektedir. Bu çalışma ile Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde de süreç temelli yaklaşım kullanılmış ve olumlu sonuçlar elde edilmiştir. Öğrencilerin ağ günlükleri aracılığıyla paylaştığı yazma çalışmaları taslak aşamasındayken de yayınlandıktan sonra da araştırmacı tarafından incelenmiş ve öğrencilere dönüt ve düzeltme verilmiştir. Sadece araştırmacı değil ağ günlüğü çalışmasına katılan diğer öğrenciler de arkadaşlarının

paylaştığı metinlere yorumlar yaparak öğrencinin bir sonraki çalışma için motive olmasını ve yanırlarını görmesine katkıda bulunmuşlardır. Yazma çalışmasına başlanılan birinci hafta ile çalışmanın bittiği altıncı hafta sonunda öğrencilerin yazma çalışmalarında ciddi farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Hem dilbilgisi hem şekil hem de içerik açısından gelişme gösteren öğrenciler bu uygulamanın kendilerinin yazma becerilerini geliştirdiğini ifade etmişlerdir.

Bireye yazma becerisi kazandırılırken yazma süreci dikkate alınmalıdır. Yazma sürecini takip etmek bireyin planlı bir şekilde yazma çalışmasını tamamlamasını, süreç içerisinde yanırlarını görmesini, sürekli dönüt ve düzeltme aldığı için daha az yanlış yapmaya gayret etmesini sağlar. Yazma sürecinin önemi hakkında yazılmış birçok araştırma vardır (Coşkun, 2011; Tiryaki, 2013; Tekşan, 2013). Bu çalışmada, 6 haftalık uygulama boyunca öğrencilerin yazma çalışmaları yazma sürecine göre düzenlenmiş ve ağ günlükleri yazma süreci için gerekli aşamalar dikkate alınarak kullanılmıştır.

Bu çalışmada Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin yazma derslerinde ağ günlüğü kullanmasının öğrencilerin yazma becerilerini geliştirdiği ve ağ günlüklerinin öğrencilerin ders olan motivasyonunu artırdığı tespit edilmiştir.

2000’li yıllardan sonra bilgisayar ve internet ortamındaki büyük gelişmeler eğitime de yansımıştır. Özellikle Web1.0 uygulamalarının ardından Web 2.0 uygulamalarının gelişimi insanların bilgisayarla ve diğer insanlarla internet ortamında daha fazla etkileşime girmesini sağlamıştır. Bu etkileşimin eğitimde özellikle de yabancı dil eğitiminde nasıl fayda sağlayacağına ilişkin birçok araştırma yapılmıştır (bakınız: Genç, 2006; Pinkman, 2005; Tiryakioğlu ve Erzurum, 2011; Lin, Groom ve Ying Lin, 2012;) Bu çalışmada kullandığımız ağ günlükleri Web 2.0 teknolojilerinden biridir. Yapılan araştırma sonucunda ağ günlüğü kullanarak yazma çalışması yapan bireylerin ağ günlüğü kullanmadan yazma çalışması yapan bireylere göre daha iyi metinler oluşturduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca araştırma sonunda öğrencilerin ağ günlükleri hakkındaki görüşleri ağ günlüklerinin yazma becerilerini

geliştirdiği ve öğrencileri yazmaya güdülediği yönündedir. Ağ günlükleri birçok kişinin etkileşimini sağladığı için bireyler yazma çalışmalarında daha dikkatli davranmaktadır. Öğrencilerin ağ günlüklerinde birbirlerinin yazma çalışmalarını görmeleri ve bu çalışmalara yorum yapabilmeleri, onları daha güzel ve daha doğru yazmaya yöneltmiştir. Öğrenciler, öğretmenlerinin ağ günlüklerindeki yazma çalışmalarında düzeltmeleri göstermek için kırmızı renk kullandığını, sayfalarında çok fazla kırmızı renk görmek istemedikleri için de yazılarını birkaç kez kontrol ettiklerini belirtmişlerdir.

Araştırma sürecinde öğrencilerin paylaştığı metinlerde öğrencilerin yazma becerilerinde sorun yaşadıkları ve yazmaya karşı olumsuz tutum sergiledikleri görülmüştür. Bunun temel sebebi Türkçenin ikinci dil olarak öğretilmesi esnasında öğrencilerin yeterince yazma çalışması yapmamalarıdır. Yazmaya yeterli sürenin ayrılmaması ile birlikte nitelikli ve çeşitli yazma çalışmalarının olmaması öğrencilerin yazmaya karşı olumsuz tutum geliştirmelerine neden olmaktadır. Bu çalışmadan sonra ağ günlükleri sayesinde Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin yazmaya karşı olumsuz tutumlarının değişebileceği tespit edilmiştir.

Sonuç

Bu bölümde, araştırmada sınanan denenceler yorumlanmış, bulgular doğrultusunda, aşağıdaki sonuçlar ortaya konulmuş ve bu sonuçlara dayalı olarak birtakım önerilere yer verilmiştir.

Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde ağ günlükleri kullanımının yazma becerisine etkisini belirlemek amacıyla ağ günlüğü uygulamalarının yapıldığı deney grubu ile geleneksel yazma eğitimi uygulanan kontrol grubu öğrencilerinin ön test verileri arasında her iki grup lehine de anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır. Her iki gruptaki öğrencilerin yazma çalışmalarında da başlık, sayfa düzeni, dil ve anlatım, yazım ve noktalama, cümle düşüklükleri, yanlış sözcük kullanımı gibi hatalar tespit edilmiştir.

6 haftalık uygulama sonunda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son test başarı puanları ortalaması incelendiğinde deney grubu öğrencileri lehine anlamlı bir sonuca ulaşılmıştır. Uygulama sürecinde deney grubu öğrencilerinin başlangıç aşamasında yazma çalışmalarını hazırlamak ve paylaşmak konusunda sorun yaşadıkları tespit edilmiştir. Uygulama sürecinde öğrencilerin her geçen gün yazmaya daha fazla istekli olduğu ve bir önceki haftadan daha uzun ve daha karmaşık cümleler kurmaya çalıştıkları gözlemlenmiştir. Uygulama sonunda her iki gruba da yapılan son test sonucunda kontrol grubu öğrencilerinden bazılarının puanlarında artış olmuş bazılarındaysa azalmalar olmuştur. Fakat sınıfın genel ortalaması düşük bir seviyede de olsa artış göstermiştir. Fakat deney grubundaki öğrencilerin tamamı ön test puanından daha yüksek bir puan almış ve sınıf ortalaması ise deney grubu lehine bir artış göstermiştir.

Araştırma sonucunda deney grubu öğrencilerinin ön test ve son test ortalamaları arasındaki farkın yüksek olması ağ günlüklerinin Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin yazma becerisine katkı sağladığını ortaya çıkmıştır.

Araştırma sonucunda geleneksel yazma eğitimi verilen kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son test ortalamaları arasındaki farkın çok düşük olduğu belirlenmiştir. Buna göre Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde ağ günlüklerinin yazma becerisine etkisini ölçmek amacıyla yapılan bu araştırmanın kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son test başarı puanları arasında kontrol grubu lehine anlamlı bir fark bulunamamıştır. Toplanan veriler sonucunda geleneksel yazma eğitiminin öğrencinin yazma becerisini anlamlı bir şekilde değiştiremediğine ulaşılmıştır.

Kontrol grubu öğrencilerinin son test yazma puanları incelendiğinde ön test puanlarına göre çok fazla bir artış olmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuçtan hareketle geleneksel yazma eğitimi yapılan sınıflarda öğrenci motivasyonunun düşük olduğu, geleneksel yazma

eğitiminin öğrencinin yazma becerisini geliştirmede ağ günlükleri kadar etkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Kontrol grubu öğrencilerinin son test yazma çalışmaları incelendiğinde noktalama ve imlaya, başlık seçimine ve dil anlatım unsurlarına çok fazla dikkat etmedikleri görülmüştür.

Deney grubu öğrencileri ağ günlüğü yardımıyla yazma dersi süresince aldıkları dönütler ve düzeltmeler sayesinde daha önce yaptıkları hataları tekrar etmemeye gayret göstermişlerdir. Deney grubu öğrencileri her hafta farklı bir yazma konusu verildiği için ayrıca öğretmen ve arkadaşlarından dönüt ve düzeltme aldıkları için derse daha fazla motive olduklarını söylemişlerdir.

Öğrencilerle yapılan odak grup görüşmesi sonunda ağ günlüklerinin, öğrencilerin yazma becerisini geliştirdiği, derse olan ilgiyi artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca deney grubu öğrencileri, ağ günlüklerinde diğer öğrencilerin çalışmalarına yorum yapabilmenin, öğretmenin sürekli dönüt ve düzeltme vermesinin, diğer öğrencilerin çalışmalarının görülebilmesinin ve ağ günlüğünün ayarlar kısmında yapılan seçimle, yazıları sadece o sınıf öğrencilerinin görebilmesinin ağ günlüklerinin en büyük avantajları olduğunu belirtmişlerdir.

Deney grubu öğrencileriyle yapılan odak grup görüşmesi sonrasında öğrencilerin çoğunun daha önce ağ günlüklerini bilmediği ve kullanmadığı ortaya çıkmıştır. Buna rağmen öğrenciler ağ günlüğü kullanımının kolay olduğunu belirtmişlerdir.

Ağ günlüğü kullanırken yaşanan sorunlara öğrencilerin verdiği cevaplar ise öğrencilerin yazma çalışması yaparken klavye kullanmada sorun yaşadıklarını ve her zaman internet bağlantısına ihtiyaç olduğunu göstermiştir. Bazı öğrencilerin internete kolay ulaşamamaktan dolayı sorunlar yaşadığı bazı öğrencilerin ise ana dilde farklı bir alfabe kullandıkları için Latin harflerle yazmada zorlandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde yazma becerilerine yönelik alanyazın taraması, öğrencilerin ağ günlükleri üzerindeki yazma çalışmaları, ABOBM, uzman görüşleri ve ders kitapları ışığında hazırlanan konularla uygulanan yarı deneysel yöntem sonuçlarından elde edilen nicel veriler, deney grubu öğrencileriyle yapılan odak grup görüşmesi verilerinin incelenmesi sonucunda şu öneriler getirilmiştir:

- Yabancı dil öğrenenlere kazandırılması gereken yazma becerisi için bilgisayar ve internet destekli eğitim materyalleriyle çeşitli eğitim ortamları oluşturulabilir.
- Ağ günlükleri, sınıf içinde veya sınıf dışında dil öğretimi için kullanılabilir.
- Ağ günlükleri, üzerinde uluslararası bir öğrenci blogu oluşturularak Türkçe öğrenenler bir platformda toplanabilir.
- Türkçenin ikinci dil olarak öğretildiği sınıflarda haftada bir defa ağ günlükleri üzerinden bir yazma çalışması yaptırılabilir ve metinler sınıf içerisinde değerlendirilebilir.
- Bu araştırmadan faydalanacak kişiler, ağ günlüklerine ekleyeceği yazı, resim, video ve müzik gibi paylaşımlarla ağ günlüğü sayfasını daha eğlenceli hale getirebilirler.
- Ağ günlükleri, yazma derslerinde öğrencilerin yazmaya olan motivasyonlarını artırdığı için temel seviyeden itibaren öğrencilere bir ağ günlüğü açılabilir ve öğrencinin ileriye seviyeye kadar bütün yazmaları burada toplanarak öğrencinin yazma becerisinin gelişimi takip edilebilir.

- Öğretmen kontrolünde oluşturulabilecek ağ günlükleriyle öğrenciler çeşitli bilgi türlerinden (komik veya eğlendirici yazılar, fıkralar, videolar ses kayıtları) paylaşımlarda bulunabilir.
- İşbirlikli öğrenme olanağı sunan ağ günlükleri, öğrencilerin birbirlerinin paylaşımlarına yorum yazabilmesi açısından bir çeşit akran değerlendirmesine fırsat tanıdığı için derslerde bir çeşit ölçme aracı olarak kullanılabilir.

KAYNAKÇA

- Albion, Peter R. (2008). Web 2.0 in teacher education: two imperatives for action, *Computers in the Schools*, 25(3), 181-198.
- Altun, A. (2005). *Eğitimde internet uygulamaları*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aygün, M. (1997). Yabancı dil dersinde yazma becerisinin geliştirilmesi. *TÖMER Dil Dergisi*. 57. 15.
- Barın, E. (2003). Yabancılara Türkçe öğretiminde temel söz varlığının önemi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 13, 311-317.
- Barrios, B. (2003). The year of the blog: Weblogs in the writing classroom. <http://www.bgsu.edu/cconline/barrios/blogs> (Erişim tarihi: 15 Aralık 2013).
- Bartlett –Bragg, A. (2003). Blogging to learn. University of Technology. Sydney, Australia.
- Bayraktar, Nesrin. (tarihsiz). *Yabancılara Türkçe öğretiminin tarihsel gelişimi*. Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Merkezi Web site: http://turkoloji.cu.edu.tr/DILBILIM/bayraktar_01.php, (Erişim tarihi: 05 Haziran 2014).
- Blanchard, K. & Root, C. (2003). *Ready to write*. New York: Pearson Longman.
- Bodur, E. (2010). *Ağ günlüklerinin (blogların) işbirlikli fen ve teknoloji dersindeki başarı ve tutumlara etkisi ilköğretim II. kademe öğrencileri üzerine bir uygulama*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Ege Üniversitesi, İzmir.
- Büyükikiz, K. K. (2011). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazma becerileri ile öz yeterlilik alguları arasındaki ilişki üzerine bir araştırma* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.

Büyüköztürk, Ş. (2013). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: PegemA Yayıncılık.

CALL Ders Kitabı, (2005-2007). POOLS-CX

<http://www.languages.dk/archive/cx/manuals/calltrcx.pdf>, adresinden 20.04.2014 tarihinde edinilmiştir.

Campbell, A. P. (2003). Weblogs for use with ESL classes. *The Internet TESL Journal*, Vol. IX, No. 2. <http://iteslj.org/Techniques/Campbell-Weblogs.html> adresinden 10 Aralık 2014 tarihinde edinilmiştir.

Cashion, J. & Palmieri P. (2002). Relationships on the line. <http://ausweb.scu.edu.au/aw02/papers/refereed/quayle/paper.html> (Erişim tarihi: 10 Ocak 2014).

Chang, Y. J., Chang, Y. S. & Chen, C. (2008). Assessing peer support and usability of blogging technology. *The Third IEEE International Conference on Convergence and Hybrid Information Technology*, Busan, Korea, 184-189.

Coşkun, E. (2011).Yazma eğitiminde aşamalı gelişim. M. Özbay (Ed.), *Yazma Eğitimi*, Ankara: Pegem Akademi.

Coşkun, E. (2013). Yazma Eğitimi. A. Kırkkılıç ve H. Akyol (Ed.), *İlköğretimde Türkçe Öğretimi*. (ss. 49-86). Ankara: Pegem Akademi.

Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting mixed methods research*. Thousand Oaks, CA: Sage

- Çakır, İ. (2010). Yazma Becerisinin kazanılması yabancı dil öğretiminde neden zordur?. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 28, 165-176.
- Çevik, E. (2006). *Bilgisayar destekli kimya eğitimi ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Demirel, Ö. (2011). *Yabancı dil eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Dinçer, S. (tarihsiz). *Bilgisayar destekli eğitim ve uzaktan eğitime genel bir bakış*. Adana: Çukurova Üniversitesi.
- Durmuş, M. (2013). *Yabancılar Türkçe Öğretimi*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Ergin, M. (2004). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Yay.
- Ergün, M. (1998). İnternet Destekli Eğitim. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, 84-92.
- Erişkon Cangil, B. (tarihsiz). *Yabancı dil eğitiminde bilgisayar*.
- Erişti, S. D., Şişman, E. ve Yıldırım, Y. (2008). Examining Opinions of Elementary School Subject Teachers on the Web-Assisted Teaching. *Elementary Education Online*, 7(2), 384-400. <http://ilkogretim-online.org.tr>
- Fadda, H. & Yahya, M. (2010). Using web blogs as a tool to encourage pre-class reading, post-class reflections and collaboration in higher education. *US-China Education Review*, Volume 7, No.7 (Serial No.68), ISSN 1548-6613, 100-106,
- Fırat, M., Yurdakul, K. I. ve Ersoy, A. (2014). Bir Eğitim Teknolojisi Araştırmasına Dayalı Olarak Karma Yöntem Araştırması Deneyimi, *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi – ENAD*, Cilt 2, Sayı 1, 2014 Volume 2, Issue 1

Folse, K. S. & Pugh, T. (2010). *Great writing 5: greater essays*. Boston: Heinle Cengage Learning.

Franklin, T. & Van Harmelen, M. (2007). *Web 2.0 for Content for Learning and Teaching in Higher Education*. <http://ie-repository.jisc.ac.uk/148/1/web2-content-learning-and-teaching.pdf> adresinden 09.10.2010 tarihinde edinilmiştir.

Genç, Z. (2010). *Web 2.0 Yeniliklerinin Eğitimde Kullanımı: Bir Facebook Eğitim Uygulama Örneği*, Akademik Bilişim'10 - XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri 10 - 12 Şubat 2010, 237-247, Muğla Üniversitesi, Muğla.

Göçer, A. (2005). *İlköğretim ikinci kademe Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum

Grassley, J. S. & Bartoletti, R. (2009). Wikis and Blogs Tools for Online Interaction. *Nurse Educator*, 34(5), 209-213.

Greene, J. C., Caracelli, V. J. & Graham, W. D. (1989). Toward a conceptual framework for mixed-method evaluation designs. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 11(3), 255-274.

Güler, A., Halıcıoğlu, M. B. ve Taşgın, S. (2013). Ankara: Seçkin.

Güngör, N. (2011). İletişim kuramlar yaklaşımlar. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Hildreth, D. (2008). *A Look At Web 2.0 And Beyond*, http://www.derekhildreth.com/portfolio/Research/Web_2.0_and_Beyond_Report.pdf adresinden 20.04.2014 tarihinde edinilmiştir.

- Horzum, M. B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 603-634.
- Hoşcan, Y. (1998). Bilgisayar ağları ve internet. Y. Hoşcan (Ed.), *Açıköğretim Fakültesi İlköğretim Öğretmenliği Lisans Tamamlama Programı* (ss. 189-210), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Huffaker, D. (2005). The educated blogger: Using weblogs to promote literacy in the classroom. *AACE Journal*. 13(2), 91-98.
- Hyland, K. (2004). *Second Language Writing*. New York: Cambridge University Press.
- İlter Genç, B. (2003). Bilgisayarların yabancı dil öğretim sınıflarında yazma becerisi gelişimine katkıları nelerdir?. *TÖMER Dil Dergisi*. 121. s. 86.
- İşcan, A. (2011). Yabancı dil öğretimi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin tarihçesi. A. Kılınç ve A. Şahin (Ed.), *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. (3-29). Ankara: Pegem Akademi.
- Johnson, A. (2004). Creating a writing course utilizing class and student blogs. *The Internet TESL Journal*, Vol. X. <http://iteslj.org/Techniques/Johnson-Blogs/> adresinden 10 Aralık 2014 tarihinde edinilmiştir.
- Johnson, R. B. & Onwuegbuzie, A. J. (2004). Mixed Methods Research: A Research Paradigm Whose Time Has Come. *Educational Researcher*, 33(7), 14-26.
- Juang, Y. (2008). Learning by blogging: Warm-up and review lessons to facilitate knowledge building in classrooms. *The Eighth IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies*, Santander, Cantabria, Spain, 574-575.

- Kalaycı, Ş. (Ed.) (2006). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Karaman, S., Yıldırım, S. ve Kaban, A. (2008). *Öğrenme 2.0 Yaygınlaşıyor: Web 2.0 Uygulamalarının Eğitimde Kullanımına İlişkin Araştırmalar ve Sonuçları*, inet-tr'08 - XIII. Türkiye'de İnternet Konferansı Bildirileri, 35-40, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara http://inet-tr.org.tr/inetconf13/kitap/karaman_yildirim_inet08.pdf adresinden 09.04.2010 tarihinde edinilmiştir.
- Karasar, Ş. (1999). İnternet ortamında eğitim. *Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi*, 18, 145-161.
- Karatay, H. (2011). Süreç temelli yazma modelleri: Planlı yazma ve değerlendirme. M. Özbay (Ed.), *Yazma Eğitimi*, (ss. 21-40). Ankara: Pegem Akademi.
- Kızılaslan, İ. (2010). *Yabancı dil öğretmen yetiştirme sürecinde kültürlerarasılık*. Milli Eğitim, 185, 81-9.
- Kitzmann, A. (2003). That different place: Documenting the self within online environments. *Biography*, 26,(1), 48-65, 241.
- Koçoğlu, Z. (2009). Weblog Use In Efl Writing Class, *Ankara University, Journal of Faculty of Educational Sciences*, vol: 42, no: 1, 311-327.
- Köksal, A. (1981). *Bilişim Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Kutup, N. (2010). *İnternet ve Sanat, Yeni Medya ve net.art Akademik Bilişim'10 - XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri 10 - 12 Şubat 2010 Muğla Üniversitesi, Muğla*.
- Lamshed, R., Berry, M. & Armstrong, L. (2002). *Blogs Personal e-learning spaces*, <http://www.binaryblue.com.au/docs/Blogss.pdf> adresinden 20.04.2014 tarihinde edinilmiştir.

- Lin, M., Groom, N. & Ying Lin, C. (2013). Blog-assisted learning in the esl writing classroom: a phenomenological analysis. *Educational Technology & Society*, 16 (3), 130–139.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). *İlköğretim Türkçe Dersi Programı ve Kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2006). *İlköğretim Türkçe dersi (6, 7 ve 8. Sınıflar) öğretim programı*. Ankara: MEB. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Mercan, M., Filiz, A., Göçer, İ. ve Özsoy, N. (2009). Bilgisayar destekli eğitim ve bilgisayar destekli öğretimin dünyada ve Türkiye’de uygulamaları. *Akademik Bilişim’09 - XI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri*, 370-371, Şanlıurfa:Harran Üniversitesi.
- Messenger, W. E. & Taylor, P. A. (1989). *Essentials of Writing*. Canada: Prentice Hall Inc.
- Mestçi, A. (2009). *Web 2.0 Teknolojisi & İnteraktif Pazarlama ve Reklam Modelleri*, Akademik Bilişim’09 - XI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri 11-13 Şubat 2009, (ss.589-596), Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.
- Odabaşı, F. (1998). Bilgisayar destekli eğitim. Hoşcan, Y. (Ed.), *Açıköğretim Fakültesi İlköğretim Öğretmenliği Lisans Tamamlama Programı* (ss. 133-147), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Özbay, M. (2006). *Türkçe özel öğretim yöntemleri*. Ankara: Öncü Kitap.
- Özbay, M. (2007). *Türkçe özel öğretim yöntemleri II*. Ankara: Öncü Kitap.
- Özmen, H. (2014). Deneysel araştırma yöntemi. Metin, M. (Ed.), *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. (47-76). Ankara: Pegem akademi.

Paquet, S. (2003). Personal knowledge publishing and its uses in research, <http://radio-weblogs.com/0110772/stories/2002/10/03/personalKnowledgePublishingAndItsUsesInResearch.html> adresinden 20.04.2014 tarihinde edinilmiştir.

Pinkman, K. (2005). Using blogs in the foreign language classroom: Encouraging learner independence. *The JALT CALL Journal*, 1(1), 12-24. http://jaltcall.org/journal/articles/1_1_Pinkman.pdf adresinden 20 Nisan 2014 tarihinde edinilmiştir.

Raimes, A. (1938). *Techniques in Teaching Writing*. New York: Oxford University Press.

Rashtchi, M. (2010). Blog-assisted Language Learning: A Possibility in Teaching Reading to Iranian EFL Learners. *International Journal of Language Studies (IJLS)*, Vol. 4(4), 1-18.

Ray, B. B. & Hocutt, M. M. (2006). Teacher-created, teacher-centered Weblogs: Perceptions and practices. *Journal of Computing in Teacher Education*, 23(1), 11-18.

Safran, C., Helic, D. & Gütl, C. (2007). E-Learning practices and Web 2.0. *Villach, Austria Institute for Information Systems and Computer Media, Graz University of Technology*, Conference ICL2007

Sangül, M. (2013). Bilişim Teknolojileri ve Yazılım. MEB. http://www.serhatdemir.com/wp-content/uploads/2013/12/BTY_27_11_2013.pdf adresinden 05 Haziran 2014 tarihinde edinilmiştir.

Selvikavak, E. (2006). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde İleri Düzeydeki Öğrencilerin Paragraf Yazma Becerisini Geliştirme Üzerine Bir Uygulama*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Ankara Üniversitesi.

- Şendağ, S. (tarihsiz). Web’de Yeni Eğilimler: Öğrenme Ortamlarına Entegrasyonu, *Anadolu University, Faculty of Education Department of Computer Education and Instructional Technologies*. Eskişehir.
- Şengül, M. (2011). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğretim teknolojileri ve materyal kullanımı. A. Kılınç ve A. Şahin (Ed.), *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. (ss. 167-187). Ankara: Pegem Akademi.
- Tekşan, K. (2011). *Yazma Eğitimi*. İstanbul: Kriter Yayınları.
- Temizkan, M. (2010). Türkçe öğretiminde yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, XXVII, 621-643.
- Tiryaki, E. N. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma eğitimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(1), 38-44.
- Tiryakioğlu, F. ve Erzurum, F. (2011). Use of social networks as an education tool. *Contemporary educational technology*, 2(2), 135-150.
- Tok, M. (2012). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Akademik Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Uygulamalı Bir Çalışma*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Tok, M ve Yığın, M. (2013). Yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe öğrenme nedenlerine ilişkin bir durum çalışması. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 8, 132-147.
- Tok, M. (2013). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma ihtiyacı. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10 / 23. 1-25.
- Tuna, Y. (2012). İletişim. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Tüik. (2013). Hanchalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 13569. <http://tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=13569> adresinden 14 Şubat 2014 tarihinde edinilmiştir.

- Uşun, S. (2000). *Dünyada ve Türkiye’de bilgisayar destekli öğretim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Varol, N. (1997). Bilgisayar Destekli Eğitim, *Türk Cumhuriyetleri ve Asya Pasifik Ülkeleri Uluslararası Eğitim Sempozyumu*, 138-145, Elazığ.
- Wagner, C. & DU. (2005). Supporting knowledge management in organization swith conversational technologies: Discussion forums, weblogs and wikis. *Journal of Database Management*, 6(2), 1-8.
- Ward, J. M. (2004). Blog assisted language learning (BALL): Push buton publishing for the pupils. *TEFL Web Journal*, 3, 1, 1-16 http://www.teflweb-j.org/v3n1/Ağ_günlüğü_ward.pdf adresinden 10 Aralık 2013 tarihinde edinilmiştir.
- Yaylı, D. ve Bayyurt Y. (2011). *Yabancılara Türkçe Öğretimi-Politika, Yöntem ve Beceriler*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yıldız, Ü. ve Tunçel, H. (2011). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Öneriler. Kılınç A. ve Şahin A.(Ed.), *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. (ss. 115-145). Ankara: Pegem Akademi.
- Vikipedi. <http://tr.wikipedia.org/wiki/Vikipedi>, adresinden 06.05.2014 tarihinde edinilmiştir.
- Web Teknolojileri. http://devsoft.com.tr/blog.php?uid=257#.U1Oh-1V_uSo adresinden 06.06.2014 tarihinde edinilmiştir.

EKLER**Ek A: Ağ günlüğü oluşturma giriş ekranı**

Lütfen şifrenizi tekrar girin

Akın Yavuz
akinyavuz1@gmail.com

[Oturum aç](#)

[Yardığ gerekiyor mu?](#)

[Farklı bir hesapla oturum aç](#)

Ek B: Ağ günlüğü edindikten sonra karşılaşılan ilk ekran görüntüsü

Blogger +Akin   Paylaş

 Akin YAVUZ adlı kullanıcının blogları Türkçe

Yeni Blog Blogunuzu şimdi oluşturun
Henüz herhangi bir blogun yazarı değilsiniz, kayıt göndermeye başlamak için şimdi bir tane oluşturun! Blogunuzu bulamıyor musunuz?

Okuma listesi | Tüm bloglar

Ekle İzlemek istediğiniz blog'ları Okuma Listenize ekleyin
Şu anda herhangi bir blog'u izlemiyorsunuz. İzlemek istediğiniz blog'ları Okuma Listenize girmek için "Ekle" düğmesini kullanın. [Daha fazla bilgi edinin](#)

Tüm bloglar
Blogger Buzz

Blogger Buzz tarafından paylaşılan en son yayın

Making it easier to manage pages on your blog
1 ay önce by A Googler

Adding pages to your blog can be a great way to organize content - like 'About me' or 'Advertise' sections. To make managing pages easier, we redesigned the 'Pages' tab in the Blogger dashboard to make it look and feel more like something you're already familiar with: managing posts.

[Geri bildirim gönder](#)

Ek C: Yeni ağ günlüğü oluşturma ekran görüntüsü

Blog Listesi > Yeni bir blog oluşturun

Başlık:

Adres: Daha sonra özel alan adı ekleyebilirsiniz.

Şablon

Basit Dinamik Görünümler Resim Penceresi

Harikalar Tic. Filigran Soyut

Diger birçok şablona göz atabilir ve blogunuzu daha sonra özelleştirebilirsiniz.

Blog oluşturun! İptal

Ek D: Oluşturulan ağ günlüğünün sayfa görüntüsü

 Akın YAVUZ adlı kullanıcının blogları

[Yeni Blog](#)

İkinci Dil Olarak Türkçe Uygulama Günlüğü

[Blog'u görüntüle](#)

Blogunuz oluşturuldu! [Yayın göndermeye başla](#) | [Yoksay](#)

[Okuma listesi](#) | Tüm bloglar

[Ekle](#)

[Tüm bloglar](#)

[Blogger Buzz](#)

İzlemek istediğiniz blog'ları Okuma Listenize ekleyin
 Şu anda herhangi bir blog'u izlemiyorsunuz. İzlemek istediğiniz blog'ları Okuma Listenize girmek için "Ekle" düğmesini kullanın. [Daha fazla bilgi edinin](#)

Blogger Buzz tarafından paylaşılan en son yayın

Making it easier to manage pages on your blog

1 ay önce by A Googler

Adding pages to your blog can be a great way to organize content - like 'About me' or 'Advertise' sections. To make managing pages easier, we redesigned the 'Pages' tab in the Blogger dashboard to make it look and feel more like something you're already familiar with: managing posts.

Example Blog · [Pages](#) > [All \(2\)](#)

EK E: Ağ günlüğü kayıtlar sayfası görüntüsü

Blog'u görüntüle

Akın YAVUZ

Bloglarım
Akın YAVUZ · Kayıtlar > Tümü (98)

Tüm etiketler

⚙️

Yeni yayın

- 🏠 Önizleme
- 📅 Kayıtlar
- Tümü (98)
- Taslak (11)
- Yayınlananlar (87)
- 📄 Sayfalar
- 💬 Yorumlar
- 📊 Google+
- 📈 İstatistikler
- 🏆 Kazançlar
- 📄 Yerleşim
- 📄 Şablon
- 🔧 Ayarlar

📄
📄
Yayınla
Taslağa döndür
🗑️

26-50 / 98

<
2
>
25

☐	Gelecekle ilgili planlanm.	Venera Nurgaliyeva	2	11	28 01 2014
☐	İrina nabti "teknolojinin faydalı zararlı nelerdir"	İrina Khadija Nabti	1	13	26 01 2014
☐	Adagio. Her milletin içinden lider çıkar. Fakat her millet bu kir tutmayan liderine sahip çıkamaz.	Akın YAVUZ	0	9	24 01 2014
☐	PLAN hayatunnisa	Hayatun Nisa	3	20	22 01 2014
☐		Akın YAVUZ	0	11	22 01 2014
☐	Gelecekle ilgili planlanm	Yulia Kuksa	4	50	22 01 2014
☐	Kadyralieva Meerim	Gelecekle ilgili planlar. Benhayatım...	4	16	20 01 2014
☐	Sabina Strik - Gelecekle ilgili planlanm	Sabina85	4	27	20 01 2014
☐	İZZİTTİN PLANI	ezzittin youcef	1	13	20 01 2014

EK F: Ağ günlüğü yorumlar sayfası görüntüsü

Blog'u görüntüle

Akın YAVUZ ▾

Bloglarım
Akın YAVUZ · Yorumlar > Yayınlananlar
⚙️

Yeni yayın

- 🏠 Önizleme
- 📄 Kayıtlar
- 📄 Sayfalar
- 💬 Yorumlar
- 📄 Yayınlananlar
- 🗑️ Spam
- 📧 Google+
- 📊 İstatistikler
- 🏆 Kazançlar
- 📍 Yerleşim
- 📄 Şablon
- 🔧 Ayarlar

İçeriği kaldır Sil Spam

1-50 / 194

< 1 > 50

☐	Eveeeeet, ben de çok memnun oldum.Ben 1 haftada saade 2 defa geldiyme bakmadan B1 sınıfın ve bizim öğretmenimizi çok sevdim. Hepinize kolay gelsin,Allahım gerçek mutluluk ve iman versin.....Paloma seni iyi anlıyorum,çünkü ben de gidiyorum..... -	Meerim Kadyralleva	tarih: 10.02.2014
☐	soyeoong ne kadar güzel yayınlamistin. "tekrarlamayabilecegine" kelimesini begendim. uzun ve zor gorunuyor :D - Allamıradov Kerim. Celecedki ilgili planlanm. Birkac ayını hataları sürekli yapıyorsun Kerim. :) Bence şimdi düzeltilen hatalarını birazcık bakarsan, sonra hatalarını tekrarlamayabileceğine inanıyorum. Ve hataların şimdikinden az olacağına inanıyorum :D Senin arzularınızı da Allah kabul etsin :D için yanıt, soyeongchoi tarafından.	Hayatun Nisa	tarih: 03.02.2014
☐	Hata mı yaptın? Ben düşündüm ki MOSB senin internet ismini he he - MOSAAB	Yulia Kuksa	tarih: 03.02.2014
☐	Bu yorum yazar tarafından silindi. - MOSAAB	Yulia Kuksa	tarih: 03.02.2014
☐	MOSB !!! Halla halla yaaa . Vallah hayatın dertlerinden isimim bile yazamam :(. - MOSAAB	Mosab Abla	tarih: 03.02.2014
☐	Yulia hanım çok teşekkür ederim :) . MOSAAB	Mosab Abla	tarih: 03.02.2014
☐	Paloma, nasılsın? Eve geldin mi? Yolun iyi miydi? Seni özliyoruz) -	Yulia Kuksa	tarih: 02.02.2014

EK G: Ağ günlüğü Google+ ve Sosyal ağlar sayfası görüntüsü

Blog'u görüntüle

Akin YAVUZ

Bloglarım
Akin YAVUZ · Google+

Yeni yayın

- Onizleme
- Kayıtlar
- Sayfalar
- Yorumlar
- Google+
- İstatistikler
- Kazançlar
- Yerleşim
- Şablon
- Ayarlar

Google+ ile, Blogger'dan daha fazla yararlanın

Yeni yöntemlerle daha fazla okuyucuya ulaşmak için blog'unuzu Google+'ya bağlayın. Bu, hızlı ve ücretsiz bir işlemdir.

Başlarken

Kitlenizi genişletin

Yeni bir yayın paylaştığınız her sefer bir tıklamayla [Google+'da da paylaşın](#). Yayınınızla birlikte, yeni okuyuculara ulaşmanıza yardımcı olmaya hazır, önceden yüklenmiş bir Google+ paylaşım kutusu görüntülenir.

Yorumları tek bir yerden yönetin

Yayınlarındaki yorumları ve Google+'da içeriğiniz hakkında olan yayınları aynı yerde toplamak için [Google+ Yorumları](#)'ni açın.

+1

Hangi yayınlarınızın gerçekten popüler olduğunu öğrenin

Blog'unuzun kontrol panelindeki +1 sayacı, popüler olan yayınları gösterir. [Google+ Dalgaları](#) sayesinde de Google+ yayınlarınızın nasıl paylaşıldığını görebilirsiniz.

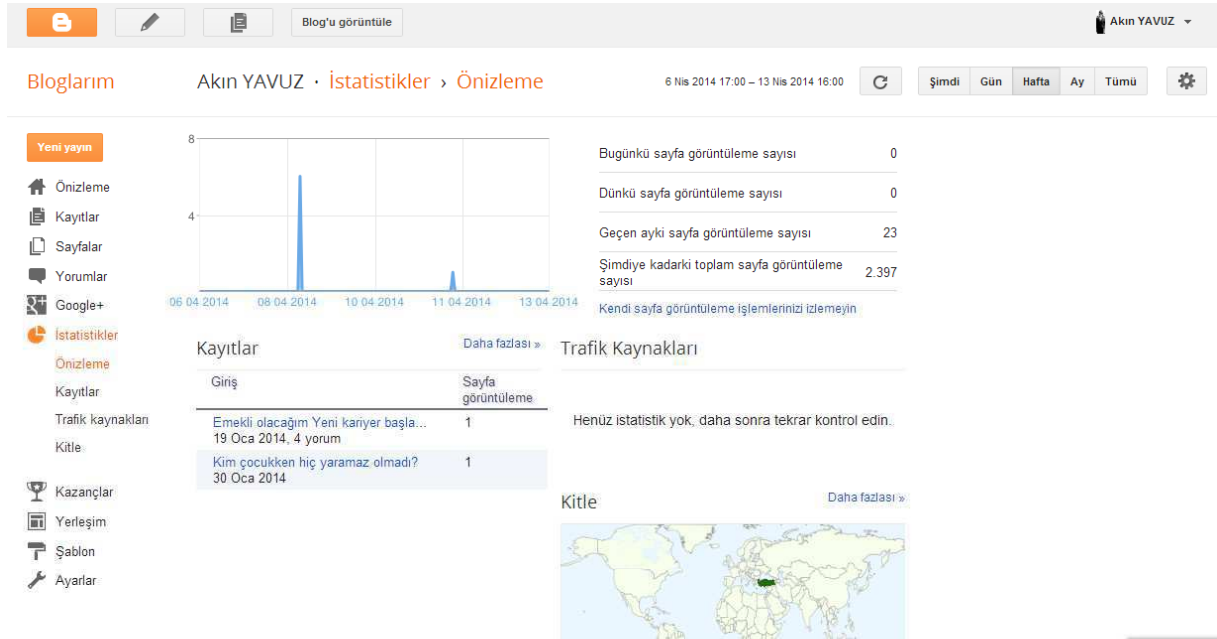
Google+ bahisleriyle sohbetler başlatın

Kullanıcıların dikkatini çekmek için yayınlarınıza [Google+ bahisleri](#) ekleyin. Eklediğiniz bahis, ilgili kullanıcının Google+ sayfasının veya profilinin bağlantısını içerir. Ayrıca Google+'da paylaşımında bulunduğunuzda bu kullanıcıya bilgi verebilirsiniz.

[Google+ hakkında daha fazla bilgi edinin](#)

Geri bildirim önünde

EK H: Ağ günlüğü istatistikler sayfası görüntüsü

EK I: Ağ günlüğü yerleşim sayfası görüntüsü

The screenshot shows the Blogger 'Layout' page for the blog 'Akın YAVUZ'. The page is titled 'Bloglarım Akın YAVUZ · Yerleşim' and includes a 'Düzenlemeyi kaydet' (Save layout) button. The layout is divided into several sections:

- Header:** 'Sık kullanılan simge' (Frequently used icon) and 'Navbar' (Navigation bar).
- Section 1:** 'Akın YAVUZ (Üstbilgi)' (Akın YAVUZ (Header)) with a 'Düzenle' (Edit) button.
- Section 2:** 'Metin' (Text) with a 'Düzenle' (Edit) button.
- Section 3:** 'Blog Arşivi-Geçmiş Konular' (Blog Archive-Past Topics) with a 'Düzenle' (Edit) button.
- Section 4:** 'Blog Kayıtları' (Blog Posts).
- Right Sidebar:** 'Gadget Ekle' (Add Gadget), 'Translate' (with 'Düzenle' button), and two more 'Gadget Ekle' buttons.

On the left side, there is a sidebar with a 'Yeni yayın' (New post) button and a list of navigation options: 'Önizleme' (Preview), 'Kayıtlar' (Posts), 'Sayfalar' (Pages), 'Yorumlar' (Comments), 'Google+' (Google+), 'İstatistikler' (Statistics), 'Kazançlar' (Earnings), 'Yerleşim' (Layout), 'Şablon' (Template), and 'Ayarlar' (Settings).

Below the main content area, there is a text box with the following instructions: 'Blogunuza gadget ekleyin, varolan gadget'ları kaldırın veya düzenleyin. Yeniden düzenlemek için gadget'ları tıklayın ve sürükleyin. Sütunları ve genişliklerini değiştirmek için Şablon Tasarımcısı'nı kullanın.'

EK İ: Ağ günlüğü şablon sayfası görüntüsü

Bloglarım Akin YAVUZ · Şablon

Yedekle / Geri Yükle

Yeni yayın

Önizleme

Kayıtlar

Sayfalar

Yorumlar

Google+

İstatistikler

Kazançlar

Yerleşim

Şablon

Ayarlar

Temel bir şablonla başlayıp arka planınızı, düzeninizi, renkleri, yazı tiplerini ve daha fazlasını özelleştirin...

Şu Anda Blog'da

Mobil

Basit

Şablon 2

Blogger Şablon Tasarımcısı

Blogger'a dön Blogu Görüntüle Yardım Blog'a İyileştir

Şablonlar

Arka Plan

Genişlikleri ayarla

Yerleşim

Gelişmiş

Şu Anda Blog'da Filigran şablonu kullanılmıştır

Basit

Resim Penceresi

Hankalar Tic.

Filigran

Watermark

Watermark

Watermark

Watermark

akinyavuz1@gmail.com Yeni Kayıt Tasarım Çık

Ek J: Ağ günlüğü ayarlar sayfası görüntüsü-1

Blog'u görüntüle

Bloglarım
Akın YAVUZ · Ayarlar > Temel

- Önizleme
- Kayıtlar
- Sayfalar
- Yorumlar
- Google+
- İstatistikler
- Kazançlar
- Yerleşim
- Şablon
- Ayarlar
- Temel
- Yayınlar ve yorumlar
- Mobil ve e-posta
- Dil ve biçimlendirme
- Arama tercihleri
- Diğer

Başlık Akın YAVUZ [Düzenle](#)

Açıklama BU BLOG EĞİTİM VE ÖĞRETİM AMAÇLIDIR [Düzenle](#)

Gizlilik Blogger'da listeleniyor. Arama motorlarında görünebilir. [Düzenle](#)

Yayıncılık

Blog Adresi [Düzenle](#)

+ Özel alan adı ekle Kayıtlı alan adınızı blogunuza yönlendirin.

İzinler

Blog Yazarları

tim_jung	timkore@gmail.com	Yazar	X
Mosab Abla	mosab.msa@gmail.com	Yazar	X
Seda çetin	sdctn1987@gmail.com	Yazar	X
soyeongchoi	dianabella7159@gmail.com	Yazar	X
Hayatun Nisa	hayatunnisazakarria@gmail.com	Yazar	X

Ayarlar -2

Blog'u görüntüle
Akın YAVUZ

Bloglarım
Akın YAVUZ · Ayarlar > Yayınlar ve yorumlar
[Ayarları kaydet](#)

- Kayıtlar
- Sayfalar
- Yorumlar
- Google+
- İstatistikler
- Kazançlar
- Yerleşim
- Şablon
- Ayarlar
- Temel
- Yayınlar ve yorumlar
- Mobil ve e-posta
- Dil ve biçimlendirme
- Arama tercihleri
- Diğer

Kayıt Şablonu [?](#) [Ekle](#)

Resimleri Lightbox ile gösterin [?](#) [Evet](#)

Yorumlar

Yorum Konumu [?](#) [Yerleşik](#)

Kimler yorum yapabilir?

- Herkes - Anonim Kullanıcılar dahil
- Kayıtlı Kullanıcı - OpenID dahil
- Google Hesabına sahip kullanıcı
- Yalnızca bu blogun üyeleri

Yorum Denetleme [?](#)

- Her zaman
- Bazen
- Hiçbir zaman

Kelime doğrulamasını göster [?](#) [Hayır](#)

Geri Bağlantıları Göster [?](#) [Göster](#)

Yorum Formu İletisi [Ekle](#)

Ek K: Ağ günlüğü oluşturma ekranı görüntüsü

The screenshot displays a web application interface for creating a blog post. At the top, there is a header with a logo on the left, a 'Blog'u görüntüle' button, and a user profile 'Akin YAVUZ' on the right. Below the header, the main content area features a title field 'Akin YAVUZ · Yayın' with a placeholder 'Yayın başlığı'. To the right of the title field are buttons for 'Yayınla', 'Kaydet', 'Önizleme', and 'Kapat'. Below the title field is a rich text editor with a toolbar containing various formatting options like bold, italic, underline, text color, background color, link, unlink, list, and indent. The editor is currently empty. On the right side, there is a sidebar with the heading 'Yayın ayarları' (Publishing settings) and several settings options: 'Etiketler', 'Program yap', 'Kalıcı bağlantı', 'Konum', 'Seçenekler', and 'Özel Robot Etiketleri varsayılan'. At the bottom right of the sidebar, there is a 'Geri bildirim gönder' button.

Ek L: Ağ günlüğü çalışmalarından örnekler (İlk çalışma 1)

Merhaba!

Biz çok büyük ve ilginç bir dünyada yaşıyoruz. Dünyada şu anda yedi milyar kişi var. Birçoğunda -birçoğunuz- sevdiği hobiler + ve nefret dolu fobiler + varmış. Zevkli -zevki lazım değil- hobiler insanlar için çok önemlidir. Neden? Çünkü hobiler bize im- özel yeteneklerimizi- bulmak bulmanıza ve kullanmak-kullanmanıza yardım ediyorlar. Hobiler insanları(-ni) hem birli-e ştiriyorlar hem geliştiriyorlar. Bence, hobisiz insan ilginç değildir.

Hobiler bizim için faydalı, fobiler ise yaşamamız yaşamamız için zararlı. Tabii ki, bazen korku normal bir duygudur. Korkularımız bizi uyandırıyor. Ama fobi psikolojik -bir olsa iyi olur- problemdir. Her zaman panik olan korkan adam tam yaşayamaz ki! Fobileri -n- mutlaka tedavi etmesi -edilmesi- lazım.

Benim hobim kitap okumak. Kitaplardan çok ilginç şey tanıyabilirim ("bilebilirim" kullanabilir miyim?). -öğrenebilirim- Diğer hobim dantel örmek. Örne vaktinde -örerken- ben her zaman dinleniyorum. Yani, ben bir taşla iki kuş vuruyorum. Hem dinleniyorum hem evimi süslüyorum.

Fobim örümcektek korkmak. Ondandır nefret ediyorum. Küçük bir böcektir.... sekiz kılıklı ayaklı.... Minicik gözleriyle duvardan dikkatli -dikkatle- bakıyor.... En kötü bu durumda -durum- örümcekler aniden her yerde olabilir... Diğer fobim uçaktan korkmak. Uçarken her zaman uçağın motor sesi -ni- dinliyorum. Bence uçak arabadan daha tehlikeli. İnsanlar arabayı bazen durabilir, -durdurabilir- hemen inebilir. Başka insanlar yardım edebilir. Ama uçağı -uçak- ğ g ökyüzünde duramaz, -insanlar- inemez. Çünkü toprağa kadar -çok mesafe var- büyük uzaklık. Ve kimse yardım edemez.

Ek L: Ağ günlüğü çalışmalarından örnekler (Son çalışma 1)

Gerçekleşen Hayaller

Bu sefer öğretmenimiz güncel bir konu hakkında yazmamızı söylemişti. İşte konunun adı "Teknolojinin faydaları zararlı nelerdir". Yazmaya başlamadan önce **buysansız-ızın verdiğimiz** bir hikâyeden bahsedeceğim. Belki birçoğu kendileri tanıyacak. Bir evin mutfağında... Bulaşık yıkayan kadının yanında küçük kız eteğini çekiyor. Kız, "Anneciğim, anneciğim, lütfen kitap okuyabilir misin? Seni çok özledim... Lütfen, lütfen, lütfen!" diyor. Yorgun ve terleyen annesi, "Ya kuzum benim, biraz bekle. Çok işim var." diye cevaplıyor. On yıl sonra aynı ailede... Anne odanın kapısını vurup, "Kızım, seninle konuşabilir miyim?" diyor. Sakız çiğneyerek öfkeli genç kız odasından çıkıyor. Önce annesine **m** özlediği kız kulağından kulaklık **ı** çıkarıp, "Of, anne! Hiç zamanım yok!" diyor ve yine kapıyı kapatıyor. Günümüzde bilinen bir durum. Şu hikaye teknolojinin hem zararlı hem faydalı özelliklerinden bahsediyor.

İnsanlık her gün her saat her dakika geliştirirken yeni icatlar yapıp **masaların** hayatını kolaylaştırıyor. Şimdiki dünyaya yeni insanlar gelince ilk dakikadan icatları **ı** kullanmaya başlıyorlar. Her evde bulaşık makinesi, çamaşır makinesi, elektrik **ı** süpürge, televizyon ve başka teknoloji **ı** aletleri görebilirsiniz. Mesela hem bulaşık makinesi hem çamaşır makinesi yıkayabilir ve kurutabilir. Doldurduğunuz çamaşır makinesini çalıştırıp sakın kalbinizle işinize gidiyorsunuz. Evinizden çıkarken **ı** biliyorsunuz: evinize geleceğinde **ı** kiryafetleriniz ve bulaşıklar **ı** temiz olacak. Mucitler anneler için biberon, sterilizasyon makinesi, bakıcı radyosu yaptılar. Ama mucitleri- iletişim alanı **ı** da unuttu. Bir yerde olurken biz değişik (different) ülkelerde yaşayan insanlarla **ı** görüşüp **ı** konuşabiliriz. Hayatımızı kolaylaştırarak, zamanımızı **ı** kurtararak **ı** bilim insanları **ı** ve mucitler değerli insanlarımızla **ı** iletişim kurmak için fırsat veriyorlar.

Maalesef bugünkü teknolojinin tadına baktıkça insanlık tembelleşiyor. Ara sıra yeni teknoloji **ı** kullanmaya **ı** tercih ederken akrabalarımızı unutuyoruz. Mesela benimle söylediğim hikayede hem teknolojinin bağımlılığını **ı** hem zaman eksikliğini **ı** problemleri var. Şu kızın belki bir bağımlılığı var. Mesela müzik bağımlısı olsun. Ona göre, annesiyle iletişim kurmaya göre müzik dinleme **ı** tisi daha önemli. "Ya anne! Hiç zamanım yok" diyor. Hem yalnızca büyümüş kız hem her zaman yoğun. Annesine yazık!

Kadın ev işi ve çocuk bakmasının arasında zor bir seçimi vardı. Kızıyla çok zaman geçirmiş **ı** se ev işini kim yapar ki? Bugün insanlardan eümle-"yetişemiyorum" **ı** cümlesini duymak biraz ilginç. Birçoğu eskiden teknolojisiz hayatı ne demek bilmiyorlar. Büyük annemle konuşurken her zaman şaşırıyorum biz ne kadar şımartılmış bir nesiliz. Bizde her şey var! Ama zavallıyız daha yetişemiyoruz! Eskiden iş yapan insanlar meşguldür. Bugünkü teknolojiyi kullanan insanlar aynı meşguldür. İnsanlık teknolojinin üzerinde çalışarak boş zamanı dengeli kullanmayı öğrenmeli. İlginiz için teşekkür ederim.

Ek L: Ağ g ünlüğü çalışmalarından örnekler (İlk çalışma 2)

Benim hobim düzeltmektir. Bazen zamanım uygunsa evimdeki kitapları ve kıyafetleri düzeltirim. Düzeltdikten ~~iki~~ sonra temiz olan eve bakarak mutlu olurum. Ve alışveriş yapmayı çok seviyorum. Sadece vitrinler~~te~~-e- bakarken de ~~haksam da~~ yeter.

Benim eşimin hobisi sadece bir tanedir. Tam ~~Tamamen veya her zamanı~~ uyumaktır.

Çok az zaman varsa da o çok iyi uyuyor.

Ayrıca hemen uykuya dalıyor. Bir iki dakika için de uyuyabilir.

Benden gerçekten çok farklı.

Bu yüzden sık sık kavga ediyoruz. Şimdi de aynen öyle.

Kızımın hobisi resim yapmaktır.

Kızım çok geveze bir çocuk. Her zaman konuşuyor.

Aniden onun sesi gelmiyor. Çevreme bakınca kızım-ın- resim yapmaya başladığını fark ediyorum. ~~görüyorum~~.

Oğlumun hobisi LEGOdur.

LEGO diye bir oyuncacı çok seviyor.

Sadece LEGO varsa bir saat iki saat oyunabilir- oynayabilir-

Bukadar..... fobi hakkında sonra yazacağım.

Ek L: Ağ günlüğü çalışmalarından örnekler (Son çalışma 2)

Dünyadaki her şeynin iki yönü...

Bizim yaşadığımız bu dünyanın gelişmeleri çok hızlı. Saatten daha hızlı geçtiğini hissediyorum. Düne kadar olmayan şeyler bugün gözlerimin önünde. O kadar hızlı ki. Bunun gibi teknolojinin gelişmeleri insanın hayatını değiştirmektedir. Birçok teknolojinin araçları sayesinde hayatımızı kolaylaştırmaktadır. Ama onun yüzünden hayatımız zorlaşmaktadır. Ben böyle düşünüyorum.

Tabiki zamanı harcamamak için teknoloji çok önemli. Mesela eskiden bir iş yaparken bir ay gerekiyordu. Ama bugünlerde bir günde de bitirebilirsiniz. Ve mutlaka iş yere kadar gitmeden evde de problemleri çözebilirsiniz. Hem ev hem de ofis gibi oldu. Ne kadar güzel. Her sabah trafik olmadan, eşi ile kahve içerek, sohbet ederek, çocuklarla beraber oynayarak, daha ailenizle daha bol bol zamanı geçirebilirsiniz. Kore'de erkekler sık sık çok geçe kadar iş yerinde kalmak zorunda. Ondan dolayı eve geç geliyorlar, bebeğinin yüzünü unutabilmek onların üzer. Zavallı erkekler! O yüzden her şey hızlı hızlı yapabilirse güzel olabilir. Mükemmel olabilir. Haberleşmek için de e-posta ile yaparsa daha hızlı gönderebilir. Böyle teknolojinin gelişmeleri hızlı değiştikçe yararlı da var. Ama zararları da var.

Bazen gerçek mektubu özliyorum. Benim annemle e-posta ile haberleşmek mümkün değil. Onun bilgisayar kullanmayı bilmediği için. O yüzden sadece telefon ile selam veriyorum. Yaşlandığı -an- babalar, anneler için teknolojik gelişmelerden o kadar memnun olmayabilir. Eskiden çocuklar, onun babası, annesi ile sık sık konuşuyordu. Ama şimdi ise nasıl? Bilgisayar oyun oynamak için. Onların boş zamanı hiç yokmuş. Çok kötü oldu. Gittikçe daha böyle daha kötü olabilir. Ben gerçekten ondan korkuyorum.

Bir kaç yıl önce de fotoğrafı görmek için, iki veya üç gün falan bekliyordum. Ama şimdi ise hemen görebilir. Her şey böyle hızlı sonuçlara bakabiliyor. O yüzden gittikçe insanlar o kadar beklememeye başladı. Sabredemiyor, biraz gecikirse hemen sinirleniyor. Ve herkes internette aynı haberler, aynı olaylara bakarak kendiliğinden aynı şekilde düşünmeye başladı. Robot gibi. Ne kadar korkunç.

Eskiden hayat basitti. Bence şimdi daha zor olduğunu düşünüyorum. Hepimiz, bu dünyadaki hayatı çocuklarla nasıl öğretebileceğimizi ciddi olarak düşünmeliyiz.

Ek L: Ağ günlüğü çalışmalarından örnekler (İlk çalışma 3)

Merhabalar, arkadaşlar! Hobilerimi ve fobilerimi anlatmak için ~~anlatma~~ izin verin.. Şimdi çok değişik uğraşlar vardır. Hobisiz bir kişiyi bulmak kolay değildir. Birisi alış verişten hoşlanır, birisi hafta sonu basketbol oynar ya da birisi gürültülü bir şehiri bırakmak ve güzel doğal ~~bir göl kenar deniz kenar gibi~~ kenarında balık tutmak ister. Benim birkaç hobim var. Kayağı seviyorum. Senede en az bir defa Ukrayna'nın batısındaki kayak merkezine arkadaşlarımla giderim (1). Orada gündüz kayak yaparız, akşam bir kafede şarkılar söyleriz. Daha çok seyahat etmek ~~yi~~ ve yeni ilginç yerler görmeyi beğenirim ~~severim daha iyi~~. Ama en çok resim çizmeyi seviyorum. Resimlerimle evimi donatırım ve evim daha güzel ve canlı olur.

Fobiler

Bütün insanlar cesur doğarlar :) Ama, zaman ile, çek-korkular gelirler- ~~korkulan öğrenirler~~. Genellikle, korkuların bazıları gereksizdir(?). Fobiler sadece hayatın düzeyini indirirler???? Fakat korkusunu ~~korkularını~~ yendiler ki-yenince- insanlar şimdi ~~gereksiz~~ daha mutlular ve sağlıklılar ~~insanlar daha mutlu ve sağlıklı olurlar~~. Daha önce benim ölüm ve hastalık fobi-leri m vardı. Lakin biraz sonra anladım, korkudan daha korkunç hiç bir şey yoktur. Hayat, fobileri düşünmek için çok kısadır.

1-Çok güzel bir cümle olmuş

Ek L: Ağ günlüğü çalışmalarından örnekler (Son çalışma 3)

Dünyamızı en tehlikeli beş teknoloji

Yüzyılımız yüksek ve hızlı teknoloji gelişen bir yüzyıldır. Yeni teknoloji hayatımızı daha kolay yapar. İletişim araçları çeşitli bilgilere girişi açar ve işi daha çabuk yapmayı-a- yardım eder. Şimdi makinesiz yaşamız **mak-** mümkün değildir. Biz teknolojiyi çok kullanırız ama zarar hakkında düşünmek için vaktimiz yoktur. Yardımcılarımız düşmanları **miz** olabilir mi? Ben bir araştırma yaptım, yeni teknolojinin en tehlikeli beş tanesi buldum ve sonuçları sizinle paylaşmak istiyorum. En az zararlı olarak-olandan- başlayalım..

5. **Wi Fi.** Şimdiki zamanda her yerde kablosuz bağlantı vardır. Mesela benim evimde bilgisayarım altı wi fi noktasını görüyor. Her gün dünyamızda binlerce yeni noktalar açılır. Bilim adamlarının bazıları-bazıları- diyor ki wifi ilişkisi sağlık için zarar değildir. Fakat bu doğru değildir. Acaba ne kadar para bu yanlış araştırma için kazandılar. Hep ışınım gerçekten zararlı. İlk olarak sinir sistemi etkilenir sonra kalp, ciğer, böbrek zarar görebilir. Bu yüzden biz daha yorgun hissedebiliriz ya da başımız ağrıyabilir.

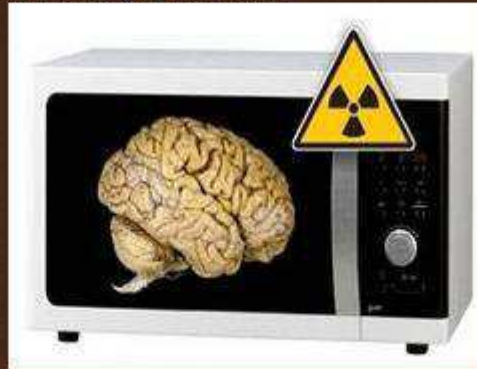
4. **İnternet oyunları.** Sadece yaklaşık on yıl önce çocuklar daha çok arkadaşlarıyla dışarda oynardı. Şimdi onlara göre evden çıkmak-ya- gerek yok. Bilgisayarda her oyun vardır. İstersen futbol oynayabilirsin istersen savaşta insanları öldürebilirsin. Her oyunda sen baş kahramanı olabilirsin. Oyun oynayan çocukların görmesi çok zayıflar, omurgası bükülür ve hareketsiz bedeni zayıflar. Hatırlıyorum üniversitemden birkaç öğrenci çıkarıldı çünkü onlar evinde çok internet oyuncuları oynardı ve bu sebeple derslere gitmezdi. Oyunları-uyuşturucu gibi kaplar. Bir defa tartıp bırakması çok zordur.

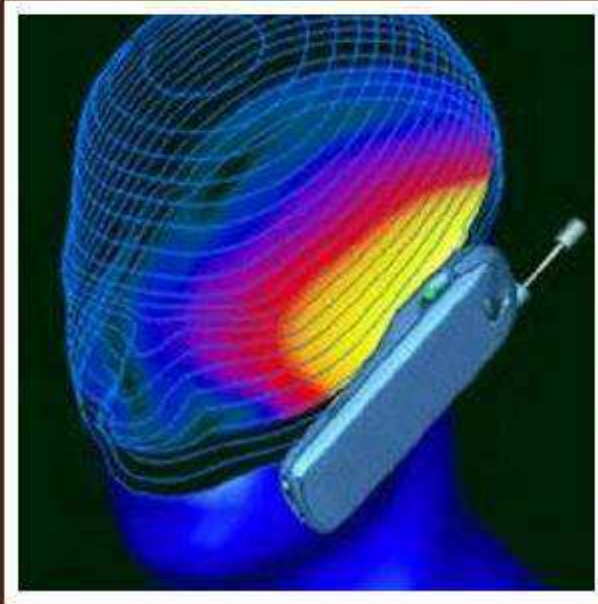
3. **Televizyon.** Bir mükemmel hikmet var ' Kitap okuyan biri her zaman televizyon izleyen birini yönetecek' . Televizyon dünya görüşünü daha pasif yapar. Haberleri, politik tartışmaları izleyerek sunucuların yorumları- nı- dinleriz ve hazır düşünceleri alınız. Yani hemen yeni görme noktalarını arkadaşlarımızla konuşarak kullanabilirsiniz. Dizi filmleri izleyince duygusallık alınız ve gerçek hayatımızda daha ilgisiz oluruz. Reklamda bilinçaltımızı etkileyen çok yeni teknoloji vardır. Mesela 'subliminal mesajı'. Bir normal programa yoksa veya filme ürünün resimini yapıştırılır. Biz onu göremeyiz çünkü resim çok hızlı geçer ama bilinçaltımız onu anlar ve sonra biz resimdeki ürünü istemeye başlarız. Siz sadece televizyon açtınız ama yeni teknoloji artık beyininizi ele geçirdi.

2. **Mikrodalga fırını.** Mikrodalga fırını sayesinde yemek çok hızlı ısınabilir. Ama bu yemeğin bünyesini değiştirir ve yüzde doksan vitamin kaybolur. Bu sebeple bu yiyeceği yiyemezsiniz. Her yıl fırını değiştirmelisiniz çünkü elektromanyetik ışınım savunması zayıflanır- r- ve sizin sağlığını çok kötü etkileyebilir. Bazı bilim insanları mikrodalga fırına 'küçük reaktör' derler.

1. **Cep telefonu.** Cep telefonu bizim en yakın iletişim aleti çünkü her zaman her yerde bizimle ve sık sık kafaya yaklaşır. Elektromanyetik ışınımı çok güçlüdür. İstatistike göre cep telefonun ilişkisi beyin kanser riskini on defa yükseltir. Ama hükümet ve üreticiler bu bilgiyi yayıp çok büyük gelirleri kaybetmek istemez. Bu yüzden insanlar uzun zaman cep telefonuyla konuşmaya devam eder ve çocuklara oynamak için verir. Ayrıca aynı zamanda araba kullanan ve cep telefonuyla konuşan insanlar yollarda daha çok kaza yapar ya da fırtına zamanında telefonu kullanan insana yıldırım çarpabilir.

Ek M: Ağ günlüğü yorumları

5 yorum:

2 Şubat 2014 11:13

Dr [redacted], güzel olmuş. Tebrik ederim!)

Yanıtla

3 Şubat 2014 01:13

[redacted] hanım çok teşekkür ederim :)

Yanıtla

3 Şubat 2014 02:50

MOSB !!! Halla halta yaaa . Vallah hayatın dertlerinden isimim bile yazamam :(.

Yanıtla

3 Şubat 2014 19:36

Bu yorum yazar tarafından silindi.

Yanıtla

3 Şubat 2014 19:40

Hata mı yaptın? Ben düşündüm ki MOSB senin internet ismini he he

Yanıtla

2 yorum:

30 Ocak 2014 01:32

Ben Y [redacted] ..^^

Yine uzun uzun yazmışsın. Okurken uyukum geldi. Şaka yapıyorum.

Çok güzel yazmışsın.

Senin sayende ben de gururlandım. Böyle devam et...^^

Yanıtla

30 Ocak 2014 21:45

[redacted] çok güzel yazdın :) uzun ve bence yanlış o kadar yapmamışsın. fotoğraf güzel :)

Yanıtla

Gönderen [REDACTED] zaman: 12:56

3 yorum:

[REDACTED] 24 Aralık 2013 17:36

yuliaaa ... Maşallah çok güzel yazmışsın . Hataları aradım... aradım...aradım hiç bulamadım . Öleceğim :# .

"Hayat, fobileri düşünmek için çok kısadır" çok güzel bir cümle .

Yanıtla

[REDACTED] 24 Aralık 2013 20:19

Çok teşekkür ederim, [REDACTED] Galiba hatalarım çok güzel saklandılar))
Ölmeeee!!!

Yanıtla

▼ Yanıtlar

[REDACTED] a 24 Aralık 2013 23:14

:)

Yanıtla

Ek N: Öğrencilerle Yapılan Odak Grup Görüşmesi Soruları

Arkadaşlar bu görüşmenin amacı Fatih Üniversitesi TÖMER’de eğitim gören siz değerli öğrencilerimizin yazma derslerinde ağ günlüklerinin kullanımı hakkında görüşlerinizi almaktır. Görüşmeye geçmeden önce birkaç açıklama yapmak istiyorum:

- Düşüncelerinizi rahatça söyleyebilirsiniz. Korkmayın. Çekinmeyin.
- Bu görüşme bir sınav değildir ve size puan verilmeyecektir.
- Düşünceleriniz bilimsel bir çalışma için kullanılacaktır.
- Araştırmada isimleriniz verilmeyecektir.
- Görüşme yaklaşık olarak 30-45 dakikada bitecektir.
- Bu toplantı, düşüncelerinizin bilimsel olarak kullanılması için kaydedilecektir.
- Lütfen bir kişi konuşurken konuşmasının bitmesini bekleyelim.
- Öncelikle ben size bir soru soracağım ve konuşmak isteyen izin isteyerek düşüncelerini söyleyecek.

Arkadaşlar, hepimiz tekrar hoş geldiniz. Herkes farklı bir amaç için Türkçe öğreniyor. Bazı öğrencilere göre Türkçe kolay bir dilken bazı öğrencilere göre ise zor bir dil. Sizler yaklaşık olarak altı aydır burada Türkçe öğreniyorsunuz.

1. Türkçe derslerinde ağ günlüğü kullanmadan önce ağ günlüğü hakkında neler biliyordunuz?
2. Yazma dersleri için ağ günlüğü kullanmak yazma yeteneğinizi nasıl etkiledi. Daha mı iyi yazmaya başladınız yoksa bir fark olmadı mı?
3. Ağ günlüklerinin en çok hangi özelliğini beğendiniz?
4. Ağ günlüğü kullanırken arkadaşlarınızın ya da öğretmenlerinizin düzeltmeleri yazmanızı geliştirdi mi?
5. Yazma derslerinde ağ günlüğü kullanırken ne tür zorluklarla karşılaştınız?
6. TÖMER’den son ağ günlüğü kullanmak hakkında neler düşünüyorsunuz?

Ek O: Kompozisyon (Yazılı Anlatım) Değerlendirme Ölçeği

	En Yüksek Puan	Alınan Puan
Biçim (10)		
Kağıdın kenarlarında, paragraf ve satır aralarında uygun boşluk bırakılmıştır.(5)	5	
Düzgün, okunaklı ve işlek bir yazı yazılmıştır.(5)	5	
Yazım ve Noktalama (30)		
Yazıda, yazım kurallarına uyulmuştur.(15)	15	
Noktalama işaretleri, doğru ve yerinde kullanılmıştır.(5)	5	
Dil ve Anlatım (60)		
Başlık konuyla ilgilidir. (5)	5	
Giriş, gelişme ve sonuç bölümleri belirlenmiştir.(10)	10	
Anlatımda bütünlük sağlanmıştır.(10)	10	
Cümlelerin anlamını verecek doğru cümle yapıları kullanılmıştır. (20)	20	
Cümlelerin anlamını verecek uygun kelimeler kullanılmıştır.(15)	15	
Ekler anlamına uygun olarak doğru kullanılmıştır.(10)	10	

Ek P: Kişisel Bilgi Formu**Türkçenin İkinci Dil Olarak Öğretiminde Ağ Günlüklerinin (Blog)****Yazma Becerisine Etkisi**

Akın YAVUZ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Türkçenin Eğitimi

Bu form, ağ günlüklerinin yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B1 seviyesi öğrencilerin yazma becerisi üzerine etkisini tespit etmek üzere yapılan çalışmanın bir parçasıdır. Bu çalışmaya özellikle sizin dâhil edilmenizin nedeni, Fatih Üniversitesi TÖMER’de Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenmenizdir. Aşağıda belirtilen soruları özenle cevaplamanız çalışma için oldukça önemlidir. Verdiğiniz bilgiler bilimsel bir çalışma için kullanılacaktır.

1. Adınız Soyadınız:
2. Cinsiyetiniz:
3. Yaşınız:
4. Ülkeniz:
5. Ana diliniz:
6. Bildiğiniz yabancı dil sayısı:

Ek R: Ön Test İçin Verilen Yazma Konusu**Adı:****Soyadı:****1. Aşağıdaki konu hakkında bir kompozisyon yazınız.**

“Sizin kültürünüz ve Türk kültürü arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları yazınız.”

Ek S: Son Test İçin Verilen Yazma Konusu**Adı:****Soyadı:****1. Aşağıdaki konu hakkında bir kompozisyon yazınız.**

“Elinizde bir sihirli değnek olsa neleri değiştirmek istersiniz? Neden?”